
दरगु मोदी परिवाराचा सांस्कृतिक वारसा

संपादक
डॉ.शशिकांत बसवेश्वर दरगु मोदी

ISBN No- 978-81-939485-0-7

NANDI FOUNDATION

श्री गणेश मूर्ती

श्री दरीदेव — परिवाराचे कुलदैवत

हस्तलिखितांचा संग्रह

शरण सुरय्या शिवाप्पा दरगु मोदी यांनी स्थापन केलेला नंदी
इसवी सन ११५९ अक्षय्यतृतीया तिथी
लांबी : ४.६ फुट, रूंदी : २.६ फुट व उंची : ३.५ फुट
माध्यम — काळे पाषाण

श्री लासिन मठ वसमत येथे श्रावण वद्य ०२ तिथीस प्राचीन बिल्वार्चना उत्सव संपन्न होतो. या विधीचा प्रारंभ बसवय्या सुरय्या दरगु मोदी यांनी केला आहे. २०१८ मध्ये ७५० वा बिल्वार्चना उत्सव संपन्न झाला आहे.

वीरदर्या बसवय्या दरगु मोदी यांनी १०७ वेळा उज्जैनी महाकाळेश्वराचे दर्शन केले परंतु वार्धक्यामुळे १०८ वे दर्शन त्यांनी उत्तरवाहिनी गोदावरीच्या पूर्व तीरावर ईष्टपूरी येथे प्राप्त करून स्वजीवन कृतार्थ केले. आज हे प्रसिद्ध क्षेत्र श्री काळेश्वर मंदीर म्हणुन प्रसिद्ध आहे. आजही नदीच्या प्रवाहात श्री वीरदर्याची समाधी आहे.

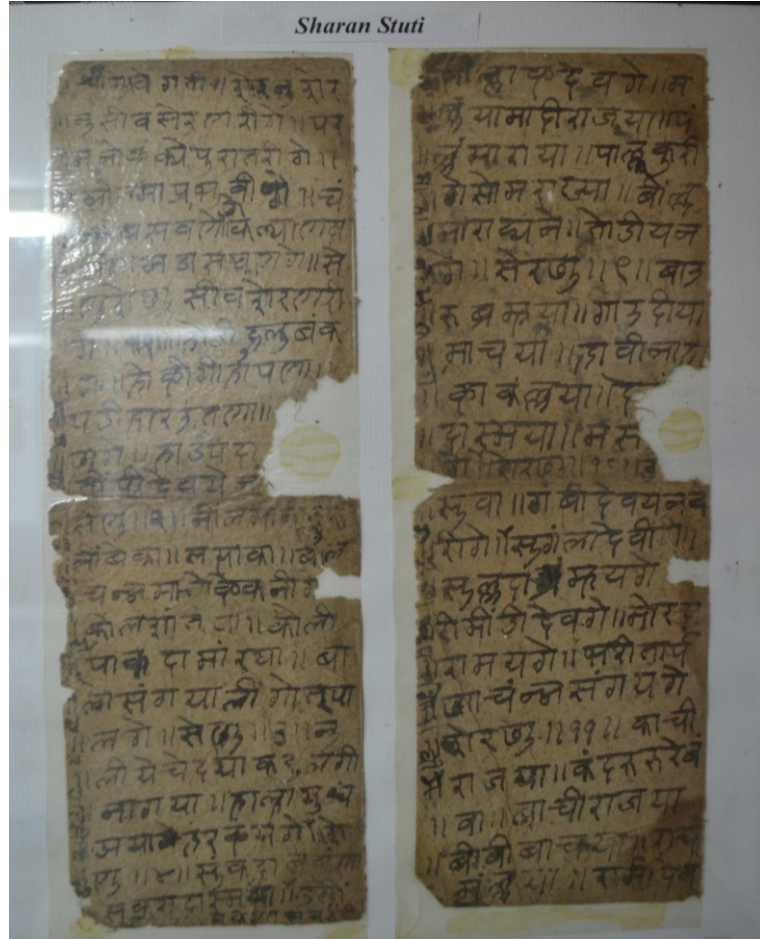
श्री सारंगय्या बसवय्या दरगु मोदी यांनी आपले शिक्षण पूर्ण करून पित्याच्या आज्ञेने तापहर या ग्रामी स्वकुलदैवताचे ऐक्यस्थलाचे दर्शन करून तेथे चैत्र महिन्यात ०५ दिवसांचा उत्सव प्रारंभ केला. आजही ही परंपरा अखंडित प्रचलित आहे. हे तीर्थस्थल कर्नाटकात विजयपूर जिल्ह्यात कलमडी जवळ आहे.

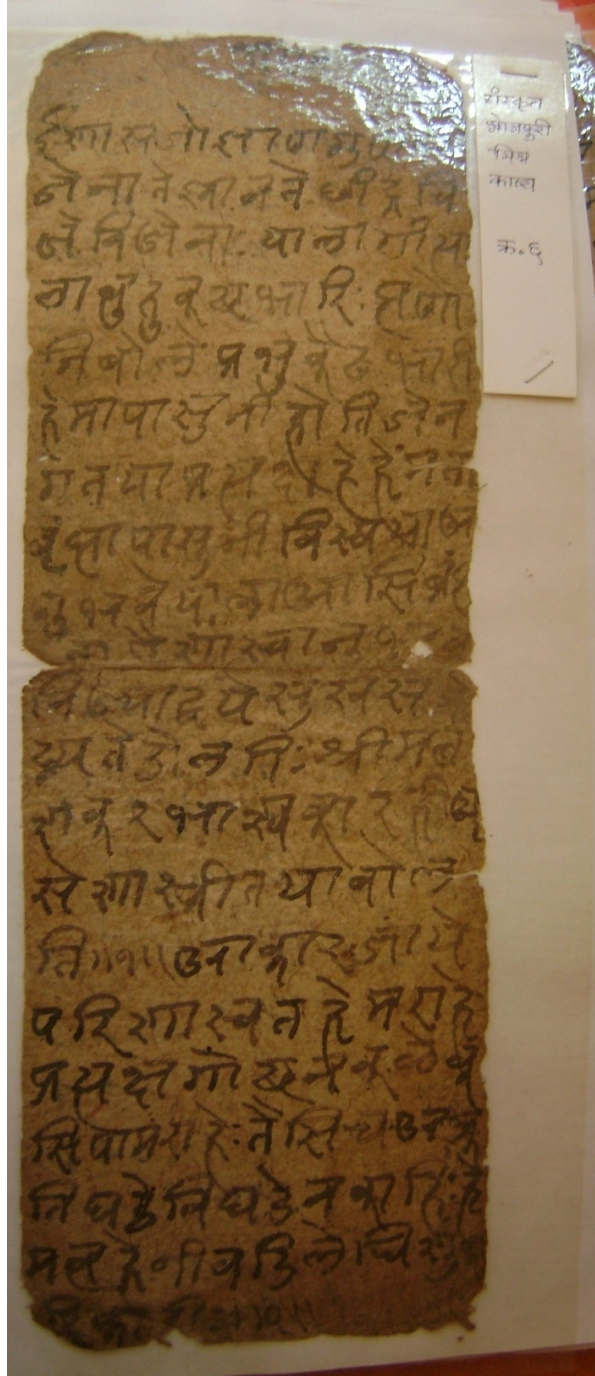
श्री जीवन दर्यासारंग दरगु मोदी यांनी चैत्र पूर्णिमा तिथीस इसवी सन १६६६ मध्ये नंदीग्राम येथे श्री हनुमान मूर्ती स्थापन केली व मल्लविद्या व शस्त्रास्त्रांचे प्रशिक्षण केंद्र उभारले. आजही हे स्थल श्री हनुमान मंदीर धनगर टेकडी या नावाने प्रसिद्ध आहे.

नंदीग्राम येथे १६८० मध्ये यवनांनी आक्रमण केले त्यात श्री सोमा बसव दरगु मोदी हा अविवाहित तरूण वीरगतीस प्राप्त झाला. त्यांची समाधी गंज बाजारात श्री सोममुंजेश्वर समाधी म्हणुन प्रसिद्ध आहे. 'दरगुचा मुंजा' असेही म्हणतात.

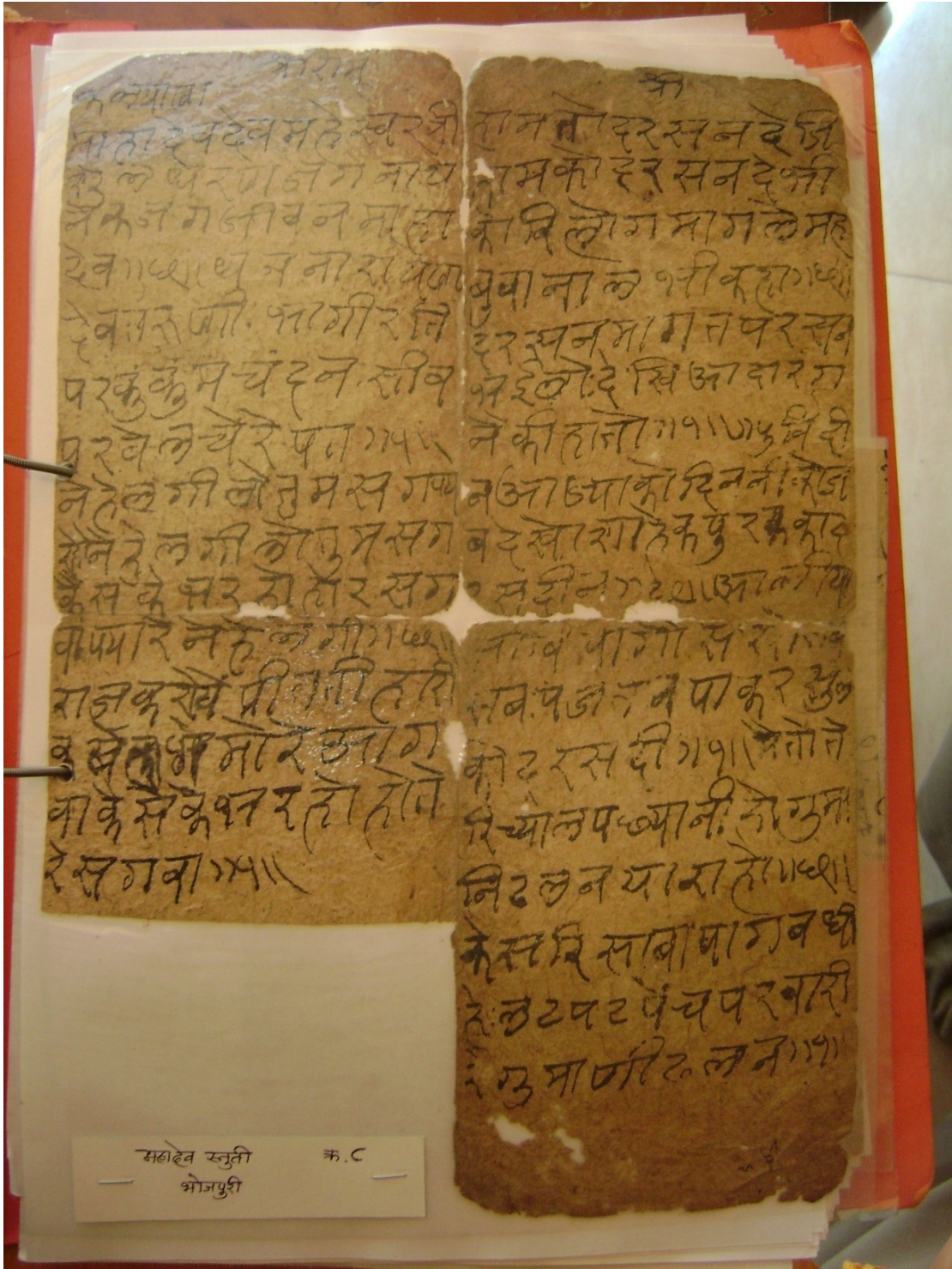
शरण सुरया दरगु मोदी समकालीन शरणांचा उल्लेख असलेले एकमेव देवनागरी लिपीतील काव्य

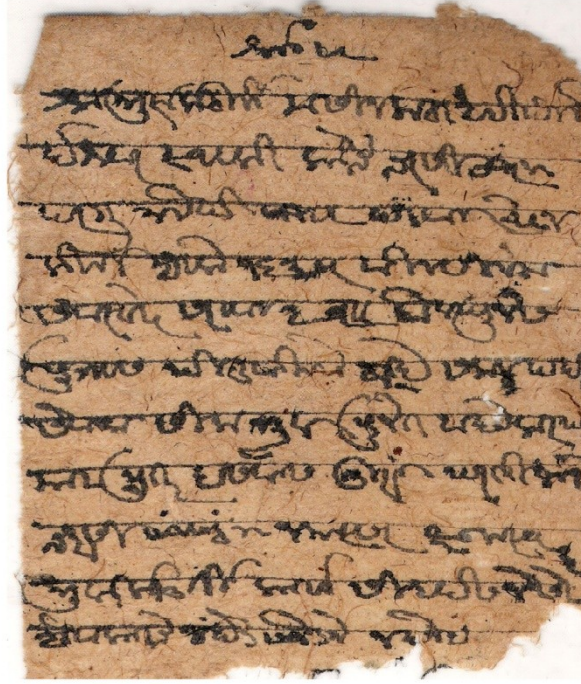
संस्कृत भोजपुरी मिश्रकाव्य — अज्ञात कवी

श्रीगणेशाय नमः
 इत्येवमिदं गान्धर्व
 मिथ्यात्वात्तद्विद्वान्
 ज्ञानेनैवास्ति कथं पार
 मर्त्येतिः हेतुं चानेन
 स्मृतिरिदं चनाशास्त्रं
 अस्ति नान्यत्तः श्रीगण
 सादिभुनिद्रयाचिउप
 मादेतासुखं उल्लसि
 चिदंशास्त्रं समाप्तं
 परिनपाहेः अथ का
 र्थीनयातेवपारः गु
 र्वाणसर्वत्रयं
 तदाविः गुरुसाचा
 स्तीमावस्तीतेवदा
 विभक्तं ब्रह्मसर्वसु
 निधीतसाचः स्वयं
 श्रीतिप्रवार्थं आसा
 चः नास्ति निगुरुमु
 फललाहो सर्वदं
 नृपतवीफललाहो

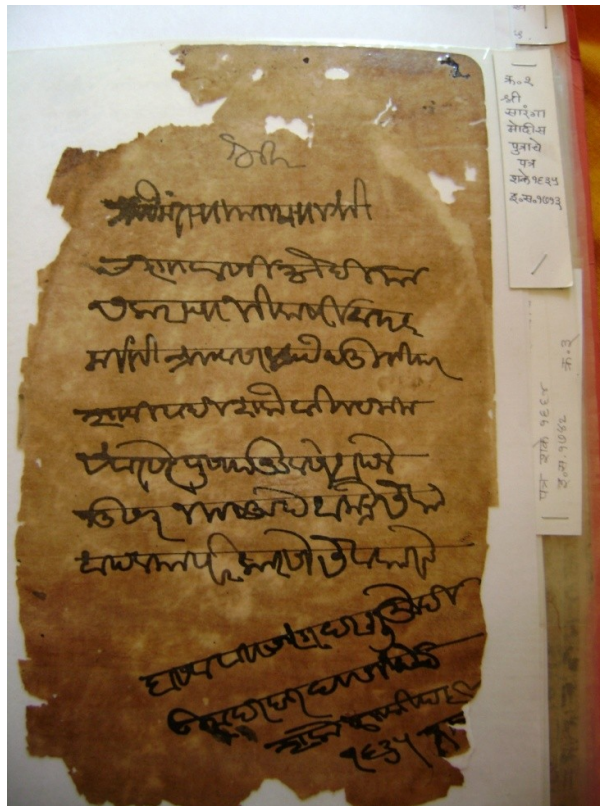
संस्कृत भोजपूरी मिश्रकाव्य — अज्ञात कवी

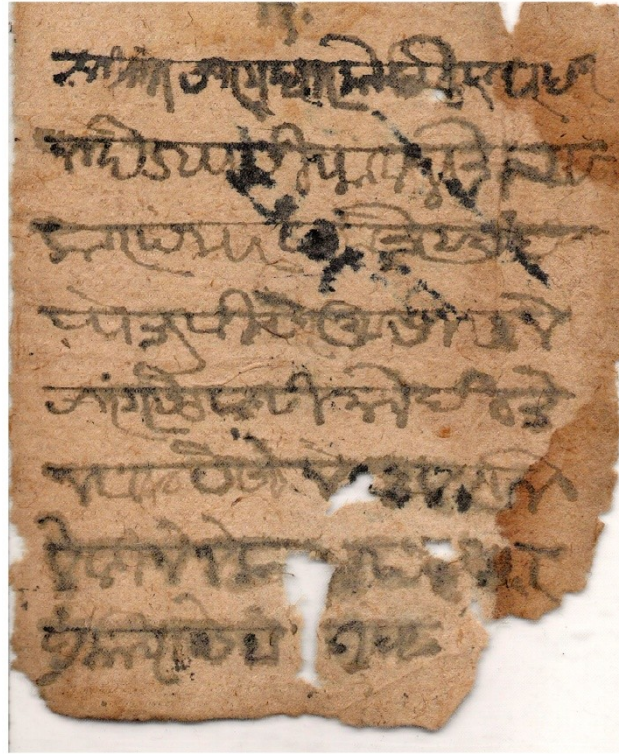
श्री महाकालेश्वर स्तुती मिश्रकाव्य – अज्ञात कवी

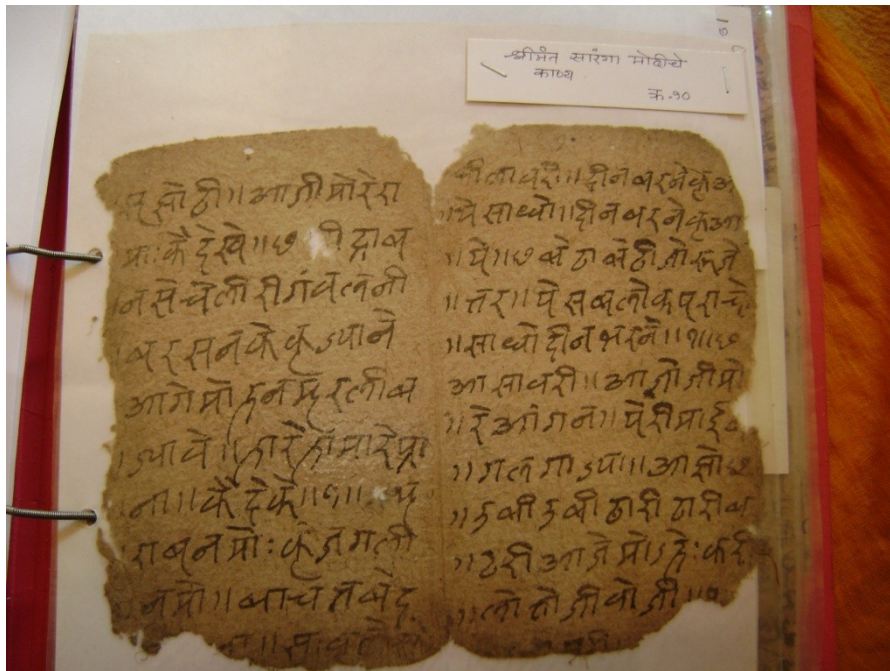
श्री सारंगा बसव दरगु मोदी यांनी गुरूदरबार नांदेड येथुन श्री गुरूमूर्ती ईश्वर शिवाचार्य यांना लिहिलेले पत्र १७१३ इसवी

श्री बसव सारंग दरगु मोदी यांनी लासिन मठ वसमत येथुन श्री सारंगा मोदी यांना पाठवलेले पत्र १७१३ इसवी

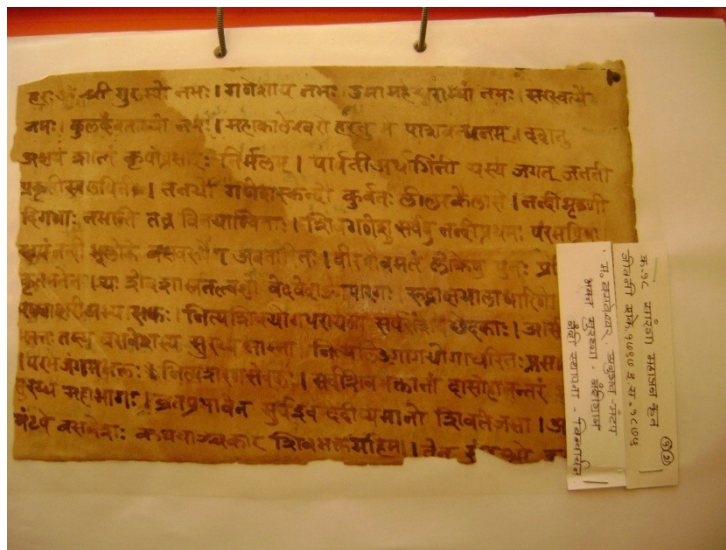
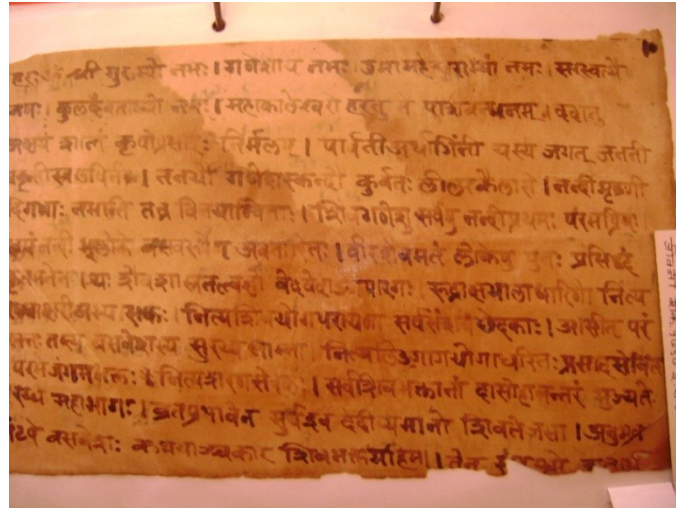

श्री सारंगा मोदी यांना श्री फालाप्पा दरगु यांनी पाठविलेले इसवी १७४२ चे पत्र

मिश्रकाव्य — अज्ञात कवी

श्री विश्वनाथ स्वामी विरचित दरगु मोदी जीवनी संस्कृतकाव्य —
 इसवी ११०० ते १८७५ दरगु वंशातील व्यक्तींचे वर्णन

कृता स्वर्गानन्द । प्राप्ता आद्या मुक्तिरस्य गोदादे जगाम । तत्र तिल्वसिङ्गा
 यथा कृतवान् सुख्यमहाभागः । अक्षयवृत्तीयोर्वा विशाळनदी स्थितवान्
 योजयत् संपन्नजंगमभक्तानां प्रिये सं नदीग्रामः । योगसंपत्तिपुत्रो सुख्यो
 पूजितः नदीतम । नदीकृपाप्रसादेन सुरव्या प्राप्नोत् पुत्ररत्नम् प्रमुदितः
 पुत्रसुखरत्नोत्सवः क्रिनोपासकः । संसारदत्तासक्तः सुरव्याः शिवध्यानमभतः ।
 वसवभक्तो वसव्या इति पुत्राभिधानं कृतम् । तेजसंपन्नपुत्रो य गुरुणा
 इत्येति श्रीशिवः । गुरुगृहो निवासितः सः वसव्या चिन्तितः । यथा गुरु
 त्पुत्रो शिवः यथा शिवः तथा गुरुः । निम्नं पूर्णं वर्जिताः आगमशास्त्राणि
 विष्णुपूजायां कोटि विल्वार्चिता अस्वाचिध्यादिभिः कृता । विल्वार्चना
 गुरोः किमर्थं न कृतं वसवः । श्रावणस्य द्वितीयतिथौ ब्रिशा क्षाशेना प्रक्ता
 विष्णुः वसवः सगुरुभक्तः कृतः यथाविधी गुर्वर्चना । शिवपार्वतीभ्यां सद्य
 सर्वं गणाः प्रमुदितः । ॐ गुरुः लिङ्गाज तमः मन्त्रेण स्वजीवने कृतार्थो कृतः

अल्पं मरुतव्यापुत्रः वीरदयी नाम्ना प्रसिद्धम् । सः शिवभक्तः उज्जयिनी
 महाविन्द्यादीं प्रतिवर्षं गच्छति सः । तत्र जीवविस्वापो क्षीणत्वात् स्थि
 त्तिवितः । कथं गतिष्यास्यत् महाकाळदर्शनार्थम् । गुरुलिङ्गायां ताम
 पंथमगुरोः आदेशेन । उत्तरवाहिनी गोदादेते महाकाळ प्रकटितः ।
 अतृप्तौ महाकाळः स्वयम् दृष्टान् । द्युभ्यं फलं प्राप्त्वा ज्ञानं नञ्च
 दृष्टी । तत्र शिवा ध्यायेन दयां शिवेभ्यः सप्राप्नोत् । निम्नं गुरुलिङ्गाया
 महाकाळपूजायां भक्तान् वदति प्रसादम् । कालेन दर्शनेन उज्जयिनी
 महाकाळ दर्शनं पुत्रं लभते न संशयम् । तत्र दधीपुत्र सारंगध्या प्राणा
 याभाभ्यासेन निपुणः । वेदवेदशास्त्राणां यथार्थपठने गुरोः शिक्षितः । ईष्ट
 गुरो रुद्रमूत्रेण यः महाकाळं पूजयति । सः प्राप्नोति शिवकोकं नि संशयम्
 तु । नदीग्रामवासिनः दधीपुत्रः सारंगध्या वीरशेनायां सेपनः । वसिष्ठः प्रथमेश
 आभासमयं तापरु ग्रामे जगत । पितुः कथनानुसारं जंगमभक्तः सारंग ध्या शो
 चितः सकलवत्सवः । मठस्थानि त आदिष्टवान् - श्री सारंग तत्र विल्वपुत्र

जयार्थे शिवास्वर्गपिणो । नमुकबहूनया कृद्धी तिल्वयो प्राप्नोत्यजत
 योगमायया शिवप्रिये लुप्तः विल्ववृक्षतले । जयास्मरणेन ईश्वरः जव
 लेकितः ताम् किन्तु जलसमाधिना तस्याः ईश्वरः पर्वतशिखरे स्थि
 तः । सारजोणं गुरुमुखात् ईश्वरमाहात्म्यं श्रुत्वं मंगलस्थाने । चैत्र प्रथमा
 न्यत्रार्थापर्यन्तं मुलतक्षत्रे आराधितः ईश्वरः । मत्स्यवन्दनहरिद्रागन्धतंबुल
 पुत्र ईश्वरपूजनार्थं ध्वजस्तम्भे मुक्ते शोभितं । केलादेवि शंखपातीवा
 ज्ञानां उद्योगः वृमदुसायते । ईश्वरप्रियः अक्षरः जयां नत्वा स्वस्थाने जाग
 मञ्जलदती कृत्वा सारंगध्या प्रसादं स्थालीं गृह्णन्वा नमति । सूर्यवन्दे
 ईवं प्रकाशितं स्वतेजेन मञ्जलस्थानम् । पुष्पाञ्जली नमनं च कृत्वा
 गुर्वर्शया भक्तसंगमगतः । गुरु नेमसेवति सारंगध्या वार्त्तव्या नार्थ
 जीव नत्रतम् । शिवयोगसाधयित्वा स्वाध्यायेन ध्येयपुत्रं कृतम् ।
 नैदिगोत्रीः स्थानः नदीग्राममुषणाः श्रीमन्त वसवदुर्ग नौदयः वसति ।

श्वेष्यसंपन्नविनयान्वितः नित्यअतिथिसेवकः। सारंगस्था आत्मजवसव
 पुत्रः दर्शसारंगः कुलधारितवान्। वीरपरक्रमेण जलधर्मी अर्जु
 कृतकृति। सागराध्यक्ष इति पदवी यथार्थं कृतमनेन। जलधिभूष
 स्वामीभक्तेन शत्रुः भीतः। दर्शसारंगपुत्राः वसवजीवनगुणवंताश्च सदगुण
 संपन्नाः। कार्तिकसासे एकादशी तिथौ दर्शसारंगस्य श्रावणं पूर्णकृतं स्ववृत्
 । शालीवाहनशके १७८२ माघ शुक्ल-चतुर्थी इत्यस्य मुहूर्तौ सारंग जातः
 मत्तविधाव्यसतिः जीवनः परमहनुमतः उपासकः। चैत्र- पुर्णिमायां
 येन ग्रामपञ्चमे पवनात्मजः स्थापितः। तत्र बालवेद्यः मल्लशस्त्रवि
 धा येन प्रदत्ता। मल्लशस्त्रविद्यापाठज्ञानः सारंगः सिद्धयान्तेऽपि निपुण
 । षट्सलसंपन्ताष्टवर्णरतः सः अतीव विनयान्वितः। करोति स्म देश
 देशभ्रमणं शस्त्रास्त्रविगुणितितेन। सोमा ताम्ना वीरेण दृष्ट्वा ग्रामे
 स्थितम्। यैः यवतः विज्ञानतन्वी भित्तिवत्। यवनवाणं महतुर्देवं मम
 कार्यम्। सोमा स्वज्ञधारिणं आगच्छति रणांगणे त्वरितम्। साक्षात्संग

श्वेष्यसंपन्नविनयान्वितः नित्यअतिथिसेवकः। सारंगस्था आत्मजवसव
 पुत्रः दर्शसारंगः कुलधारितवान्। वीरपरक्रमेण जलधर्मी अर्जु
 कृतकृति। सागराध्यक्ष इति पदवी यथार्थं कृतमनेन। जलधिभूष
 स्वामीभक्तेन शत्रुः भीतः। दर्शसारंगपुत्राः वसवजीवनगुणवंताश्च सदगुण
 संपन्नाः। कार्तिकसासे एकादशी तिथौ दर्शसारंगस्य श्रावणं पूर्णकृतं स्ववृत्
 । शालीवाहनशके १७८२ माघ शुक्ल-चतुर्थी इत्यस्य मुहूर्तौ सारंग जातः
 मत्तविधाव्यसतिः जीवनः परमहनुमतः उपासकः। चैत्र- पुर्णिमायां
 येन ग्रामपञ्चमे पवनात्मजः स्थापितः। तत्र बालवेद्यः मल्लशस्त्रवि
 धा येन प्रदत्ता। मल्लशस्त्रविद्यापाठज्ञानः सारंगः सिद्धयान्तेऽपि निपुण
 । षट्सलसंपन्ताष्टवर्णरतः सः अतीव विनयान्वितः। करोति स्म देश
 देशभ्रमणं शस्त्रास्त्रविगुणितितेन। सोमा ताम्ना वीरेण दृष्ट्वा ग्रामे
 स्थितम्। यैः यवतः विज्ञानतन्वी भित्तिवत्। यवनवाणं महतुर्देवं मम
 कार्यम्। सोमा स्वज्ञधारिणं आगच्छति रणांगणे त्वरितम्। साक्षात्संग

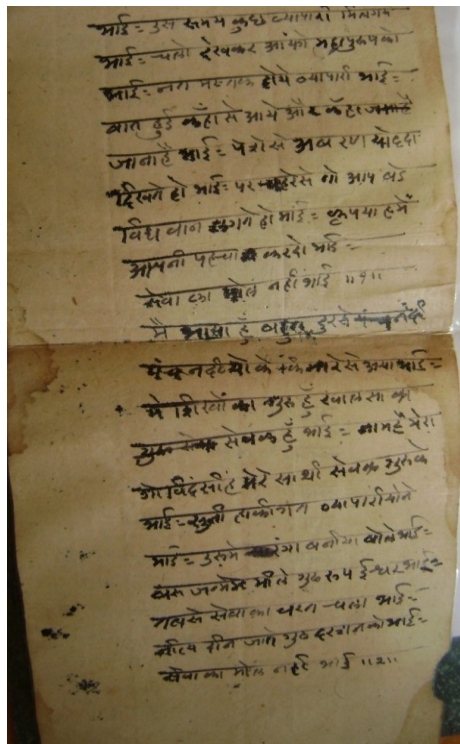
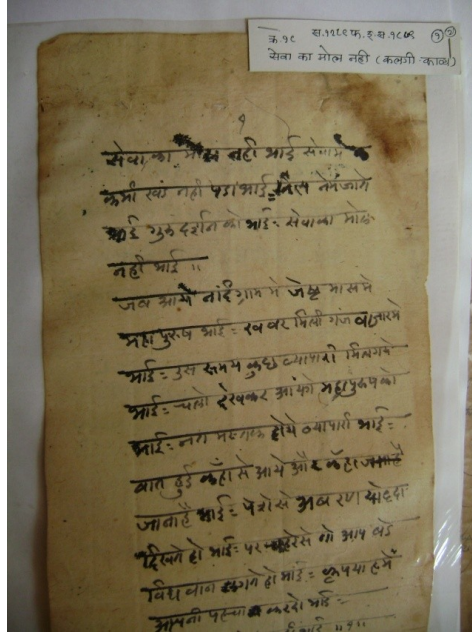
श्वेष्यसंपन्नविनयान्वितः नित्यअतिथिसेवकः। सारंगस्था आत्मजवसव
 पुत्रः दर्शसारंगः कुलधारितवान्। वीरपरक्रमेण जलधर्मी अर्जु
 कृतकृति। सागराध्यक्ष इति पदवी यथार्थं कृतमनेन। जलधिभूष
 स्वामीभक्तेन शत्रुः भीतः। दर्शसारंगपुत्राः वसवजीवनगुणवंताश्च सदगुण
 संपन्नाः। कार्तिकसासे एकादशी तिथौ दर्शसारंगस्य श्रावणं पूर्णकृतं स्ववृत्
 । शालीवाहनशके १७८२ माघ शुक्ल-चतुर्थी इत्यस्य मुहूर्तौ सारंग जातः
 मत्तविधाव्यसतिः जीवनः परमहनुमतः उपासकः। चैत्र- पुर्णिमायां
 येन ग्रामपञ्चमे पवनात्मजः स्थापितः। तत्र बालवेद्यः मल्लशस्त्रवि
 धा येन प्रदत्ता। मल्लशस्त्रविद्यापाठज्ञानः सारंगः सिद्धयान्तेऽपि निपुण
 । षट्सलसंपन्ताष्टवर्णरतः सः अतीव विनयान्वितः। करोति स्म देश
 देशभ्रमणं शस्त्रास्त्रविगुणितितेन। सोमा ताम्ना वीरेण दृष्ट्वा ग्रामे
 स्थितम्। यैः यवतः विज्ञानतन्वी भित्तिवत्। यवनवाणं महतुर्देवं मम
 कार्यम्। सोमा स्वज्ञधारिणं आगच्छति रणांगणे त्वरितम्। साक्षात्संग

यथेच्छम् । वसवकुशलतथा निर्मितः विद्यालयमन्दिरम् । तत्र सुवर्णरत्नोत्त
 न्युष्कोणदेवालयम् । देशीयनामं सुर्मतेनका । कालः गच्छति स्वगतिरुधुर्भा
 येन तत्र यथिता एषा यथता । हेलिवाउस्तवे दिव्याणां अतवधानेन
 हतः यनतपुत्रः । कारणेन पुत्रहत्या यनतगुरुविद्याः परसेरेः सुयोध ।
 रात्रौ दिव्याः सर्वे सायं मोदीनिवासे आश्रिताः । इत्यरे सोमा प्रत्यक्ष
 मृत्युदेवता इव दृष्टा । द्वितीयादिवसे जीवतः द्वास्तनेन दुर्गे नीतः । अ
 त्ना मृतव दुष्कृत्यं गुणवंतः न गच्छति गुरुमन्दिरम् । सर्वे दिव्याः प्र
 क्षणाणः कथं न जीवतः मोदी अस्माकम् । मोदी मोदी अगुपस्ति न
 भित्ति गुरुपुत्रवत् । इत्युधाराण दिव्यातो संघटनेन रक्षितं जीवत जीवि
 त्ततः कथसि वसवसेठ निपतिं भाष्यं बभूव । गुरुलक्ष्मीकोलाहलेन वि
 जय मोदी गृहम् । नव स्वपुत्रोपसृ न्यतः स्वलयेन वर्पम् । निवसति
 गोपसुशालासु समाधानेन पापपरापणम् । करोति नित्यं येन गुरुपुत्र
 मृतकार्यम् ।

७
 आरण्ये मेरी निवास
 जोगा, अर्धवत, शिवार, श्री केशव
 ७

इति नदीगोत्रोत्पन्नः नदीग्रामनिवासिनः सुस्पतः वसवसेठपर्वतं पितृभ्रम
 णाम् जीवती सायं वसवाम् जेठर्गु मोदी महाजनेन कथितं ईश्वरपुरी
 दिभुषणं नित्यं महाकल सेविता विश्वामलिश्रयस्य स्वापी शाली
 नाहते इत्येव ७७७ आदिवनमासे दुक्ल पशुभी शुभतिथौ लिखितः ।
 ॐ विजयपणमस्तु ॥

सेवा का मोल नही भाई — कलगी काव्य — कवी एकनाथ
 श्री गुरुगोविंदसिंहजी महाराजांचे नंदीग्राम येथे आगमन, श्री सारंगा दरगु मोदींसह संवाद,
 गुरु—ता—गद्दी कार्यक्रमाचे वर्णन, श्री गुरूंचे परलोकगमन वर्णन

एक दिन काथरीग दुव्व भाई =

गुरु पे हा मला कोया दो सेंता गोते

भाई = जरम भुई छाती मे रखर

पहुन्दी नगर मे भाई = सेवाका मोळ नही

भाई = ॥३॥

रख मीवकर आय बंगो मे देखकर

गुरु को रखा स छोडी रखते भाई =

जरम के कारा गुरु लेकर वागकर

रहे थे भाई = सारंग भाई दीन मे लीक

चार बार जाके लेगे गुरु को जान

कारी भाई = सेवा का मोल नही भाई ॥४॥

कारीक मारु मे एक दिन गुरु को सलका

बुलवाया प्रजा भाई = रख आय बंगो मे

भाई = गुरु ने कहा मेरा पर छोड जाते

का रत भय भया भाई = मुझे पाल

लेगा भाई = ये सुनकर रख गुरु को

होगये भाई = सेवाका मोल नही भाई

॥५॥

गुरु को सेव को आशु लीक करंग

चवरंग लावो भाई =

चवरंग पर वरम साकर गुरु

त्रैश ररमो को कहा भाई =

स्वयं गुरु के पंच धार के सभ हा

पैज उपारी नारके मते दी नाक

रखकर हाग जाके कर नमन कोया भाई =

सलको कहा भाई आज ले गुरु प्राणीको

त्रैय यह आना आना मेरी भाई =

आवत लगे दे हरुप गुरु को भाई =

लेना का मोल नही भाई ॥६॥

3

मन में ईच्छा है गीरे कमान चलावे
 आई = साँगी के जखन भटगाई आई =
 गुलकी प्राणजोग लुग गई आई =
 बनवाई गुलकी समाधी आई =
 समाधी को पूजा आरगी प्रसाद करने
 लगे आई सेवा करगे स्नानगा आई =
 सेवाका मोल नहीं आई ॥ ७॥
 समाधी स्नान पर बनवाया बुंगा आई
 आई = फुको और फुको के पैड लगाये आरी
 आई = पाशो के लीमे खुदवाई वारव
 आई = सामने दुकान ~~कर~~ बनवया आई =
 दुकान से नीचे बेग से आँकल पुजाका
 प्रसाद वरक समाधान जागाथा आई =
 सेवाका मोल नहीं आई ॥ ८ ॥
 यह सेवाका क्रम वरन चला
 खेदे और फोरे राक आई =
 एकरी एकनाथ ~~कर~~ समाजतो

आई = फुको और फुको के पैड लगाये आरी
 आई = पाशो के लीमे खुदवाई वारव
 आई = सामने दुकान ~~कर~~ बनवया आई =
 दुकान से नीचे बेग से आँकल पुजाका
 प्रसाद वरक समाधान जागाथा आई =
 सेवाका मोल नहीं आई ॥ ८ ॥
 यह सेवाका क्रम वरन चला
 खेदे और फोरे राक आई =
 एकरी एकनाथ ~~कर~~ समाजतो
 ले आई = सुने स्नानगा आहाजन
 आपले सुरजतोको स्नाहारी आई =
 आँखपरे नीलकर डकपर आपल भाप
 आरी आई = लाडा आगा रसकोरे
 यह कलगी ला गाना आई ॥
 सेवाका मोल नहीं आई ॥ ९ ॥
 वारिक खुदई प्रती पदा आई
 सन १२८२ खरवी में गाय गाना
 आई = गज बाजार ~~के~~ आई =
 सेवाका मोल नहीं आई ॥ १० ॥
 समाधान
 एकनाथ

बाग का छंद कलगी काव्य — कवी एकनाथ
श्री गुरुदरबार साहिब बांधकामाचे वर्णन

बाग का छंद
क. १० श्री गुरुदरबार बांधकाम
वर्णनाचे

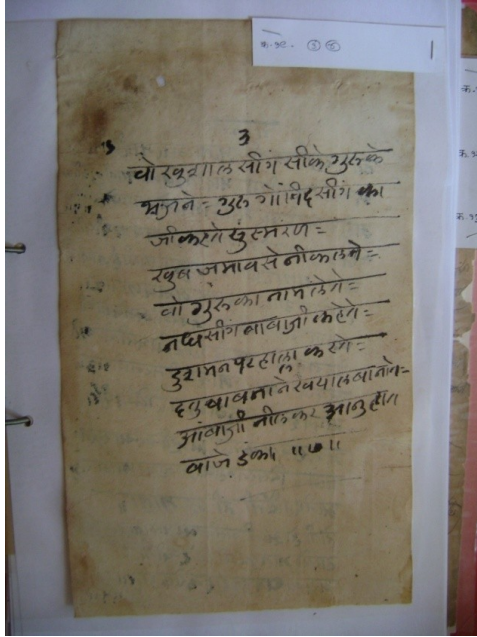
१
क्या बाग बना गुरुदरबार गुरु गोविंद
सिंगीका = ११ -
रवडकसे पाया रवादी हे सुतो देवळका =
क्या सारीफ सुतो देवळ वना गुरु वर ११
गुरुका = चार कात चार तौ तौ आजव
छोवाता = देवळके चार दरवाजे परी सोता =
गुरु गोविंदसिंग की हाता ज्योत वाहा =
चलती कर प्रग गुरु वानी की वाहा =
नही चलती दुसरी जानी वाहा = १११॥
चार वर ख काम चलतो ११ सुतो
देवळ का १२२३ फलकीले १२२३
फर खी यक = कोहार से पैसा आता
बहुत महा मुर = देवळ का काम करत
ता जोर दार = देव रस करत
बसाप्पा नेक ईना सात = नीकियकीसी
गुरु का इशान बनू वान =
मोहाराजरजीया सीया अग्र राबर
कोया गुरु का इशान =
सुवरण कलक गोजल यक
मंगल ११२॥

देवळ का १२२३ फलकीले १२२३
फर खी यक = कोहार से पैसा आता
बहुत महा मुर = देवळ का काम करत
ता जोर दार = देव रस करत
बसाप्पा नेक ईना सात = नीकियकीसी
गुरु का इशान बनू वान =
मोहाराजरजीया सीया अग्र राबर
कोया गुरु का इशान =
सुवरण कलक गोजल यक
मंगल ११२॥

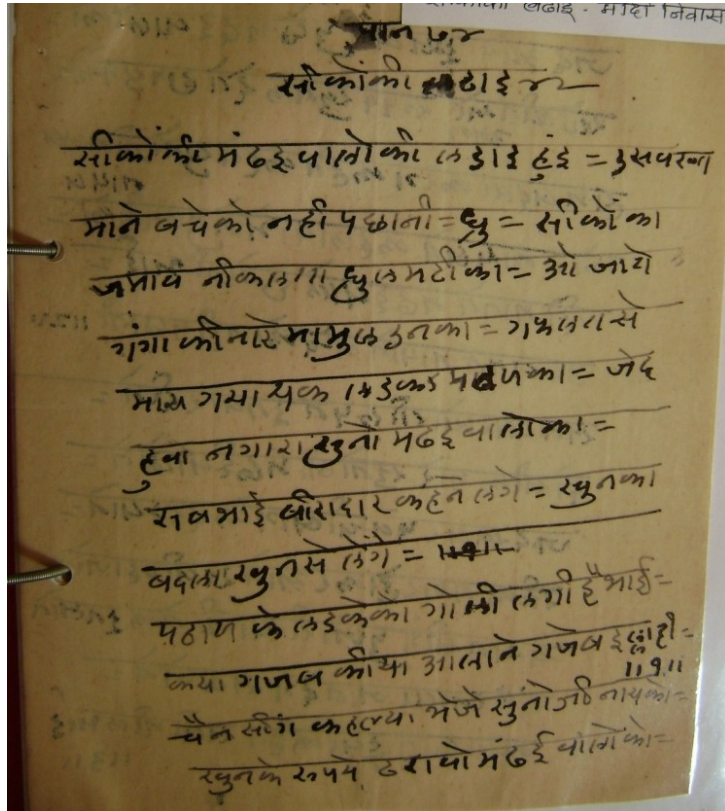
बाग के दरवाजे तौ गोयोके
लिये खुदवाई वादव =
वारवके साथ वन वाया दुकात
आगी वसा = ताल प्रजले वन वाये
फाजी ताल = दरवाजा रखा पाकी
लेनेके लीये = साभान रखा जात
आ गुरुसेवाका = नाम हुवा
मोदी रवात का = ११३॥
रोज भाका प्रसाद रकाता

2

गुरुदरवार में सांख्य रखा है =
 पहना पहला भला कनका है =
 आरंभ में युन मोकता है =
 धर्म या कर्मा - चौधरी वजा =
 वजा दुका शंखनाद वजा = ५६
 ओ ध्यानसंग पुजारी पुजाकर =
 कयावारी फुकरमा युन जो बसाया
 को = नौकात पुजा कपो है जो
 गुरु को = ओमेवा करत युन
 गुरु गोविंदसंग को =
 मोरसंग पुजारी न कया कुमा
 बनाया भारी = गोदा की नार
 कुमा मराहा न्यारी =
 कया काम बना गुरुजारी
 नहीं होजे का पुजारी र मरि
 सरका = वाच्य पुन की गं बड़े
 सरघरे = गुरु गोविंदसंग को
 हाय युन के उपर मेर =
 गारा संग ग्रंथ वाचते कया
 गारी फु कुन को करत =
 सदा हरी भजामे रहते =
 मसी हरिसंग ग्रंथ वाचते =
 नामदा वा कुन का = वो डोडा
 का मम रवडा गुरुनाम का ॥६॥
 वाधनसंग कोरवारी नेक
 इवसान = सब करत गारी फु
 उनकी असह ग्यावसे =

सीकों की ओर मंडईवालों की लढाई — कवी एकनाथ
 सीक व पठाण यांच्यातील घनघोर युद्धाचा प्रसंग, दरगु मोदी निवास वर्णन, जीवनाप्पा
 दरगु, बसाप्पा दरगु, सोमा दरगु यांचा उल्लेख

2
 जद आये इखके पुके मंडई धालो को =
 खो कीतको रूपये खुनके देगे हग पुनको =
 साम बदला करेगे कहते कहते खुनो ^{नायक} _{नायक}
 को = न्यायके कहोया मेजे पुजाके को =
 नही मानगे मंडई धाले पुनो जो भाई =
 उखका मायाने वंशको नही पकामो ॥२०॥
 सन वारा सो गोरुपत इगवार दीने =
 दोसोके धारे खुनोको मंडई वल्लोने =
 जद खबर पंचर्या बागके दरभ्यान =
 गीका तयार होकर आते सवो वडा जो =
 चैवत सींगे पुजारी शीजी नेक इतसीने =
 पुंसे रवाार जात देगे सखजेने =
 कया धाला इका कहगे सवो पीलमांड ॥३१॥

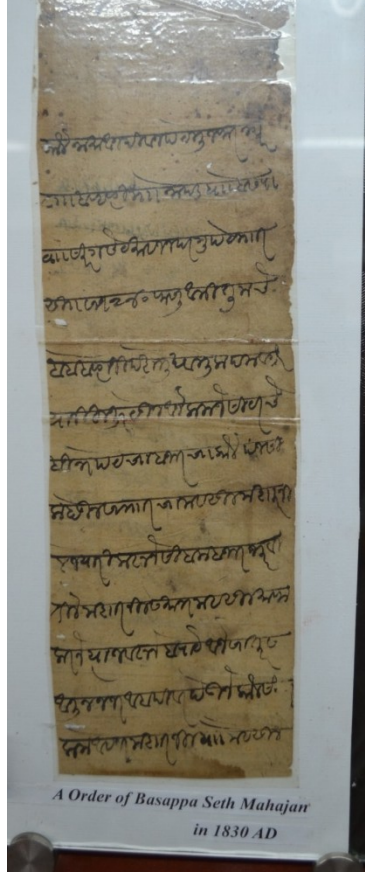
3
 आमर सींगे नौकले खुनो आधारी परे =
 वगले परजा कर करेगे गल्ल वारे =
 खुसे सवंगन दाला सखके हायजी जाहीरे =
 पचारन सीक हाय खुनके वराखेरे = चा.
 जो आये न्यलकर मंडई हनमान सभारे =
 गफलनकी गोली लगी पीत्रानी आन्दरे =
 कातेसे आन्दरे गोली आई = गोलीका
 लडका दगा खुनो जो भाई = लडनेकी
 आरमान दीलभ्यान रहगई = ॥४॥
 आमर सींगे परा सीकोने मिसो वा कीये =
 मंडीमेथा वसरागा खुसे चमे काये =
 कावाड खोले वसरागा आग सवगये =
 सखसीक मंडीके उगदर ज्योरेके =
 खय कवा रवाने रवा सी ललवार कीये =
 दोनो वाप खेरे लडकर मरगये =

पांच इस मंढी के उदाहर वीर गये -
 सीकोन मंढी के आगे लगा दीये -
 गोकु से गाला लपठ के पांच जग आई -
 फाँची पानी करणे जवान नीकाह गये -
 पेंक हार फ लगी धुंधरा दीये सीकोन -
 लो मनीराज के आई से लगे हाथ लडने -
 हाथे लो आन्दर से सीका पारा जी बुसने -
 दीवार क फाँड कर गये लोड लो चयने -
 जेद भोजर ल कया कौया सुनो लयने -
 गाल वार से लडना चेल नारी प्रयदाने -
 लो भोजर राज रजपुरा लडा जवान -
 बुये करा लो न ली पोर छो नी ली च
 ग्याने - भोजर राज गमा मरकर सुनो जी
 आई = १६६

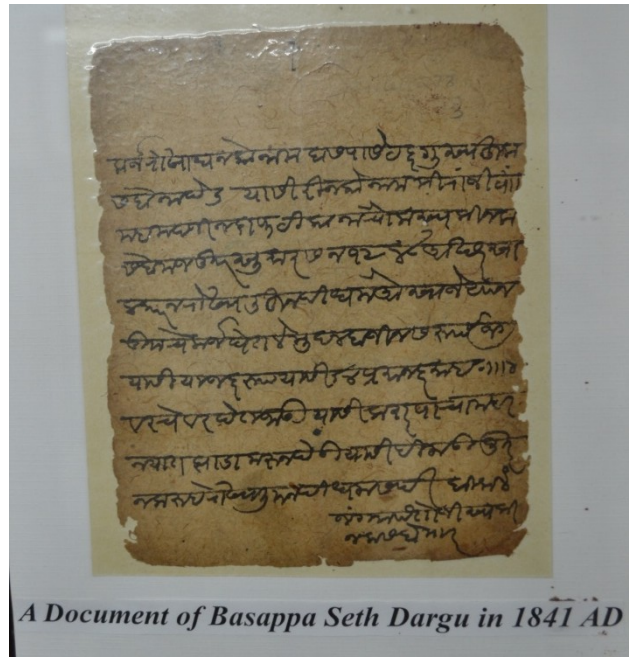
५
 रघुनकी नदी बहने लगी चत घोर लडाई
 प्रयगयी = गाल मंढी वाले भुरके के आड
 रोहरक = नीजाग सरकार जुमेकी नपाऊकु =
 रोख दी जे नपाजको भेजे फेजा नादे कु =
 आपन वल र वन फेजे हुकु केका आया
 गालकदार नादे कु = फोज आई नादे कु =
 पहर दीये रखने पर जाने नही देते चार
 आदमी कु = आये हाथन आ लो रमा इतने जग
 कु = १७॥
 सीका लपठ कपन आय गेज मे मोदीके
 मकान का = राज लर रहर गाल सुभामकान
 को पीछ ली रकीड को दो एक एक होकर
 सीका लो केर का हरि = धार गार केर का हरि
 मान लेते हुये आबुल वान से उरु क हार
 मोहये १८॥

सुभा करीपका जमादारने भोजे सीपें
 मोदीके प्रकारको = खीपा हुने कहराम
 गरद ख्याप्रस खुलाथा को मोदीका भाई
 सोभासैपान जयसा दीरवता था -
 उपर सीपा हुने कहरामोदी देता है शरका
 दारु गोका सीकाको उपर सीक उपेये
 रागका = छुल या मोदीका कपा गरद वरु
 को रागका मोदीने कहराम महीमान
 आयये = 11२11
 मोदीदारने जिवनापाको वद कोसा
 कोकुं क अनदर = खरु मोदीकोको
 सुभवना मोदीका = नही गये सुदरवा
 को = मोदीको अतसे प्रकाद नही हवा
 बागमे = पुजारीने डकाव जया जमादये
 सीक भाई = कहे पुजारी खरु काको
 मोदीको = सीकोने खरु मोदीके भाई
 का वद कोपी को हुं के अदर 11२11

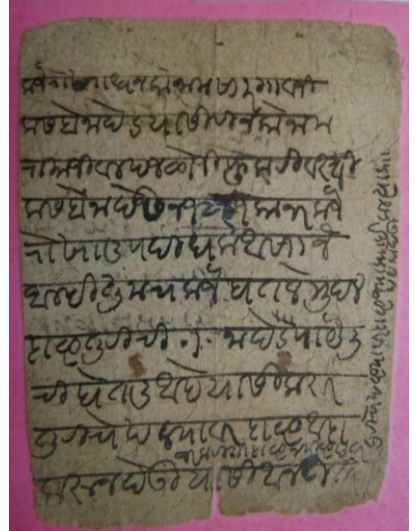
खरु सीक मोद कर गये कोकुं मे =
 हाभार मोदीके भाईको छोडा दो =
 नही गो कचेरी काक करदगे =
 आज सुदुका प्रकाद नही हवा =
 कोकुं दाखर खरु दी रासीक दशका =
 मठईकी होकद से चवराके छोड देवा
 मोदीको = राव कगा भोग प्रकाद सुदु
 दरवारमे = लेंदो है दरवारमे नाप
 रनडाहें दरवाजा सारना मोदी 11२१11
 उपर ककगी बावन मोद जरी
 पठका भगवा वाता कहे मोर सीगें
 हनु वावाने वनाये वाका अगावा जे
 जीकगरे आठु हाग वाजये डका
 1०२11
 कवी सुकनाश नीराली

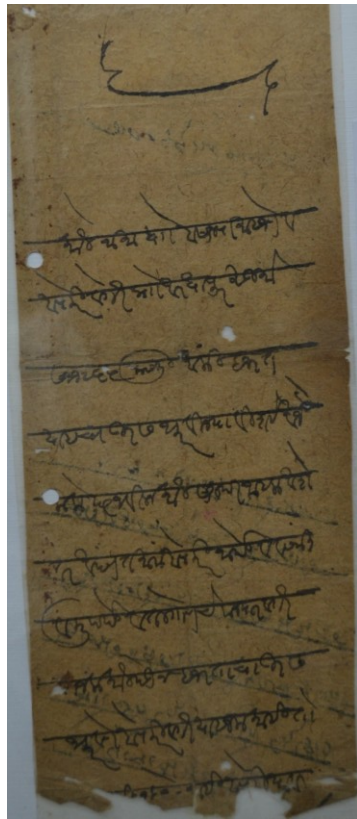
अर्धापूर उरूस उत्सवाकरीता वसमत येथील व्यापारी मंडळीस पाठलिलेले श्री बसाप्पा सेठ महाजन यांचे आज्ञापत्र इसवी सन १८३०

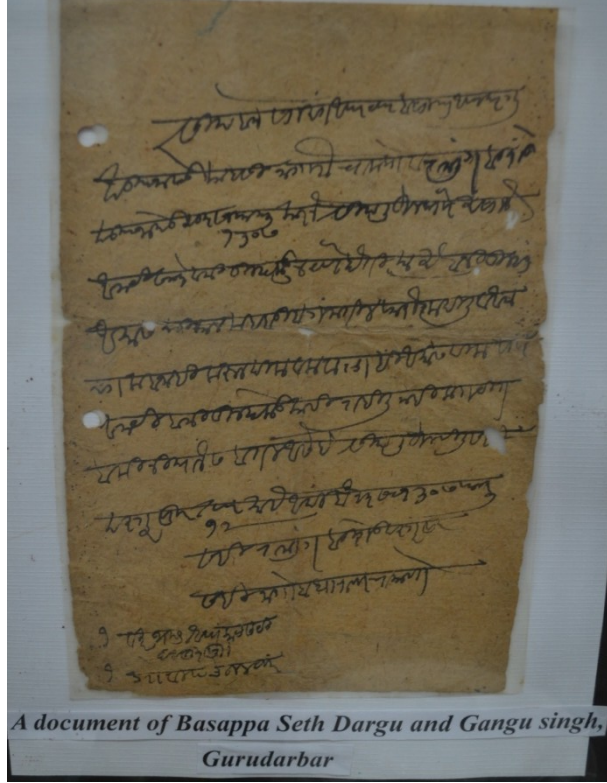
श्री बसाप्पा सेठ दरगु यांचा १८४१ इसवी दस्तावेज

श्री सारंगा वाणी दरगु
यांचा १८४३ इसवी
दस्तावेज

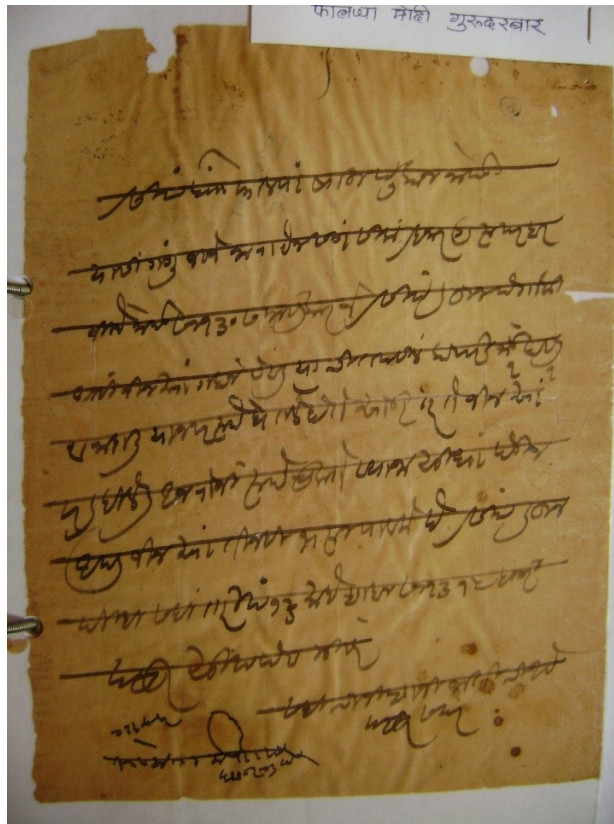

श्री बसाप्पा सेठ
महाजन यांचा इसवी
सन १८५६ चा
दस्तावेज

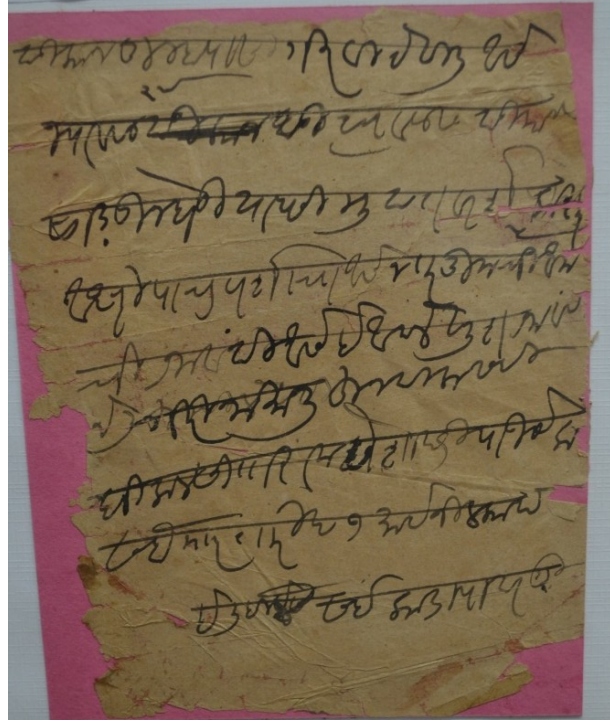

A document of Basappa Seth Dargu and Gangu Singh,
Gurudarbar

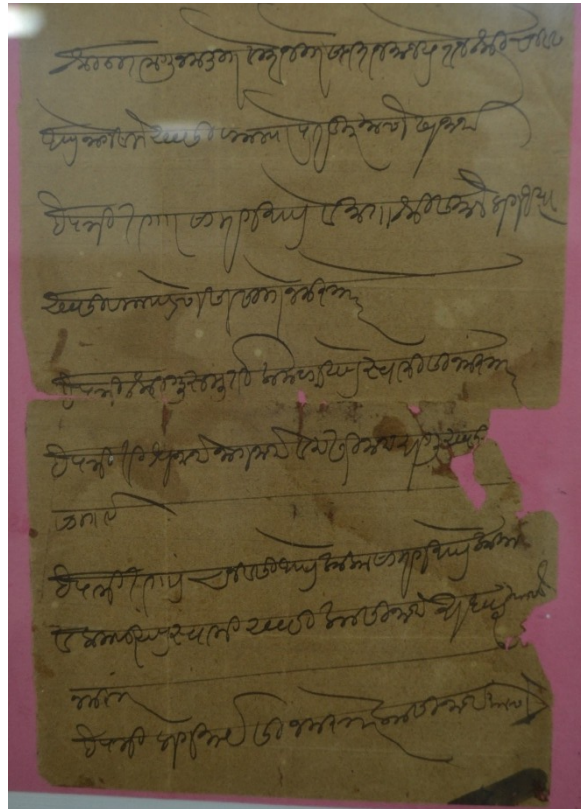
श्री बसाप्पा सेठ दरगु व श्री गंगु सिंह गुरूदरबार यांचे दस्तावेज इसवी सन १८९७
(श्री गंगु सिंह हे श्री सारंगप्पा बसाप्पा दरगु यांना प्राप्त १९०५ च्या इनामपत्राचे साक्षीदार होते.)

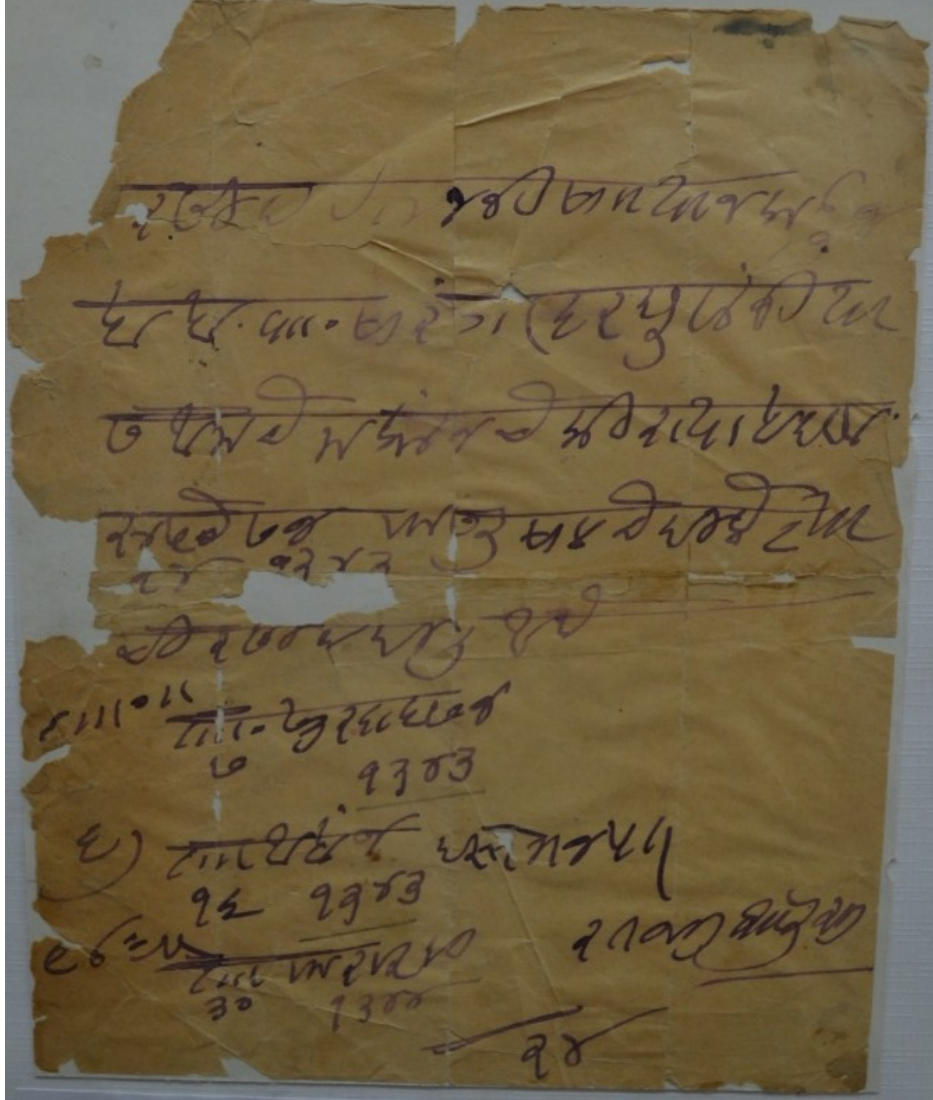
श्री फालाप्पा दरगु व श्री गंगु सिंह गुरूदरबार यांचे दस्तावेज इसवी सन १८९७

श्री गुरुमूर्ती करबसव शिवाचार्य महाराजांना वाडा दान करणारे
श्री कडाप्पा दरगु यांचा दस्तावेज

श्री लासिन मठाचे व्यवस्थापक श्री कमळय्या महाराज यांचे पत्र

श्री बाबा सारंग दरगु व श्री रतनजी फारसी यांचा उल्लेख असलेला इसवी सन १९३३
 (श्री बाबा दरगु म्हणजे श्री सारंग यांना सेवा इनाम प्रदान केला आहे, तर श्री रतनजी
 यांनी श्री फालाप्पा पारटकरांचा वाडयात राहात होते. याचा अर्थ १९३३ श्री सारंगाप्पा
 दरगु मोदी यांच्या इनामी वाडयाच्या दक्षिणेस श्री रतनजी फारसी राहात होते.)

॥ श्री ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीसरस्वत्याय नमः ॥
 ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥
 ॥ श्रीसाम्राज्याय नमः ॥
 ॥ श्रीसमस्तभूतानाम् ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ तु विये नो ॥ ३ ॥ आनुं ज ॥
 ॥ देवि मिलु जनिन ॥ दैवल
 ॥ नेने आनि न जानवो ॥ दया
 ॥ नंत ठो नोनि ॥ देई आपु ले
 ॥ नर रानवो ॥ राखि विवेर
 ॥ न ॥ दया के मिलर तु सा
 ॥ दिन बो ॥ दिन रजे प्रीश
 ॥ रन ॥ दस गो साई नंदे न
 ॥ नो ॥ ३ ॥ ॥ ॥ आ ॥
 ॥ आरति देवि वि
 ॥ दक्ष न देश मंधे ॥ येक भातु
 ॥ उजापु र दे वि ले हो ॥ राज्य
 ॥ करि तु उजा ॥ साधु संसाचे
 ॥ मा हेर हो ॥ दर्शना सियं लि
 ॥ ब्रह्मा विष्णु सिव शो के र हो ॥
 ॥ दैव्या वर माहि म ॥ हा कारि
 ॥ ले ॥ द ॥ भार हो ॥ १ ॥
 ॥ जये जये आरु भुजे ॥ आरु
 ॥ आयु धे तु ज शो भ ति हो ॥ क
 ॥ ननु मारि माला ॥ तुळजा
 ॥ पुरि छान क तु सं हो ॥ ५ ॥
 ॥ धा वघात ला निशा नि ॥ द
 ॥ मद मन गारे बा ज ति हो

देवी आरती संग्रह — अज्ञात कवी

शिवलीलामृत मराठी ग्रंथरचना हस्तलिखिते

॥ प्रा० २

शि० ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्ये नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीमावसदाशि
 वायनमः ॥ अथ शिवलिलामृतप्रारंभः ॥ ॐ नमो शिवाय परमिता ॥ आ
 दिव्यनादिभायतिता ॥ पूर्णवृत्तानंदशाश्वता ॥ देवताताजगद्गुरु ॥ १ ॥
 जोतिर्मयस्वरूपापुत्राणापुत्रा ॥ अनादिसिद्धाआनंदवनविलासा ॥ माया
 चक्रचाचकाअविनाशा ॥ आनंदवेशाजगत्पति ॥ २ ॥ जयजय विसुपाक्षा

॥ शिवलीलामृतआध्याय १४ समाप्तः ॥

श्रीनजालीप्रसीद्ध ॥ पुढेश्रियाचचरीत्रअगाध ॥ चौदाअध्येसंप्रपादे ॥
 श्रीधरस्वामीवृत्तानंद ॥ आनंदसंप्रदायपरमअगाध ॥ क्षीरसागरिगोवि
 द ॥ आधीउपदेशीकमच्छेद्रच ॥ ५ ॥ तेथोनीअत्रिरुसीप्रसीद्ध ॥ पुढेपुलांद
 तात्रयअगाध ॥ स्यापासावसदानंद ॥ रामानंदयतीतेथुन ॥ ६ ॥ तेथोनिअ
 म्भानंदगंभीर ॥ मगवृत्तानंदउदार ॥ स्याचरीकल्याणीराहणार ॥ सह
 जानंदयतीदियते ॥ ७ ॥ तेथोनिपुणानंदयतीशुद्ध ॥ स्यापासावपीतामद
 रानंद ॥ पीतातोचिगुरुप्रसीद्ध ॥ वृत्तानंदयतेदियते ॥ ८ ॥ पंदरीदुनीचार

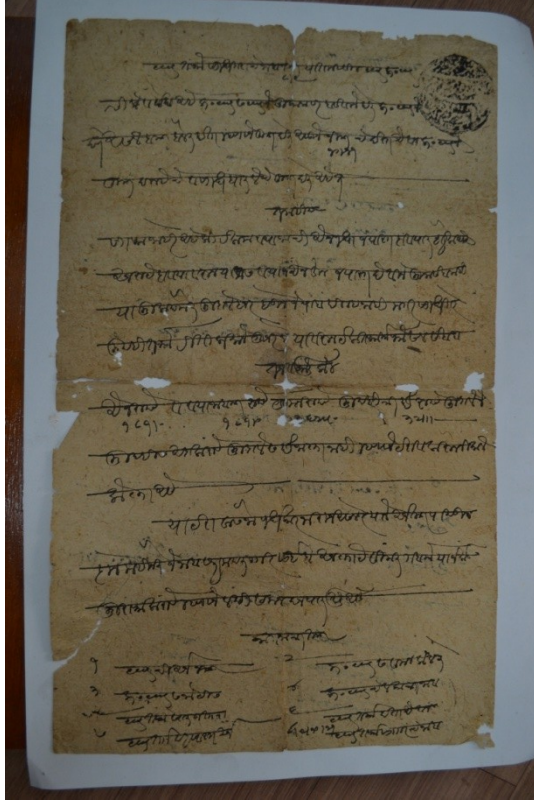
राम २९

शिवयोगिनि लिखितो यस्मिन् लिखितो परतः । शुक्लो आरवितः । सघटिते विमलां शुक्ति
 य मुक्तिं पराम् ॥ इति श्री शिवयोगी-रेणुकरिणः अग्रस्थ संवाक्यम् ॥ शिवयोगी शिव
 योगिनि लिखिते श्री सिद्धान्तशिखामणिः ग्रन्थः संपूर्णः ॥ १ ॥ श्री विष्णुदेवराय उपपाद
 यतु ॥ ० ॥
 देसाक्षर सारंग बसव दलु मोदी नैशिंगार ॥ कृपा प्रवृत्ति श्री ईश्वरभय्या मन्त्र सिद्धायन
 लिखिते हलीनठ बसवे बसमत ॥ इति १७२२ ॥
 भिकी आगरा सुदृष्ट नवमी तदिरी सिद्धान्तशिखामणिः ग्रन्थ लेखन संपूर्ण समाप्त ॥
 शुभं भवतु ॥ कलवाप्राप्तु ॥

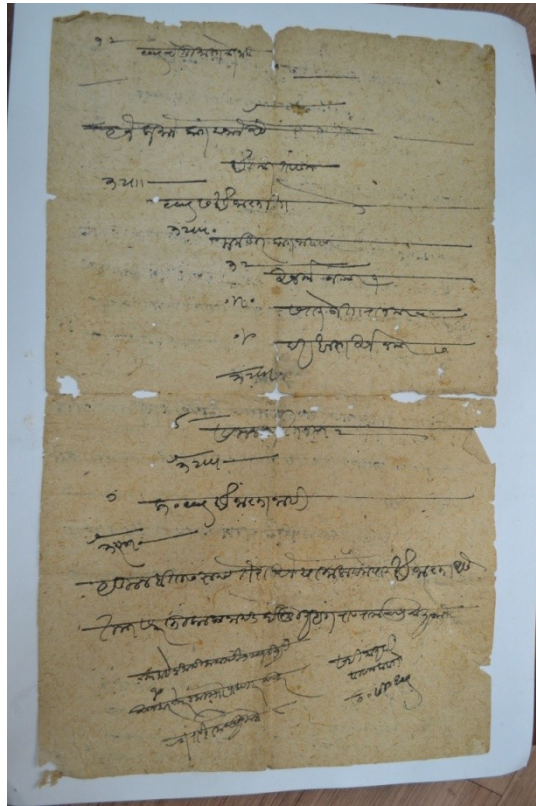
श्री शिवाय नमः ॥ निर्विग्रहम् ॥ अथ सिद्धोत्त शिखामणिप्रारंभः ॥ त्रैलोक्यसंपदालेख्यसमुत्प्रेर
 नमित्ये ॥ सच्चिदानंदरूपाय शिवाय नमः ॥ १ ॥ त्रैलोक्यपदे शस्य विषयं यं प्रचक्षते
 वदोति नो जगत्सत्त्वं तेन प्राप्तिं परं शिवं ॥ यस्यासिं वृद्धाभासः षट्त्रिंशत्सं चयः ॥ नि
 मले शिवनामानंते वंदे विन्महोदधि ॥ २ ॥ यद्वा सुभासते दिश्वे यत्सर्वनामुमादेते ॥ नमस्तस्मै
 गुणतीतविभवाय परात्मने ॥ ४ ॥ सदा शिवमुखागे पतलोन्नेयविधाधिने ॥ निष्कले कस्तभा
 वार्ये नमः शोभाय शोभवे ॥ ५ ॥ स्वैदाविग्रहयुक्ताय स्वदावनेन वनेने ॥ स्वदाकृतत्रिलोकाय
 नमः सांदाय शोभवे ॥ ६ ॥ यत्र विश्राम्यतीशाले स्वभावि क मनुत्तमे ॥ नमस्तस्मै महेशाय महा
 देवाय शूलिने ॥ ७ ॥ यामाकृत्सर्वलोकां प्रकृतिशाल्यपागाः ॥ सुधर्मनारिणीशोभाः प्रणसा
 सिपरं शिवो ॥ ८ ॥ यया महेश्वरः शोभनो मरुपादि संयुतः ॥ तस्यै मायास्वरूपाये नमः परमशक्त
 ये ॥ ९ ॥ शिवाद्यादि सद्यत्सत्ता शोभातीता प्रोचरो ॥ भातरं तो समस्तानां वंदे शिवकरी शिवां ॥ १० ॥
 अस्तु तार्थं प्रयत्नानां याशोभोर्विश्वभाविनी ॥ वंदे तो परमानंदप्रवोचलहरी शिवां ॥ ११ ॥ अस्तु तार्थं १

प्रयत्नानां याशुविद्याप्रदायिनी ॥ अहर्निशमहं वंदे तां शोभानमनोरमां ॥ १२ ॥ आसीत्साचारसि
 द्धानामग्रणिः शिवयोगिनां ॥ शिवयोगीति विख्यातः शिवज्ञानमहोदधिः ॥ १३ ॥ शिवभक्तिमुखा
 सिधुं च भण मलचंद्रिका ॥ भारतीयस्वविधे प्रायः कुवल्योत्सवं ॥ १४ ॥ तस्य वैश्वसुसन्नासुक्तो
 मणिरिवा मलः ॥ मुद्दिदेवाभिधाचार्यो मूर्धन्यः शिववैदिनां ॥ १५ ॥ मुद्दिनात्सर्वजंतुना प्रणतानां
 प्रवो धितः ॥ मुद्दिदेवति विख्यातः स माय्यायस्व विक्रता ॥ १६ ॥ तस्या सीने दनः शोभाः सिद्धना
 याभिधः शुचिः ॥ शिवसिद्धातनिर्णेत शिवाचार्य शिवात्मतः ॥ १७ ॥ वीर शैव शिवारत्न विशिष्टाच
 रसंपदे ॥ शिवज्ञानमहासिधुं प्रशंसति देशिकाः ॥ १८ ॥ यस्याचारकुलाज्जातास्सत्ता माचार
 मातकाः ॥ शिवभक्तिः स्थिरा यस्मिन् जने विगतविघ्नवाः ॥ १९ ॥ तस्य वीरशिवाचार्य शिवारत्न
 स्य नंदनः ॥ अमचच्छिवयोगीति सिंधोरिव सुधाकरः ॥ २० ॥ चिदानंदपराकाश शिवाजुभवयोग
 तः ॥ शिवयोगीतिना भोक्तिर्यस्य याथार्थ्ययोगिनी ॥ २१ ॥ शिवागमपरिज्ञानपरिपाकसुगंधिना
 यदीयकीर्त्तिपुष्पेण वासिने हरि तां मुखं ॥ २२ ॥ येन रक्षावती जाता शिवभक्तिः सनातनी ॥ बुद्ध्या

र्यमासीत्तदा दिव्योडुडुभिरासेन नाडुगगने पुष्पं ववर्षु र्गणः ॥ ५४ ॥ ॥ ५ ॥ ति श्री सिद्धो
 त शिखामणिसंपूर्ण समाप्तः ॥ मस्तः ॥ श्रीमो वार्यण मस्तः ॥ १०० ॥ ॥ ० ॥
 १४७५

नांदेड तालुका तहसिल कार्यालय मोहोर असलेला शासकीय दस्तावेज आहे.

श्री सारंगा मोदी यांची दोन मोहरा अंकित ऐतिहासिक तलवार

श्री बसाप्पा सेठ महाजन यांच्या सौभाग्यवतीची अलंकार रक्षिका

दरगु मोदी परिवारातील कलशपात्रे

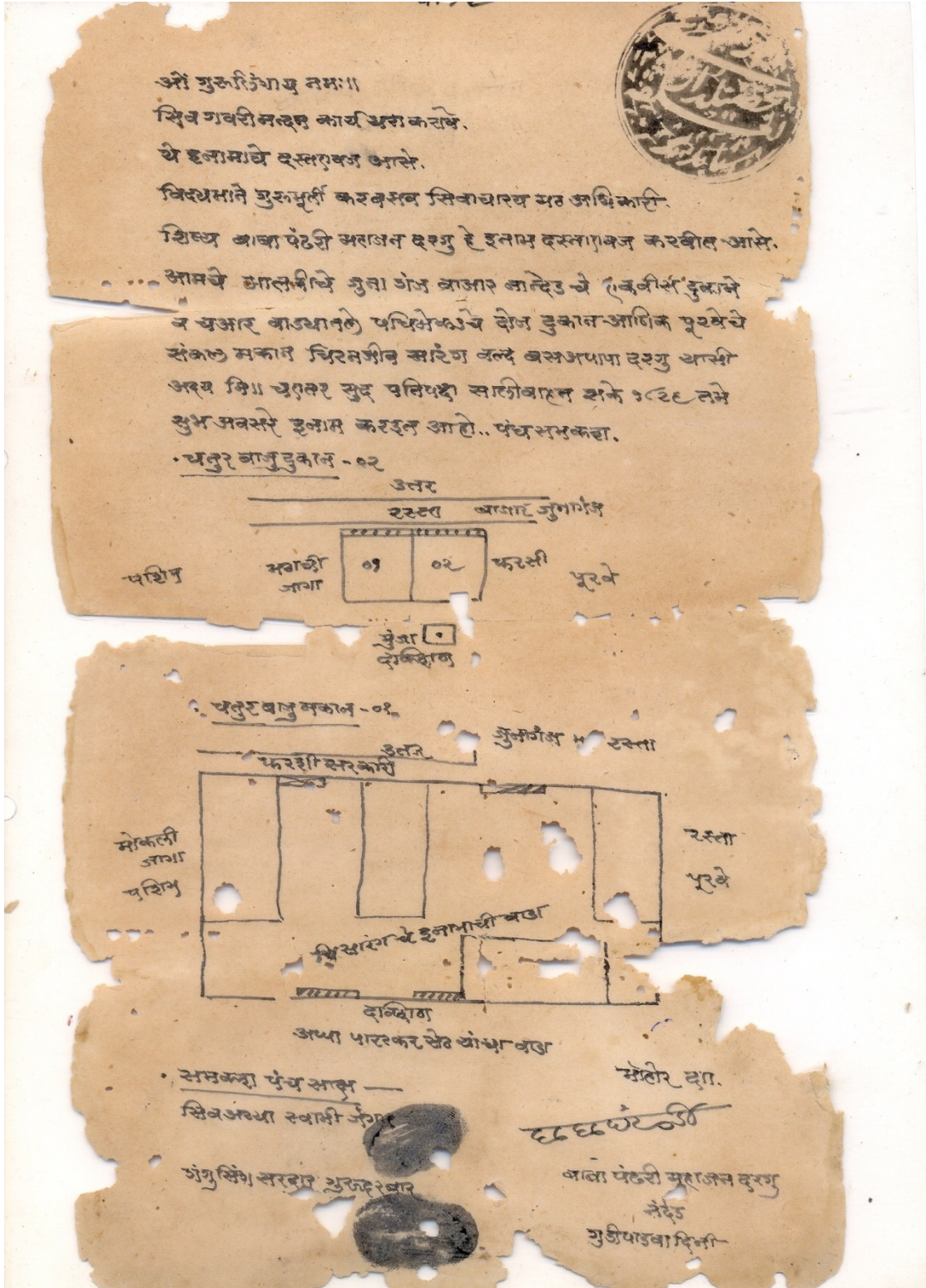
दीपधारिका

श्री विष्णुंची रक्तचंदनमूर्ती

रक्तचंदनाचे अश्वारूढ योद्धे

श्री बाबा महाजन यांनी इसवी सन १९०५ चैत्र शु.०१ रोजी श्री सारंगाप्पा बसाप्पा दरगु यांना दोन दुकाने व एक वाडा ईनाम दिला आहे. या ईनामपत्रावर नांदेड तहसिलदार यांची मोहोर आहे. श्री गुरुमूर्ती करबसव शिवाचार्य यांच्या आशीर्वादाने हे इनाम पत्र तयार करण्यात आले, यावर श्री शिवय्या स्वामी व श्री गंगुसिंह सरदार यांचे साक्षीदार म्हणून नि.अंगठा आहेत. तसेच दुकान व घराच्या चतुःसीमांचा नकाशा आहे.

तहसिलदार, ता. नांदेड यांचा उर्दूभाषेतील शिक्का

ओं गुरुलिंगाय नमः॥

शिवगौरी नंदन कार्य यश करावे.

हे इनामाचे दस्तावेज आहे.

विद्यमाने गुरुमूर्ती करबसव शिवाचार्य मठाधिकारी.

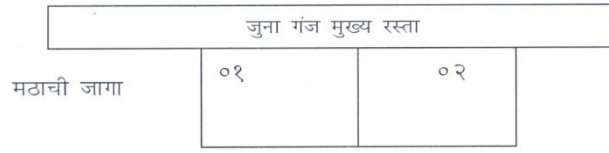
शिष्य बाबा पंढरी महाजन दरगु हे इनाम दस्तावेज करीत आहेत.

आमच्या मालकीचे जुना गंज बाजार नांदेड येथील एकवीस दुकान व चार वाडयापैकी

पश्चिमेकडील दोन दुकाने व पूर्वेकडील घर चिरंजीव सारंग पिता बसाप्पा दरगु यास आज मिती चैत्र

शुध्द प्रतिपदा शालीवाहन शके १८२६ (म्हणजे इसवी सन १९०५) रोजी शुभ प्रसंगी इनाम करीत
आहोत. पंचासमक्ष.

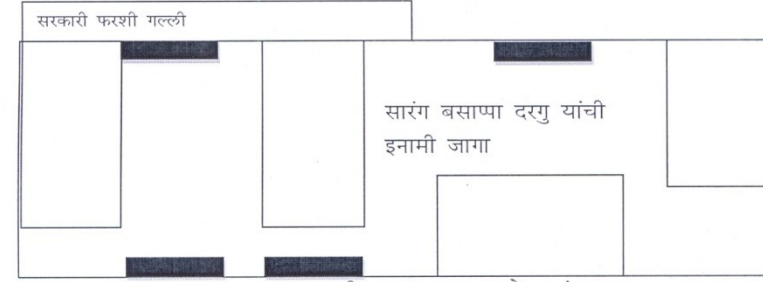
चतुःबाजु दुकान — ०२

श्री मुंजा
मंदीर

चतुःबाजु घर — ०१

जुना गंज मुख्य रस्ता

समक्ष पंच साक्षीदार

शिवअय्या स्वामी जंगम नि. अंगठा

गंगुसिंग सरदार गुरुदरवार नि. अंगठा

प्रचलित मराठी भाषेत शुध्दीकरण

मोहोर सही

बाबा पंढरी मोडी लिपीतील सही

बाबा पंढरी महाजन दरगु

नांदेड गुढीपाडवा दिवशी

प्रमाण-पत्र

सत्य भाषांतर

मोडी लिपी चे नागरी/मराठी लिप्यंतर

मोडी लिपी ज्ञाता

पावडे रामराव किशनराव (पावडेवाडी) नांदेड

पुरातत्त्व विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रमाण पत्र दिनांक १/८/२००६

॥ सेवा ईनाम ॥

कुलदैवत दरीदेव प्रसन्न। गुरुसिध्दकृपा।
 चिरंजीव सारंग वल्द बसापा दरगु यांसी केलेले सेवा खिदमत खास इनामाचा सारगर्भ अर्थ -
 सारंगर्भ अर्थ

१. सारंग यास वतनदार परंपराचा अधिकाराने धर्म अधिकार म्हणून दैवत गादीचा मान देत आहोत. यात कसूर न करणे।
२. देवतेच्या नैवेद्याचा मान सारंग यांसी असे।
३. धर्मध्वजावर त्रिशूल सुशोभित करणेचे अधिकार देतो।
४. या सेवेकरीता अधिकार सांभाळा करिता बाबा महाजन यांच्या अधिकाराने सेवाखिदमत म्हणून जुनागंज बाजारातील पूर्वेचा वाडा - चतुरसीमा उत्तर सरकारी रस्ता दक्षिण फालाप्पा पारटकर यांचा वाडा पूर्वेस गाडी जागा व रस्ता पश्चिम मोकळी जागा भुजंगापा दरगु यांचा वाडा तर मुंजा समोरची २ दुकाने कायमची वंश परंपरेने ईनामी सेवा म्हणून दिली आहेत. हे कार्यात कसूर खंड न करणे उत्तराधिकार शैवागम पारंगत विद्वानास देउन सेवा अर्खंडित करणे. या सेवा ईनाम पत्रास तहसिलदार तालुका नांदेड या सरकारची मंजूरी आहे. हस्ताक्षर अंबादास वल्द रामराव कुलकर्णी यांचे आहे.

फसली। सन १३१५
 लेखनीस - अंबादास

द॥ -
 बाबा पंढरी महाजन दरगु
 मुक्काम नांदेड

सेवा ईनाम

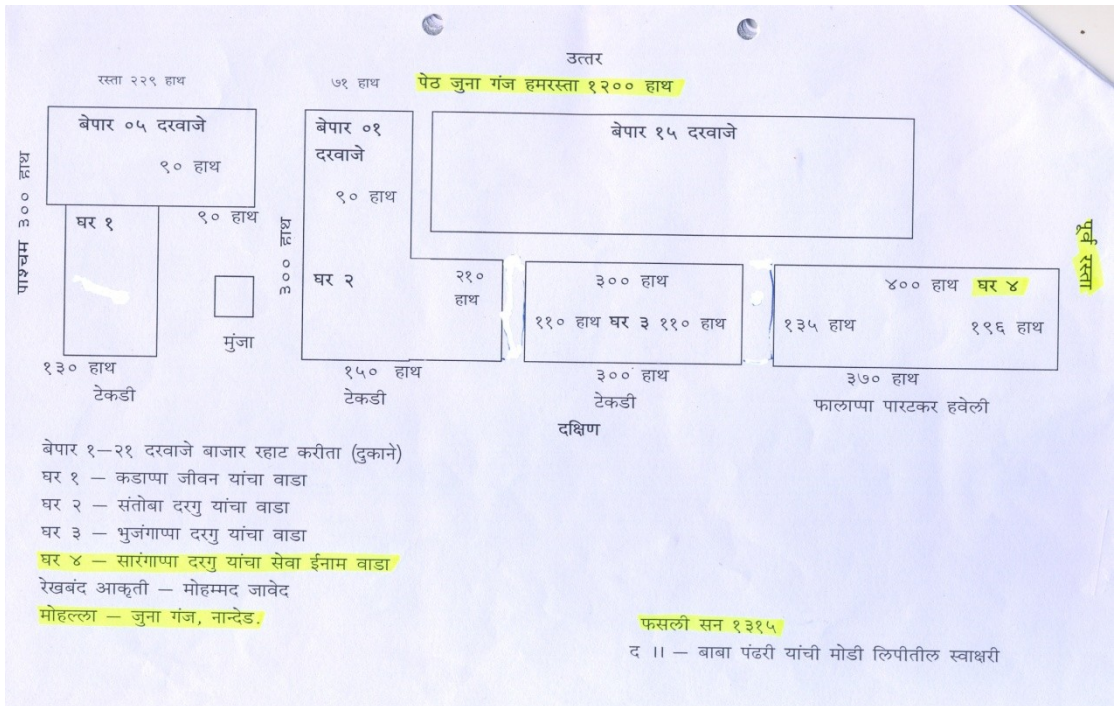
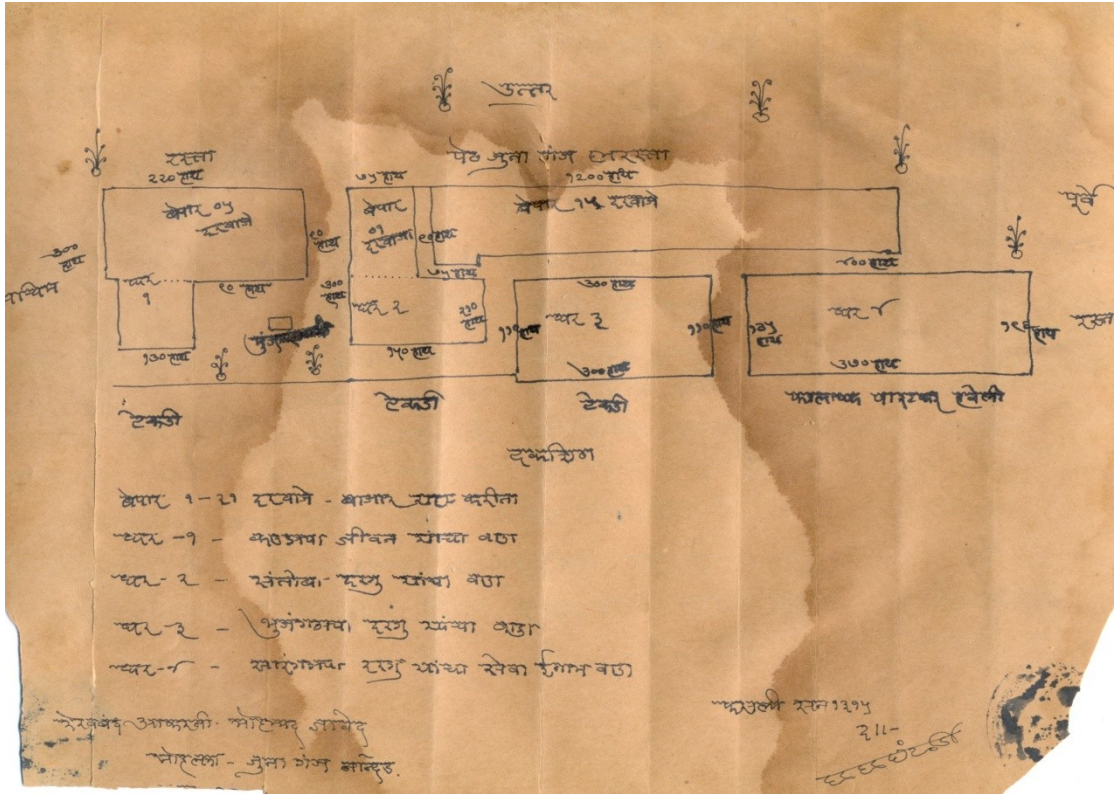
कुलदैवत दरीदेव प्रसन्न। गुरुसिध्दकृपा।
 चिरंजीव सारंग वल्द बसापा दरगु यांसी केलेले सेवा खिदमत खास इनामाचा सारगर्भ अर्थ -

१. सारंग यास वतनदार परंपराचा अधिकाराने धर्म अधिकार म्हणून दैवत गादीचा मान देत आहोत. यात कसूर न करणे।
२. देवतेच्या नैवेद्याचा मान सारंग यांसी असे।
३. धर्मध्वजावर त्रिशूल सुशोभित करणेचे अधिकार देतो।
४. या सेवेकरीता अधिकार सांभाळा करिता बाबा महाजन यांच्या अधिकाराने सेवाखिदमत म्हणून जुनागंज बाजारातील पूर्वेचा वाडा - चतुरसीमा उत्तर सरकारी रस्ता दक्षिण फालाप्पा पारटकर यांचा वाडा पूर्वेस गाडी जागा व रस्ता पश्चिम मोकळी जागा भुजंगापा दरगु यांचा वाडा तर मुंजा समोरची २ दुकाने कायमची वंश परंपरेने ईनामी सेवा म्हणून दिली आहेत. हे कार्यात कसूर खंड न करणे उत्तराधिकार शैवागम पारंगत विद्वानास देउन सेवा अर्खंडित करणे. या सेवा ईनाम पत्रास तहसिलदार तालुका नांदेड या सरकारची मंजूरी आहे. हस्ताक्षर अंबादास वल्द रामराव कुलकर्णी यांचे आहे.

फसली। सन १३१५ (१९०५ इसवी)
 लेखनीस - अंबादास

द॥ -
 बाबा पंढरी यांची मोडी लिपीतील स्वाक्षरी
 बाबा पंढरी महाजन दरगु मुक्काम नांदेड.

प्रमाण-पत्र
सत्य भाषांतर
 मोडी लिपी चे नागरी/मराठी लिप्यांतर
 मोडी लिपी ज्ञाता
 पावडे चिमसुद्ध किशनराव (पावडेवाडी) नांदेड
 पुरातत्त्व विभाग, महाराष्ट्र शासन
 प्रमाण पत्र दिनांक १/८/२००६

श्री सारंग बसाप्पा दरगु मोदी यांना १९०५ मध्ये प्राप्त सेवा इनाम स्पष्टीकरण दस्तावेज

रसिद रवस्थानि मधी त्पेविते नांदेड

क्र.सं.	नाम	विवरण	मूल्य	दिनांक	स्थान
१	श्री सांगण
२
३
४
५
६
७
८
९
१०

१९०७-१९०८

श्री सांगण बसण वाणी नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९०७

रसिद रवस्थानि मधी त्पेविते नांदेड

क्र.सं.	नाम	विवरण	मूल्य	दिनांक	स्थान
१	श्री सांगण
२
३
४
५
६
७
८
९
१०

१९१२

श्री सांगण बसण वाणी नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९१२

बाबूसाहेब साठे

रसिद वसूल रडुशनी बंधी त्तिवे नंदेड

क्र.सं.	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
१	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
२	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
३	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
४	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
५	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
६	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
७	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
८	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
९	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
१०	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम

श्री सारंगाप्पा बसप्पा वाणी दरगु नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९१९ - १९२०

बाबूसाहेब साठे

रसिद वसूल रडुशनी बंधी त्तिवे नंदेड

क्र.सं.	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
१	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
२	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
३	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
४	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
५	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
६	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
७	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
८	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
९	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम
१०	नाम व स्थान	मालक	काम	मालक	काम	काम	काम

सारंगाप्पा बसप्पा वाणी नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९२१

श्री सारंगाप्पा बसप्पा वाणी दरगु नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९२८

उर्दू भाषेत

क्र. सं.	नाम मालक मकान	लफ्फिसिल वसूल	कैफियत
१
२
३
४
५
६
७
८
९
१०

श्री सारंगाप्पा बसप्पा वाणी दरगु नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९२८

रसीद वसूल रोशनार्ई व घरपट्टी कसबे नांदेड बाबत सन १३२९ फ.

गोदावरी प्रेस नांदेड.

क्र. सं.	नि. सिलसिला	तारीख माहे	मालकाचे नाव	महोला	रोशनार्ई पट्टी	घर पट्टी	नं. खानेशुमारी	सर्ही पा. पटवारी	कैफियत
१
२
३
४
५
६
७
८
९
१०

श्री सारंगाप्पा बसप्पा वाणी नांदेड गंज यांचा महसूल दस्तावेज १९२९

 श्री बाबा महाजन यांची १९०५ इसवी सनातील मालमत्ता
जुना गंज नांदेड

अन्तःक्षेत्र नकाशा — १९०५ ची श्री बाबा महाजन यांची मालमत्तेचे स्वरूप

ये. का. म. ---
G. R., R. D., No. 715/51, dated 28-8-51
& G. Cor., R. D., No. 715/51, dated 6-6-52.]

R. L. S. 19 e. & m.

महाराष्ट्र सरकार
[मुंबई जमीन महसूल कान, कलम १३३]

महाराष्ट्र सरकार

१) आरेखीच्या अखत्या दरम ०-३३

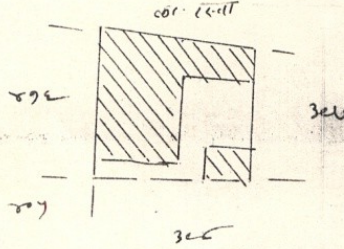
१) आरेखीच्या अखत्या दरम ०-३३

३) आरेखीच्या अखत्या दरम ०-३३

यास

व्यापिका जमीनमहसूलाचा ठराव करण्यात यावा, व उमितीच्या मालकाचे दुसरे जे हक्क त्याचा दाखला राहून ते हक्क कायम राहावे या हेतूने ३१६-०१५ चे ३१६७१० यातील जमीनीचे भूमापन करण्याविषयी, जमीनमहसूलाच्या बाबदाखील ठरावान्वय राज्य सरकार यांना फर्माविले आहे व त्यासंबंधी जरूर असणारी चौकशी करण्याचा हुकूम केला आहे. त्यापेक्षा सदरहू कायद्याचे कलम १३६ याअन्वये ही सनद खाली लिहिल्याप्रमाणे दिशी आहे, म्हणजे—

चे जे जमीनीचा तुकडा तुमच्या वाहवाटीत आहे व २१०२
ब्रमांक या ताव म्हुण जो नकाशा आहे त्यात जमीनीच्या तुकडाचा नोंदीचा क्रमांक २१०२ आहे. व त्याचे क्षेत्रफळ सुमारे २१०२ चौरस मीटर आहे व त्याची आकृति व लांबीरुंदी खाली लिहिल्याप्रमाणे आहे :—

सदरहू खाते तुम्हाकडे या सनदेवरून कायम केले आहे. त्यावर जमीनमहसूल आकारलेला नाही परंतु त्यावर वेळोवेळी जी रक्कम कायदेशीर रीतीने आकारण्यात येईल ती रक्कम जमीनमहसूल म्हणून यापुढे देण्यास ते पात्र राहिल.

तुमच्या सत्ताप्रकारच्या शर्ती अशा आहेत की, तुमचे खाते दुसऱ्यास प्राप्त करून देण्याजोगे व वारसाकडे चालण्याजोगे आहे आणि त्या कायद्याचे वेळोवेळी जो कायदेशीर धारण करणारा असेल त्याकडे ते, हक्काबाबत कोणतीही हरकत किंवा तक्रार व बाधता सदर सरकार यांना दिशील.

तारीख
मुंबई
१-३-५२

चिट्ठाधिकारी

मालमत्ता पत्रक

विभाग/मौजे -- नांदेड शहर नालुका/न.भु.मा.का. -- नांदेड जिल्हा -- नांदेड

नगर भूमापन शिट नंबर प्लॉट नंबर क्षेत्र धारणाधिकार शासनाला दिलेल्या आकाराचा किंवा भाड्याचा मपशील आणि त्याच्या फेर तपासणीची नियत वेळ)

क्रमांक ४१७ ४१७ १८७.२० चौ.मी. अ

एकशे सत्याऐंशी पूर्णांक दोन चौ.मी.

सुविधाधिकार --

हक्काचा मूळ धारक वर्ष १९७७ बदलजात वारसाने १)सारेगअप्पा बसप्पा दरगू ०.३३ [२)रामलिंगप्पा बसप्पा दरगू ०.३३] ३)लक्ष्मणअप्पा बसप्पा दरगू ०.३४ नोंद क्र. १२४६३ ने कमी

पट्टेदार --

इतर धार --

इतर शेर --

दिनांक	व्यवहार	खंड क्रमांक	नविन धारक (धा) पट्टेदार (प) किंवा धार (भा)	साक्षात्करण
२०/०५/२०१५	आडवो नोंद	आडवो नोंद	अक्षरी क्षेत्र नोंद मा.जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.राज्य), पुणे यांचेकडील परिपत्रक क्र./ना.भु./मि.प.अक्षरी नोंद /२०१५, पुणे दि. १६/०२/२०१५ अन्वये मिळकत पत्रिकेच्या क्षेत्राची अक्षरी नोंद घेण्यात आली. अक्षरी क्षेत्र- एकशे सत्याऐंशी पूर्णांक दोन चौ.मी.	फेरकार क्र.११८५८ प्रमाणे सही- २०/०५/२०१५ उप अ.भु.अ. नांदेड
०७/१०/२०१६	वारसाने	ना.वा.श.म.न. पा.नांदेड मू.प्र.प.क्र. ८७१८ दि.२८/९/१९९७ अन्वये	भाग धारक सरस्वतीबाई भ्र रामलिंगप्पा दरगू	फेरकार क्र.१२४६३ प्रमाणे सही- २७/१०/२०१६ उप अ.भु.अ. नांदेड

- १) अर्जदाराचे नाव श्रीकृष्ण लालचंद चौधरी
- २) अर्ज दाखल दिनांक ०३/११/२०१६
- ३) नक्कल दिल्याचा दिनांक ०३/११/२०१६
- ४) नक्कलचा प्रकार नांदेड न.भु.क्र ५७
- ५) नक्कलची किंमत ५०१/-
- ६) तपासणीची किंमत
- ७) इतर किंमत
- ८) कागद किंमत
- ९) पावती क्र ७५४२०९५
- एकुण ५०१/-

नांदेड "संगणीकृत नक्कल"

नांदेड

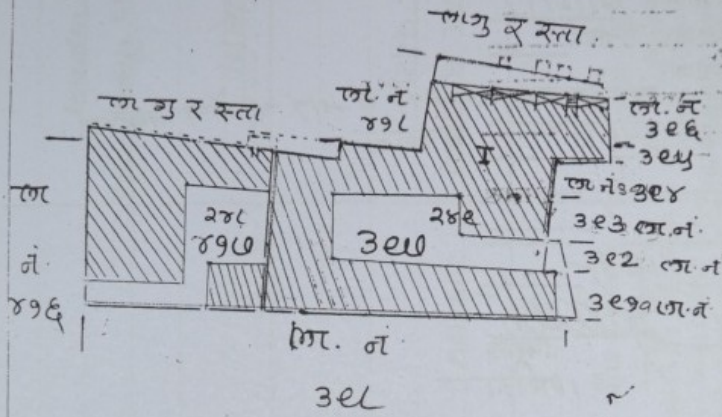
03/11/2016

उप-अधीक्षक भूमि अभिलेख नांदेड करिता

03/11/2016

उप-अधीक्षक भूमि अभिलेख नांदेड करिता

शहर मापन टोच नकाशा नक्कल
 शहर नांदेड तालुका नांदेड जिल्हा नांदेड
 शिट क्रमांक: २५९..... नगर भूमापन क्रमांक: ३९०... २५९

प्रमाण : १ : ५००

भा.जमबंदी आचूक आणि संचालक भूमि अभिलेख (म.स.) पूर्ण वाचवडीत परिषदक क्र./सि.दि.एस./सी.आर/
 ७०९१/न.न. १/०६ अन्वये दिनांक २४/०३/२००६.

- १) प्लॅटची नक्कल मुळ नगर भूमापन आलेखा/छापील आलेख/पुनर्विलोखन आलेख/वरुन देण्यात आली आहे.
- २) प्लॅटची नक्कल मुळ नगर भूमापनाचे वर्षाचे १९७५ वेळीची जागेची परिस्थिती दर्शविते/पुनर्विलोखनाचे वेळी जागेवर आढळून आलेली स्थिती दर्शविते.
- ३) प्लॅटची नक्कल आणि सर्व्हेल अचरित स्थिती दर्शविते नाही जागेची अचरित स्थिती दर्शवितेना नकाशासाठी

नक्कल तयार करणार

PIAVALS
 अभिलेखापाल

सत्यपत

[Signature]
 मुख्यालय सहायक

ला-अभिधा. भूमि-अभि. लेख नांदेड

नगर भूमापन

पेट किला पधाम

अनुक्रमांक किंवा चलता क्रमांक	जुना नगर भूमापन नगर- पालिका किंवा ग्रामपंचायत किंवा भूमापन अथवा उपविभाग किंवा भूवट क्रमांक	खेत्रफळ	धारकाचे मानोव नाव (अ) नगरपालिका अधिनियमात किंवा इतर असेल तसे आणि इतर हितसंबंधित किंवा हक्क सांगणारे पत्र (ब), (क), (ड) इत्यादी	(अ) भोगवटारार इत्यादीव- (ब) महाराष्ट्र जमीन महसूल (वमिनीच्या मासकी हक्का- संबंधी चौकशी) नियम, १९६७ याच्या नियम २ (१) अन्वये मासगतार तोडीस बजावल्याची तारीख	संज्ञक मधील (अ), (ब), (क) इत्यादीविकी फोन हजर होते	सर्वेक्षकाने तयार केलेला नकाशा व केलेली मोबणी पधकारणी स्वीकारणी, वकी केली किंवा चौकशी अधिकार्याने इस्त्या केली किंवा केली	अंतिम नगर भूमापन क्रमांक	भूमापन फो साठी नियम ८ (२) अन्वये केलेले सर्वेक्षण	(कलम १२९ च्या परतकावये संगतिसती काही अशा फो अस्त्यास त्याबाबतच्या टीपेसह) जिम्हा शिकाव्याने निश्चित केलेली भूमापन फोची रककम
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
२	१६४ ६३५७८ क्या १२२ १७७०२	१८५०	बसण्या सारंगण्या दरबु	३११७७	बसवेश्वर सारंग अण्या दरबु	डुकस्ती ३७७८ मठगत		१७७	

१) अर्जावाराचे नांव: अ.ड. जे. आर. चौकरी
 २) अर्ज प्राप्त दिनांक: १३/१०/१७
 ३) नक्कल रिक्याचा दिनांक:
 नक्कलेचा प्रकार: नॉटिस (१६/८-५१) चौकशी नॉटिस
 नक्कल फी: २०/- जि.नि. नक्कल
 तपासणी फी: _____
 इतर फी: _____
 आगष्ट फी: _____
 ज: _____
 नगर आयोजक मुनि आर. जे. नांदेड (करी)

नक्कल
शहर मापण शहर नांदेड चौकशी रजिष्टर
शिट क्रमांक - २५९

(नियम ५ पहा)
नॉदवही

न. म. र. ड.
उपकायक व. मुनि आर. जे.
नांदेड

दिवेच्या फी पावतीचा क्रमांक	धारकाधिकार आणि आहे किंवा आकरणी व शाखा फेरताना- सहीची निवत तारीख	धारकाचे, ज्याच्या कब्जात जमीन आहे अशा महापंचारणे, पट्टेदार किंवा भारधारक यांच्या मत्वासंबंधी शिष्येय आणि संलग्न मुविवाधिकार	ज्यावेळी हरत संगतत आनी असत वेळा कार्यावाहीच्या कायलीचा संयम	महाराष्ट्र जमीन महसूल (वमिनीच्या मासकी हक्कासंबंधी चौकशी) नियम, १९६७ याच्या नियम २ (३) अन्वये काढलेल्या नियमासंबंधीचा आदेश बजावल्याची तारीख	अपील आदेश अस्त्यास	धेरा
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
अ		गावठाणतील सारा भूपकीची जबा वडलाजित वादसाने (१) आम्हाल भूण्या बसण्या दरबु (२) नगरालिगण्या बसण्या दरबु (३) लक्ष्मण भूण्या आम्हादिकीत कारीज		१५/११/७७		

उत्तरे कडिल बंडास १०/११/२०
 चौ. गी. हे जागेत आमील करगेत आले.
 बसवारी
 १३/११
 जि.नि. नि. कु. अ. ल. या चौ. झ

नक्कल तयार करणारा
PLAM
अभिलेखाग्रत

सत्यपत
अभिलेखाग्रत

पेठ किता घनात

नगर मूपासन

अनुप्रमाण किता घनात क्रमांक	जुना नगर मूपासन नगर-पौरिका किता घनात क्रमांक	धोरण	घारकाचे मानेच नाव (अ) करारानिका अतिथिवात किता घनात क्रमांक वर दिवससंघित किता घनात क्रमांक (ब), (क), (ख) इत्यादी	(अ) भोगवटदार इत्यादीवर (ब) महाराष्ट्र जमीन महसूल (अतिनीच्या मालकी हकना-संबंधी चौकशी) नियम, १९६७ याच्या नियम २ (१) अन्वये वास्तव्येवर कोठेच बजावल्याची तारीख	नं. ५ मधील (क), (ख), (ग) क्लासिफिकेशन क्रमांक	सर्वसहाते तयार केलेली नकाशा व फेरितनी मोडणी पत्रकारणी नोंदीकारणी, नकाशा क्रमांक किता चौकशी अतिथिवाताने दुपट्टी केलेली किता करे	अंतिम नगर मूपासन क्रमांक	मूपासन क्रमांक (२) अन्वये अंतिम वर्गीकरण	(नियम १२२) च्या तरतुदीनुसार सारदेशी करी वरती अद्यतन च्या टोपणपत्र किता घनात क्रमांक किता घनात क्रमांक
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
२४९	६३-१४९ ६३-१४७ ६३-१४६ ६३-१४८ ६३-१४० ६३-१४१	२५७३ १२२१ २७४४	अजानन खीराम खन्हेवार	३११७७	अजानन खीराम खन्हेवार	डुकदती व प्रिन्टिंग प्रकल्प	३००		

१) अर्जदाराचे नाव: अडे. गो. अम. पन्ना
 २) अर्ज प्राप्त दिनांक: १३/११/१७
 ३) नकशाचे नं. घात: पिनो.क.
 ४) नकशाचे तपस्य: गावडे (६४४-३७) ची चौकशी
 ५) नकशाचे तपस्य: गावडे (६४४-३७) ची चौकशी
 ६) तपस्य: ४०१
 ७) इतर पत्रे: _____
 ८) कागद: _____
 एकूण: ४०१
 उप अधीक मीम अतिथिवात नोंद घेतली.

(नियम ५ मधील) नोंदवही

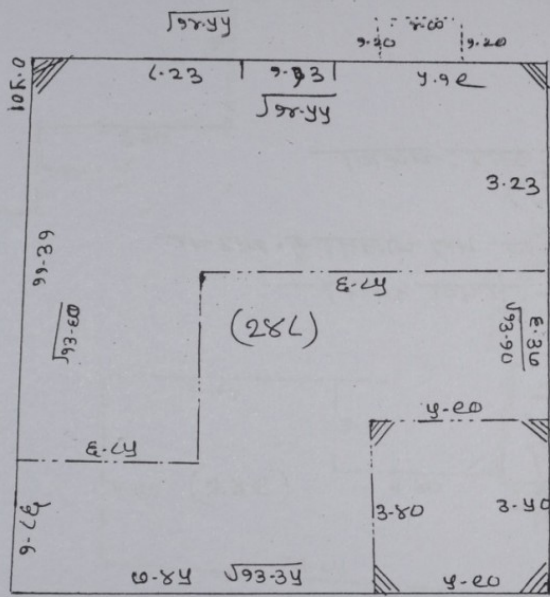
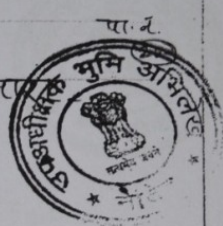
नककल
 शहर मापण शहर नोंद घेतली चौकशी रजिष्टर
 शिट क्रमांक - २५९

दिनेच्या चौकशी घनात क्रमांक	घारकाधिकार आणि आदेश किता घनात क्रमांक व त्याच्या फेरितनीची नोंद तारीख	घारकाचे, ज्याच्या कब्जात जमीन आहे असा महासहाय्य, पट्टेदार किता भारदारक नाव्या नवासंबंधीचे नियम आणि संलग्न मुद्रिकाधिकार	उपरोक्त हक्क किता घनात आनी असेल तेव्हा कार्यवाहीच्या कापणीचा संदर्भ	महाराष्ट्र जमीन महसूल (अतिनीच्या मालकी हकनासंबंधी चौकशी) नियम, १९६७ याच्या नियम २ (३) अन्वये काढलेल्या नियमासंबंधीचा आदेश बजावल्याची तारीख	अधीक घावेत अद्यतनास	जोरा
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
	अ					

भावनावातातील सारी नकाशाची नकाशा घडवून घेत वारसाने अजानन खीराम खन्हेवार कारीगार
 उत्तरे कडिल खोटा क्षेत्र # २२१ चौ.मी.
 हे जमिनी शरीर करणेत आले.
 उत्तरे कडिल पायच्या (७०.६३x०.९१
 ७०.६३x०.९३ ७ १.०५x०.९३ ७ १.०५x०.९३
 चौ.मी. हे नगर परीषदेच्या जमिनीवर
 अतिक्रमण ठरविणेत आले. मुद्रादे १०
 घडी घासुन
 सत्यप्रत
 ३१
 वि.नि.जी.अ. तया
 चौ. अ.

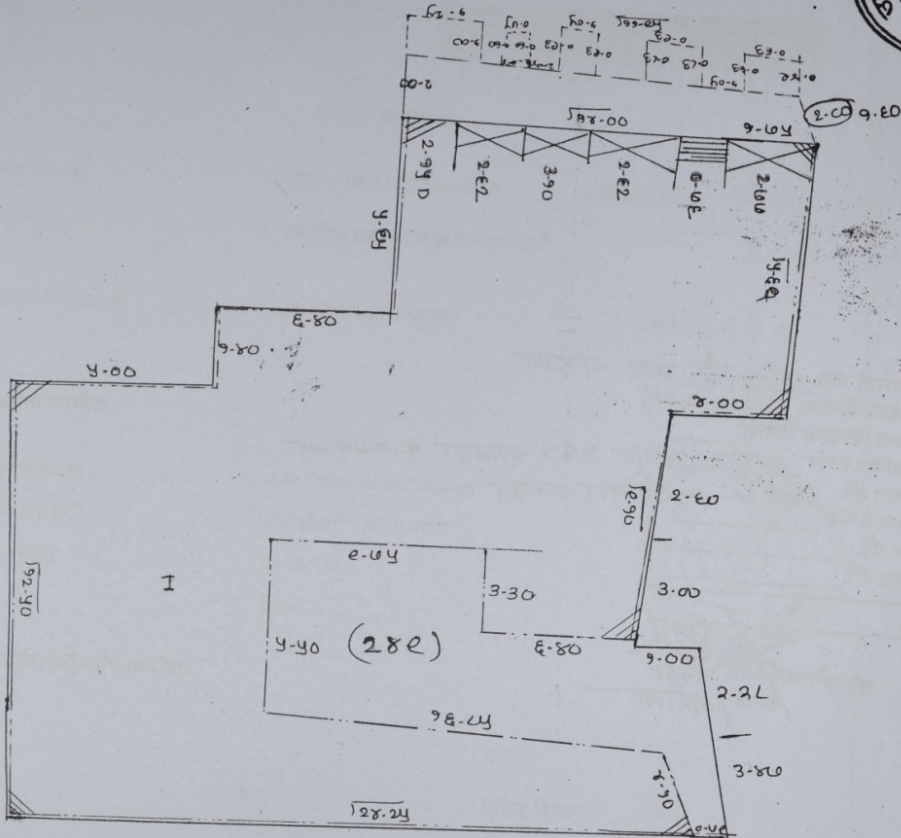
बाह्य मापन बाह्य मापन नापेड येथील
 आलेख कं. २५९ चालता कं. २४८ चा रिपोर्ट उत्पन्न

नक्कल तयार करणार
PIADAS
 अभिलेखापाल

सत्यप्रत
Satya Prata
 मुख्यालय सहायक
 सप-अधिका क'भमि-अभिलेख नापेड

बाह्य मापण बाह्य नांदेड ता. जि. नांदेड येथील
 उमेश्वर क्र. २५९ चालता क्र. २४९ चा टिपण उतार.

नकल तयार करणार

Prakash
 अभिलेखापन

सत्यप्रत

Prakash
 मुख्यलय सहायक
 डा-अधिकार म-अभिलेख नांदेड

श्री सारंगा मोदी दरगु १६६० ते १६६८ इसवी
शैवागम पारंगत, नंदीयुद्ध, श्री गुरु गोविंद सिंहजी महाराजांचे नंदीग्राम येथे स्वागत,
श्री गुरुसंवाद, श्री गुरुसमाधी निर्माण व पूजा परंपरा

श्री बसाप्पा सेठ महाजन मंडई लढाई मध्ये पराक्रम

श्री सारंगा महाजन मोदी दरगु १८२० ते १९०४ इसवी, औषधी तज्ञ, प्रसिद्ध व्यक्तीमत्त्व, हस्तलिखितांचा संग्रह, श्री लासिन मठाची सेवा

श्री बसलिंगाप्पा उर्फ बसाप्पा सारंगाप्पा दरगु व श्रीमती सुंदराबाई बसलिंगाप्पा उर्फ बसाप्पा दरगु

श्री गुरुमूर्ती करबसव शिवाचार्य महाराज लासिन मठ, वसमत
(श्री सारंगाप्पा बसाप्पा दरगु यांना ईनामपत्र देताना विद्यमान आचार्य)

श्री सारंगाप्पा बसलिंगाप्पा दरगु

श्री लक्ष्मणाप्पा बसलिंगाप्पा दरगु

श्री सारंगाप्पा बसलिंगाप्पा दरगु (१९०४ ते २०१७)
इनामपत्रानुसार आजीवन सेवा, प्रथम संघशाखा, रजाकारांच्या विरोधात पराक्रम, बंदुक
व तलवारबाजीचे विशेष जाणकार, मुलांकरीता वसतीगृह, प्राचीन नंदीची जंगमगल्ली
मठात पुर्नस्थापना, हस्तलिखितांचे संकलन, प्रसिद्ध मुनीम

श्री सारंगाप्पा दरगु यांना सेवा इनाम म्हणुन प्राप्त दुकान

श्री सारंगा बसाप्पा दरगु मोदी यांनी स्थापन केलेले
मोदी निवास व मठाच्या जागेत चालवलेले वसतीगृह (फोटो १९५२ इसवी)

श्री बसवेश्वर सारंगगाप्पा दरगु मोदी – प्रसिद्ध चित्रकार, जनसंघ, संघाचे स्वयंसेवक,
आणिबाणी मध्ये सक्रीय सत्याग्रही, भारतीय जनता पार्टीचे कार्यकर्ते

ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ - 585 327. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ / ಬಲಮಂ/

ದಿನಾಂಕ : _____

GOVERNMENT OF KARNATAKA Basavakalyan Development Board Basavakalyan

No.BKDB/MUS/CR-70/2008-09/132

Office of the Commissioner
Basavakalyan Development Board
Tripurant I.B., Basavakalyan
Date :4-9-2008

To,
The District Collector
NANDED - 431 604
Maharashtra State

Sir,

Sub : Setting up of Heritage Museum in the former
residence of Sri Saranga Modi in Nandigram
area of Nanded-regarding.

I have the honour to inform you that the Government of Karnataka have constituted the Basavakalyan Development Board at Basavakalyan, Dist. Bidar for the overall development of Basavakalyan city, its ancient monuments and Museum. It is learnt that the Government of India have sanctioned funds for improving Nanded city in connection with the ensuing GURU TA GADDI in October-November 2008. I have therefore, taken up a study tour to Nanded on 28th and 29th August 2008 along with our Asst. Executive Engineer and the Museum Consultant to study the various works taken up in Nanded city.

During my above study tour I happened to visit the house of Shri Sashikant Modi, an heir of late Shri Saranga Modi, the contemporary of Guru Govind Singh in Nandigram area of Nanded on 28th. He has shown me very rare manuscripts in Modi, Marathi, Sanskrit and old Kannada languages, rare painting of late Saranga Modi, his Sword and few bronze vessels. Shri Shashikanth and his father Shri Basaveshwar Modi, who are heirs of Saranga Modi, are resourceful persons and they have taken every care to preserve these rare records in their house. However these records, paintings, weapons and other objects deserve to be preserved in a Museum where they will be more appreciated by the public. Shri Shashikanth who is a Sanskrit Lecturer is ready to exhibit all the above objects if his ancestral house in Nandigram area of Nanded is converted as a Heritage Museum by the Government. It is said that Shri Saranga Modi worshipped Guru Govind Singh in the same house.

I would, therefore, request you to kindly consider to convert the ancestral house of late Saranga Modi as a Heritage Museum so that all these rare objects can be displayed in the Museum for the benefit of the future generations.

S.M. KENCHANNAVAR
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

Yours faithfully,

o/c (S.M. KENCHANNAVAR)
Commissioner
Basavakalyan Development Board
Basavakalyan

Copy to Shri Shashikanth Dargu Modi, Lecturer, Old Gunj, Nandigram, Nanded for information

मा.आयुक्त, बसवकल्याण विकास प्राधिकरण, बसवकल्याण कर्नाटक यांनी
मा.जिल्हाधिकारी, नांदेड यांना दरगु मोदी संग्रह प्राचीन निवासस्थानी निर्माण करण्याबाबत
पाठविलेले पत्र दिनांक ४/९/२००८

ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ

ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ - 585 327. ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಂಖ್ಯೆ / ಬಲಮಂ/

ದಿನಾಂಕ : _____

GOVERNMENT OF KARNATAKA
Basavakalyan Development Board Basavakalyan

No.BKDB/MUS/CR-70/2008-09 / 133

Office of the Commissioner
Basavakalyan Development Board
Tripurant I.B., Basavakalyan

Date : 4-9-2008

To,
Shri Shashikant B. Dargu Modi
Lecturer in Sanskrit,
Jana Gunj, Nandigram,
NANDED - 431 604
Maharashtra State

Sir,

Sub : Inspection of rare manuscripts and other old objects regarding

Having come to know that there are very rare manuscripts pertaining to the times of 12th century "Vishwa Guru Basaveshwara of Kalyana" his sharanas, a rare painting of Saranga Modi, a contemporary of Guru Govind Singh at Nanded the sword used by Saranga Modi, few bronze vessels and other objects in your personal possession, I have visited your residence in Nandigram area of Nanded in the company of our Asst. Executive Engineer and the Museum Consultant on 28/8/2008.

You have kindly shown us all the above objects. It is observed that the rare manuscript written in Modi script and Marathi language refers to Basaveshwara, the names of Sharanas Anubhava Mantapa, Jangama Dasoha and the name of Suraiyya, a hither Sharana who was responsible for the Dasoha in Anubhava Mantapa. Some of the Kannada and Bhojpuri are dated from 1713-1910 and deal with Vedic mantras, Aartisangraha, Kavya, Abhangas, Biographics, Ayurvedic medicines, folk songs etc. The "Kul Hihasa" of Dargu Modi family written by Swami Vishwanatha in 1875 deals with the geneology of Dargu Modi family and also refers to various Samsthanas and historical personalities. This rare manuscript focuses on the history between the period of 1100-1875. The sword used by Sarang Modi and the bronze vessels and the painting of Sarang Modi are of a painter and your self have very carefully preserved all these objects and hve spent huge amounts for their preservation and conservation.

All these objects well preserved by you deserve to be preserved in a Museum. In this connection in the fitness of things the rarity and the utmost historical value it is better if all these objects are displayed in your ancestral house by the Government which will be a Heritage Museum in Nandigram. I have also requested the District Collector, Nanded to convert your ancestral house as the Heritage Museum for the benefit of the future generations.

I wish to record my thanks to you and your parents for the good hospitality shown to us at your residence on 28/8/2008.

Thanking you

Yours faithfully,

(S. M. KENCHANNAVAR)

Commissioner

Basavakalyan Development Board

Basavakalyan

हस्तलिखितांची कालनिश्चिती व विषयनिश्चिती करणारे बसवकल्याण विकास
प्राधिकरणाचे प्रमाणपत्र

DIRECTORATE OF ARCHIVES

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

156, ELPHINSTONE COLLEGE BUILDING, MAHATMA GANDHI ROAD, MUMBAI - 400 032.
TELEPHONE / FAX: 22844268 (P), 22843971 (O).

No.BMM/8007/ 4370
Directorate of Archives,
Government of Maharashtra,
Elphinstone College Building,
Mumbai - 400 032.

Dated :- 24 SEP 2007

To,
✓ Shri. Dargu Shashikant B.
House No. 6/31195,
Juna Gunj, Nanded - 431604.

Sub. : Manuscript preservation of...

Ref. : Your letter dated 21st August 2007.

Sir,

I am very much thankful to you for your keen interest in preservation of your collection.

While preserving manuscript or printed records, preventive measures are very essential. Preventive measure includes maintaining stack room; where records is accommodated. Stack rooms should be at the higher level than the surrounding to avoid damage of records due to rain water, flood etc. stack room should be waterproof, fireproof, insect proof and safe from animals like rats etc. Leakage of water due to water pipe or drainage pipe should be stopped. All drainage opening near by the stack room should be closed by wire mesh, Fire extinguishers and other fire fighting accessories should be ready with trained staff. All electric fittings should be in conduit pipe. Records should be arranged on wooden or steel racks, which has given anti-termite treatment or anti-corrosion treatment properly. Height of racks should be within the reach of a person i.e. 7 feet from floor. Anti rodent and pesticide treatment should be given to stack periodically. No direct sunrays should fall on records; color curtain may be used to windows/Doors.

The temperature and the relative humidity of the stack room should maintained $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ & $50\% \pm 5\%$ respectively. Air entering in the stack should pass through non-acidic media. These are optimum requirements for the better up keep of records.

Cleanliness in the stack is essential, regular dusting of records should be done, which can be done with cotton or vacuum cleaners. Use of repellents such as Napthalene etc. and fumigants such as thymol/ Paradichloro Benzene is useful in preservation of records.

Following above precaution sometimes records may damage due to improper handling or by other means. Such damaged document requires restoration. These documents can repair with Tissue paper/ Handmade paper/ Chiffon and paste. Binding can be done if necessary. All these processes require expert's supervision.

Secondly, to know the exact time of collection of document, historian and calligraphers will be helpful.

Thirdly, for registration of document/records, you may contact to The Director General, The National Archives of India, Government of India, Janpath, New Delhi.

Thanking you,

Yours faithfully,

(Dr. Bhaskar Dhatavkar)
Director of Archives,
Government of Maharashtra.

पुराभिलेख विभाग महाराष्ट्र शासन यांचे हस्तलिखित संग्रहाकरीता निर्देश देणारे पत्र

जा.क्र. काप्रख/२०१३/३३६
कोल्हापूर पुरालेखागार, महाराष्ट्र शासन,
हुजूर रेकॉर्ड इमारत टाऊन हॉल समोर
कोल्हापूर ४१६ ००२.
दि. 22 MAY 2013

प्रति,

मा.श्री. शशिकांत बी. दर्गु,
सहाय्यक प्राध्यापक,
एच - नं. ६ - ३ - १९५,
इतवारा पोलीस चौकी,
जुना गंज,
नांदेड - ४३१६०४

विषय - श्री. स. स. लाटकर, संशोधन सहाय्यक हे अभिलेखांची पाहणी करणेसाठी
नांदेड येथे उपस्थित रहात असलेबाबत.

संदर्भ - मुख्य कार्यालयाकडिल जा.क्र.संकीर्ण -५०१३/१२३६ दिनांक ६ एप्रिल, २०१३
चे पत्र

महोदय,

उपरोक्त संदर्भाधिन पत्रानुसार, या कार्यालयातील श्री. स. स. लाटकर, संशोधन सहाय्यक आपलेकडील
मागणीनुसार अभिलेखांची पाहणी करणेसाठी दिनांक २३/५/२०१३ व दिनांक २४/५/२०१३ इ.रोजी नांदेड येथे आपले
घरी उपस्थित रहात आहेत.

तरी श्री. स. स. लाटकर, संशोधन सहाय्यक यांना जरूर ते सहकार्य करावे हि विनंती.

आपला विश्वासू,

सहाय्यक संचालक
कोल्हापूर पुरालेखागार,
कोल्हापूर.

- प्रत:- १) मा. संचालक, पुराभिलेख संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई यांना माहीतीस्तव सादर.
२) श्री. स. स. लाटकर, संशोधन सहाय्यक, कोल्हापूर पुरालेखागार, कोल्हापूर.

Dargu Modi Puratattwa Sangrahalaya
Juna Ganj, Near Itwara Police Chowki,
Nanded.431604

To,
The Director,
Department of Archives,
Govt. of Maharashtra.

Date: 18/10/2013

- Ref :** 1) A letter by Dargu Modi Puratattwa sangrahalaya, Nanded on dated 24/05/2013.
- 2) A letter no 5013/1236 on dated 16/04/2013 by The Director, Dept. of Archives, Govt of Maharashtra.
- 3) A letter of Dept of Archives, Kolhapur No. kaprkha/2013/336 on dated 22 May 2013

Subject: Inspection of Modi Manuscripts.

Respected Sir / Madam,

As per above subject, **Mr.S.S.Latkar** (Research Assistant, Dept of Archives, Kolhapur) visited our home on **dated 23/05/2013 to 24/05/2013**. It is a nice experience to us, we have lot of information and instruction about to preserve and conserve the manuscripts by him. We are thankful to your co-operation.

Please send a copy of Mr. Lathkar's inspection report about our collection at your earliest. It is useful for the research students, experts and visitors who referred our manuscripts for their study or work.

Thanking You,

Yours Faithfully

Shashikant B. Dargu

Phone : +91 (020) 25656932

E-mail: bori1@vsnl.net

Bhandarkar Oriental Research Institute

812 Shivajinagar, PUNE 411004 (India)

Ref. No. 269/07-08

Date July 03, 2007

To
Shri. Shashikant B. D. Modi
H. No. 6-3-195,
Juna Gunj,
Near Munjeshwar Temple,
NANDED - 431604.

Respected Sir,

This is with regard to your letter dated June 23, 2007, requesting us to visit your collection of manuscripts on an early date. I am happy to inform you as regards your request that we shall be able to visit your collection on Saturday, July 14, 2007. We (two persons) shall travel to Nanded by bus and reach in the morning on that day and return by any bus starting in the evening on the same day.

Since Nanded is an important cultural centre in the Marathwada region, I hope that the city should possess even other collections of manuscripts. We would be pleased to visit such other collections as well and prepare a more comprehensive plan for conservation of manuscripts of the city and around.

With best regards,

Yours sincerely,

(Shreenand L. Bapat)
ASSISTANT CURATOR

Phone / Fax : +91 (020) 25656932

E-mail: bori1@vsnl.net

Bhandarkar Oriental Research Institute
812 Shivajinagar, PUNE 411 004 (India)

Ref. No. 635/07-08

Date

March 22, 2007.

To,
Mr. Shashikant B. Dargumodi
H. No. 6.3.195. Juna Gunj,
Near Itwara police station,
Nanded- 431 604.

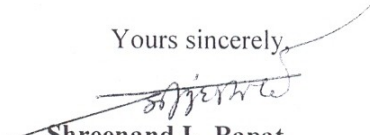
Dear Shashikantji,

Thank you very much for your letter, received here on the 17th of March, 2007, regarding conservation of your manuscripts. I am sending herewith a booklet on the subject, which will give you the basic information on the matter.

We will also be able to send to you a team of conservators for survey and work on any convenient day in the next month.

With best regards,

Yours sincerely,

Shreenand L. Bapat.
In-charge, Conservation.

डॉ. ए. नागेंदर रेड्डी
निदेशक (प्रभारी)
Dr. A. Nagender Reddy
Director (In Charge)

सालर जंग संग्रहालय
SALAR JUNG MUSEUM
हैदराबाद-500 002 ऑ. प्र.
HYDERABAD - 500 002. A.P.

दिनांक :

Date :

Date : 05-3-2009

Dear Sir,

The Salar Jung Museum is organizing a Special Exhibition on *300 Years of Gurga Gaddi of Sri Guru Granth Sahib Ji* from 26th April to 5th May 2009 at Salar Jung Museum, Hyderabad.

I request you to kindly bring the Relics of Sikh Guru on 24th April 2009 to display in the exhibition. Museum will pay II Class A/C fare to & fro and arrange the local hospitality. Mr. Ahmed Ali, C.C. Conservator will take the charge of relics.

With regards.

Your Sincerely

Dr. A. Nagender Reddy
Director I/c

To, Shashi Kant Dargu modi
Juna Ganj
Near Shri moonjeshwar Mandir
Nandi gram
Nanded . pin code - 431604

Contact No. Ahmed Aliji - 09391321835
" Sajjan Singh Ji - 09849416143

तार पता : सालारमस
Gram : SALARMUS

दूरभाष/Office : 24523211/301
Phone : Per.24576443, Res. : 23344566

Fax : 24572558
e-mail : abbaredynagender@yahoo.co.in

प.पू.मा. सरसंघचालकजी व संघ मुख्यालयासह पत्रव्यवहार

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
 प्रधान कार्यालय - डॉ. हेडगेवार भवन
 महाल, नागपुर-४४० ०३२

पत्र क्र. ४/सुनांज ५४०६ दि. २१.३.०६
 बन्धुवर श्री शशिकांतजी
 सप्रेम नमस्कार

आपका दि. १६.३.०६ का लिखा पत्र
 आज मिला।
 मा. सुरेशजी के द्वारा उत्तर दिने
 जो संबंधी सभी का उत्तर देवने के लिए
 श्रेय जाते हैं। उन पत्रों को देखकर आश्चर्य
 उत्पन्न ही मिलते हैं। सभी-थी प्रत्याखण
 मंगे हैं। मे पत्र देखने के बाद ही आपको
 पत्र जब लिखेंगे, तभी आप मिलने आवेंगे
 को उचित रहेगा।

शेक शुभा। नव बर्ष शुभा हो।

आपका शुभेच्छु
 राम नारायण
 (कार्यालय सचिव)

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
 प्रधान कार्यालय - डॉ. हेडगेवार भवन
 महाल, नागपुर-४४० ०३२

पत्र क्र. १०४६/सुनांज ५४०६ दि. २१.३.०६
 बन्धुवर,
 सप्रेम नमस्कार

आपने द्वारा मा. सुरेशजी के मंगे
 प्रेषित दि. ४.१.०६ का लिखा पत्र मिला।
 मा. सुरेशजी प्रत्यक्ष पर मंगे हैं, कौटुंबिक
 पर पत्र देखेंगे।

शेक शुभा।

आपका शुभेच्छु
 राम नारायण
 (कार्यालय सचिव)

॥ ॐ ॥

दिनांक
31/01/2006

प्रिय बन्धु मित्राणां
सन्नेह प्रणामान्

आशा है कि सब स्वस्थ होंगे। आपका पत्र प्राप्त हुआ - भा सुबह 11 बजे
मे प्राप्त हुआ। मैं जायदादाजी - जी भेट - आगामी आठवसेवा
होना चाहें। जो गिरा पडा - राखना चाहें, तेका सर्व वृत्त
दियाचा प्रयत्न करूँगा।
संशोधन कर्म - पासु आगेकर।

भव सुखः

प्रिय
(सुखी संशोधन)

॥ ॐ ॥

नागपुर
आठवसेवा १४

श्री आशिकानजी
सन्नेह वार्ताकार.

आपका प.पु. संशोधनकारण खोला पाठवितेते पत्र मिळाले.
श्री गुरु - ना - गद्दी - 2000 समारोह नोंदेंड ला (नंदी-गुप्त)
येथे आठे. कळाले. आनंद वाटल. तेथील प्रवासाचे निश्चिंत
दयाचे अयत्नाने त्या ठिकाणी येणे आशिकान आठे.
पुढील काळात निश्चिंत भेट होईल. संग्रहालय निवाला
स्मानाला युद्धा मंडीला उक्तरय भोग येथे हीच प्रार्थना.
शेख दर्त उक्तरय आपका
सर्वाना वार्ताकार हरिद्वारासो.

१८३० - २०२०

३०० वर्षे

३०० वर्षे

उधत संघर्ष मी हसुर अधिचलनगर साविध नंदेड

सेवा करत होई नशिवाही ॥ इस वदि उठ पत्रपत्रि सुभाही ॥

**श्री गुरु ग्रंथ साहिब जी का
गुरतागद्दी त्रैशताब्दी समारोह**

ता. २९ अक्टुबर से ४ नवंबर २००८

सन्मानपत्र

मा. प्रा. ब्रह्मकिंत्त बसेवखरप्पा दरगु मोदी,
सेवा संगत, जुना गंज, नांदेड.

तस्का अचरंठ श्री हनुव अचलनगर साहिब गाविस मे हय वर्ष 29 अक्टुबर 08 से 4 नवंबर 08 तक
श्री गुरु ग्रंथ साहिब जी का त्रैशताब्दी समारोह विरहसत पर मनाया गया। इस समारोह को सफलतापूर्वक
संपन्न करने में आपने जो योगदान दिया है वह प्रशंसा के योग्य है।
त्रैशताब्दी समारोह में दिये गये अनुभव योगदान तथा आपकी विधीयत सेगोओं के लिए हम आपको धन्यवाद प्रणी
रहेगें। इसीलिए आपका प्रशासकीय समिती गुरुग्राम तस्का अचरंठ बोर्ड की ओर से धन्यवाद करते हुए यह
सन्मानपत्र प्रदान किया जाता है।

पद्मि पत्रिका

डॉ. परबिंदरसिंह पसरिचा

चेअरमन
प्रशासकीय समिती तथा समन्वयक त्रैशताब्दी समारोह २००८ नांदेड

पुराभिलेख संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

१५८, एम्.ए. रोड, मराठवाडा शासन, मराठवाडा, महाराष्ट्र, पोस्ट - ३०००३२,
दूरध्वनी - २६६२२२८८ व २६६२२२९८, फॅक्स - २६६२२६२९

जा.क्र.पानामाम-४००७/४०३६

दिनांक: ०२/१०/१०

प्रति,
श्री शशिभोग वल्लभ ५०३

विषय :- महाराष्ट्रातील हस्तलिखितांचे सर्वेक्षण करण्याबाबत.

महोदय,

सांस्कृतिक मंत्रालय, भारत सरकार यांचे विद्यमाने हस्तलिखितांचे सर्वेक्षण करण्याचे योजिले आहे. महाराष्ट्र शासन निर्णयाने सदर योजनेचे राज्य समन्वयक म्हणून माझी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

सांस्कृतिक मंत्रालयाच्या १५ मार्च २००७ च्या पत्रात दर्शविल्याप्रमाणे राज्य समन्वयक, जिल्हा समन्वयक, सर्वेक्षक यांचे सहकार्याने राज्यातील संपाद्य हस्तलिखिते कोणाकडे उपलब्ध आहेत याची प्राथमिक यादी तयार करण्यात येईल. अशी यादी तयार झाल्यानंतर संबंधितांकडे पात्रव्यवहार करण्यात येईल आणि त्यानंतर ५ दिवसांची मोहिम राबविण्यात येईल. यामध्ये प्रत्येक संबंधितांकडे जाऊन त्यांचेकडे असलेल्या हस्तलिखितांची नोंदणी विहित करण्यात आलेल्या प्रनियमांनुसार घेण्यात येईल. या सर्वेक्षणासाठी सहा महिन्यांचा कालावधी देण्यात आलेला आहे. त्याप्रमाणे सदरचा उपक्रम राबविण्यात येईल.

सदर योजना कार्यान्वीत करण्यासाठी महाराष्ट्रातील ३५ जिल्हांतून प्रशासकीय स्तरावरील जिल्हा समन्वयक नेमण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून एक प्रतिनिधीची व महाविद्यालय/विद्यापीठ येथील तसेच स्कूलसमूहाने एक प्रतिनिधीची नियुक्ती करण्याची आहे. तसेच प्रत्येक जिल्हांतून ५० सर्वेक्षक नेमून हे काम विहित मुदतीत पूर्ण करण्याचे आहे. यातून मोदी या जिल्हासाठी सर्वेक्षक म्हणून आपली नियुक्ती करित आहोत.

आपणास विनंती करण्यात येते की, शासनाचा हा उपक्रम राबविण्यासाठी आपणाकडून सहकार्य मिळाले तसेच संपूर्ण काळजीव्यात राहिले.

आपला विश्व.सु.

(श्री. भास्कर धाटारवडेकार)
संचालक,
पुराभिलेख संचालनालय, महाराष्ट्र शासन

प्राप्ति: ०२/१०/१०

पुराभिलेख विभाग
महाराष्ट्र शासन
प्रमाण पत्र

प्रमाणित करण्यात येते आहे की, श्री श्रीमती रवींद्रा बाबासाहेब कांबळे यांनी पुराभिलेख विभागात दिनांक २२ नव्हते ते २३ नव्हते पर्यंत जातून येथे आयोजित केल्या मोदी लिपी प्रशिक्षण सत्रात भाग घेतला होता व त्यात ते/या लक्षात अंशाने उत्तीर्ण झाले/झाल्या. त्याबद्दल त्यांना प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

प्रमाणित करण्यात येते आहे की, श्री श्रीमती रवींद्रा बाबासाहेब कांबळे यांनी पुराभिलेख विभागात दिनांक २२ नव्हते ते २३ नव्हते पर्यंत जातून येथे आयोजित केल्या मोदी लिपी प्रशिक्षण सत्रात भाग घेतला होता व त्यात ते/या लक्षात अंशाने उत्तीर्ण झाले/झाल्या. त्याबद्दल त्यांना प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

प्रमाणित करण्यात येते आहे की, श्री श्रीमती रवींद्रा बाबासाहेब कांबळे यांनी पुराभिलेख विभागात दिनांक २२ नव्हते ते २३ नव्हते पर्यंत जातून येथे आयोजित केल्या मोदी लिपी प्रशिक्षण सत्रात भाग घेतला होता व त्यात ते/या लक्षात अंशाने उत्तीर्ण झाले/झाल्या. त्याबद्दल त्यांना प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

पुराभिलेख विभाग
महाराष्ट्र शासन
दिनांक ०२/१०/१०

Ch. Vidyasagar Rao
GOVERNOR OF MAHARASHTRA

RAJ BHAVAN
Malabar Hill
Mumbai 400 035
Tel. : 022-2363 2660
Fax.: 022-2368 0505

२२ ऑगस्ट २०१७

शुभेच्छा

महात्मा बसवेश्वर जयंतीनिमित्त नंदी फाउंडेशन, नांदेड यांचे व्दारे प्रकाशित 'शरण सूरय्या' या पुस्तिकेचे प्रकाशन करण्यात आले असल्याचे समजून आनंद वाटला.

ऐतिहासिक संदर्भ असलेली ही पुस्तिका जिज्ञासू वाचक तसेच संशोधकांना निश्चितच उपयुक्त ठरेल, असा मला विश्वास वाटतो.

शुभेच्छांसह

(चे. विद्यासागर राव)
महाराष्ट्राचे राज्यपाल

श्री शशिकांत बसवेश्वर दरगु मोदी,
घर नं ६/३/१९५,
जुना गंज, इतवारा पोलीस चौकी जवळ,
नांदेड
पिन ४३१६०४

देवेन्द्र फडणवीस

मुख्य मंत्री
महाराष्ट्र

मंत्रालय
मुंबई-४०० ०३२
९ मे २०१७

प्रिय श्री. शशिकांतजी,

आपण आठवणीने पाठविलेली 'शरण सुरय्या' हे पुस्तक मिळाले. त्याबद्दल धन्यवाद.

आपला,

(देवेन्द्र फडणवीस)

श्री. शशिकांत बसवेश्वर दरगु मोदी
सहा. प्राध्यापक, सस्कृत विभाग,
नेताजी सुभाषचंद्र बोस महाविद्यालय,
नांदेड.

दूरध्वनी : ०२२-२२०२ ५१५१/२२०२ ५२२२, फॅक्स : ०२२-२२०२ ९२१४
ई-मेल : cm@maharashtra.gov.in, वेब साईट : www.maharashtra.gov.in

नांदेड वाघाळा महानगरपालिका, नांदेड.

वेबसाईट : <http://www.nwmcnanded.org>

ई-मेल-info@nwmcnanded.org

डॉ. राममनोहर लोहिया, मुख्य वाचनालय वजिराबाद नांदेड.

जा.क्र.ग्रं.वि./१७ / २०१७.

नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका नांदेड

दिनांक : ८ / ०९ / २०१७.

प्रति,

श्री. शशिकांत बसवेश्वर दरगु मोदी,

नंदी फाऊंडेशन घर क्र.६/३/१९५,

जुनागंज, ईतवारा पोलीस चौकीजवळ नांदेड.४३१६०४.

भ्रमणध्वनी क्र.९४०५७७३१३४.

विषय : देणगी स्वरुपात ग्रंथालयास ग्रंथ भेट दिल्या बाबत..

महोदय,

नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका नांदेड, डॉ. राम मनोहर लोहिया ग्रंथालयास देणगी स्वरुपात शरण सुरच्या ग्रंथ भेट दिल्या बाबत आपले मनपूर्वक आभार.

आपण दिलेल्या ग्रंथाचा लाभ वाचकांना घेता येवु शकेल. सदर ग्रंथामुळे वाचकांच्या अधिकाधिक गरजा भागविण्यांच्या व ग्रंथालय समृद्ध करण्यांच्या दृष्टीने उपयुक्त अशी आहेत आपण देणगी स्वरुपात दिलेले ग्रंथ ग्रंथालयाच्या दाखल अंक क्र. २९ मध्ये नोंद घेण्यांत आली असून त्याचा दाखल अंक क्र.९२४९२ असा आहे.

यापुढे आपल्याकडून सहकार्यांच्या अपेक्षेसह.

ग्रंथपाल

धन्यवाद !

नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका नांदेड

EIGHT **HIGH COURT OF HYDERABAD** **ANNAS**
COPY FOLIO

८ आणे ७ अणे

A Copy of the Judgement. :
In the Court of Munsiff Magistrate, T. Nanded Dist. Nanded.
Before: Shri. Ramchandra Rao, Sheshgir; Advtl. M. M. Nanded.
(B.A. LL.B.)
Criminal case No: 98/2/1954 A.D. The state Vs. Sangram Appa & Ath.

Date of Institution: 29-11-54.
Date of disposal: 20-7-55.

Plaintiff: The state per Gopal s/o Vishwamath Bandewar; R/o Ganj, Nanded.
Versus:
Accused: (1). Sarangappa s/o Bassappa; caste, Wani; R/o Ganj, Nanded.
(2). Laxman s/o Basappa; caste, R/o as per above.
(3). Ramling s/o Basappa; caste, R/o as above.
(4). Sundrabai w/o " " " " "
(5). Sakhubai s/o " " " " "

Charge:
Under section 143 D.P.C.

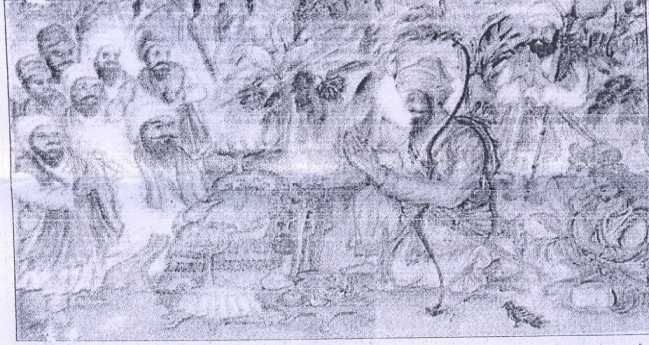
True copy. SkBoole. 5-9-55. R. Keeper.

MUNSHI & FIRST CLASS MAGISTRATE COURT

MUNSHI & FIRST CLASS MAGISTRATE COURT

श्री सारंगाप्पा बसाप्पा दरगु, श्री लक्ष्मण, श्री रामलिंगाप्पा, सुंदराबाई व कमलबाई यांची जाती वाणी नमूद केलेले नांदेड न्यायालयाचे निकाल पत्र दिनांक ५/९/१९५५

गुरुतागद्दी कार्यक्रमाचे चित्र व ऐतिहासिक कागदपत्रे बाबाजी कुलवंतसिंघजी यांना अर्पण

नांदेड, दि. २० - नांदेड येथील श्री लखखंड गुरुद्वाराचे मुख्य पुजारी प.पू. बाबा कुलवंतसिंघजी यांना गुरुतागद्दी कार्यक्रमाचे प्रसंगीच जुनागंज येथील ज्येष्ठ नागरिक स्वा.सै. सारंगप्पा दरगू यांनी श्री गुरुचरणी अर्पण केले. याचबरोबर

दरबाराशी संबंधित ऐतिहासिक वस्तावेज (कागदपत्रांची) श्री बाबाजींना दिले.

प्रस्तुत चित्र बसवेधर दरगू यांनी काढले असून सुंदर व मनमोहक वास्तविक चित्ररचना पाहून बाबाजींनी मुक्तकंठाने त्यांचे कौतुक केले.

है. प्रजावाणी २९ जाने. २००६

सारंग मोदी यांची काचपेटिंग व दस्तावेज पाहत असताना पुराभिलेख विभागाचे राजकुमार वाघ, सोबत शशिकांत दरगू व बसवेश्वर दरगू.

बाराव्या शतकापासूनच्या २ हजार कागदपत्रांचा ऐतिहासिक दस्तावेजाचा संग्रह

नांदेड, दि. ३, (जिल्हा प्रतिनिधी) - बाराव्या शतकापासून सुमारे दोन हजार कागदपत्रांचा ऐतिहासिक दस्तावेजांचा जुना गंज भागातील सारंगप्पा दरगू यांनी संग्रह केला आहे.

महाराष्ट्र शासन मुंबई पुराभिलेख विभागाचे राजकुमार वाघ व पुणे पुराभिलेख आगाराचे कैलास लोखंडे यांनी भेट देऊन सारंगप्पा दरगू यांच्या संग्रहातील ऐतिहासिक दस्तावेजाची पाहणी केली. या संग्रहात मराठी, संस्कृत, हिंदी, भोजपुरी, कन्नड इ. भाषातील देवनागरी व मोडी लिपीतील जुने दस्तावेज पाहून अधिकाऱ्यांनी आनंद व्यक्त केला. साहित्यातील विविधता दुर्मिळ व सर्वस्पर्शी आहे. या संग्रहात सुमारे १२ व्या शतकापासून माहिती देणारे २००० च्या जवळपास कागदपत्रे आहेत. याचबरोबर सारंग मोदी (कालखंड १६६० ते १७६० इ.स.) यांची सुंदर व मनमोहक काचपेटिंग अधिकाऱ्यांचे लक्ष वेधून गेली.

है. लोकमत दि. ०८/०८/०६

है. प्रजावाणी दि. ०८/०८/२००६

ऐतिहासिक संग्रहास पुराभिलेख विभागाची भेट

नांदेड, दि. ७ :- शहरातील जुना गंज भागातील सारंगप्पा दरगू यांच्या निवासस्थानी संग्रहातील ऐतिहासिक वस्तावेज पाहण्यासाठी मुंबई येथील पुराभिलेखाचे राजकुमार वाघ व पुण्याचे कैलास लोखंडे यांनी नुकतीच भेट दिली.

या संग्रहात मराठी, संस्कृत, हिंदी भोजपुरी, कन्नड आदी भाषेतील

देवनागरी व मोठी लिपीतील जुनी दस्तावेज पाहून अधिकाऱ्यांनी आनंद व्यक्त केला.

या संग्रहात सुमारे १२ व्या शतकापासून माहिती देणारे २००० च्या जवळपास कागदपत्रे आहेत. याचबरोबर सारंग मोदी (कालखंड १६६० ते १७६०) यांची मनमोहक काचपेटिंग अधिकाऱ्यांचे लक्ष वेधून घेत आहेत.

|| Vande Ganesham ||

Shri _____

We are very glad to invite you on the occasion of

Shri Ganesh festival

We are celebrating Ganesh festival since 1992 & it will be very pleasure to us after your visit to our this year's

Presentation of the cultural heritage of Nanded.

We are waiting for your visit.

Thanking You,

Basveshwar S. Dargu Modi

H.No. 6-3-195, Juna Gunj,
Near Shri Moonjeshwar Mandir,
Nanded. 431604

Ph. 02462-247841, 9860906957

Note – Please visit 5.00 pm to 10.00 pm

प्राचीन
हस्त
लिखितांचे
प्रदर्शन

प्रतिनिधी २० सप्टेंबर

नांदेड : येथील जुनागंज भागातील बसवेश्वर दरगु यांच्या निवासस्थानी जागृत गणपती समोर नांदेडचा सांस्कृतिक वारसा या शिर्षकाचा सुरेख देखावा तयार करण्यात आला असून यामध्ये प्राचीन हस्तलिखित दुर्मिळ ग्रंथांची मांडणी सजावटीसह प्रदर्शित करण्यात आली. **देखणी**

हस्तलिखिते, पुराभिलेख, पुरातनवस्तू चित्र आकर्षक धाटरंग्यावस्तु पाहावयास मिळणार आहेत या ऐतिहासिक प्रदर्शनाचा लाभ शहरातील सर्व भावीक भक्तांनी घ्यावी असे आवाहन मोदी परिवाराने केले आहे.

यथायोग्य मांडणी कलेतील उठावाची पादर्शकता साधण्यात या देखाव्याच्या माध्यमातून यश आले असून प्राचीन वारसा जपणारे हे प्रदर्शन साऱ्यांनीच बघितले पाहिजे

नंदीची तपोभूमि- नंदीग्राम

अक्षयतृतीयेनिमित्त 'नंदीची तपोभूमि नंदीग्राम' हा लेख प्रसिध्द करित आहोत. नंदीग्राम, सध्याचे नांदेड गोदावरी नदीच्या तटावरील पवित्र तीर्थक्षेत्र गोदावरी नदी श्री महाकालेश्वर (ईश्टपुरी) विष्णुपुरी येथून वळण घेऊन नांदेडकडे प्रवाहित होते. वेदकाळापासून ही भूमि वर्णिली आहे. ऋग्वेदातील संवाद- सुक्त १०/१५ पुरूखा-उर्वशी

राजवर्षावप्सरास्तुर्वशी पुरा । (ऋग्वेद १०/१५/१४७) पूर्वी उर्वशी नावाची अप्सरा पुरूखा नावाच्या राजर्षी सोबत राहात होती. परंतु वायुप्रमाणे दुष्प्राप्य असलेली अप्सरा पुरूरवाचा त्याग करते. उर्वशी-तीर्थ हे तेच ठिकाण असावे येथे उर्वशीने पुरूरवाचा त्याग वेगला व जलरूपाने गोदावरीला मिळाली.

याशिवाय सर्वप्रसिध्द आख्यायिका व जी जास्त योग्य वाटते ती अशी एकदा भगवान शंकरानी प्रमुख गण नंदीला एक मनोरम स्थळ शोधण्यास सांगितले. स्थळ शोधणारा नंदी गोदावरीच्या किनाऱ्यावर स्वतः ध्यान-चरण करू लागला. काशी खंडामध्ये तपसमयी भगवान विष्णुला स्वतःचा परिचय करून देतांना नंदी म्हणाला : माझे नाव बसवा नंदिकेश्वर । मी शिखामुनीचा कुमार ।। (काशीखंड अध्याय ६५ ओ ३८)

येथे नंदी स्वतःचा परिचय 'बसवा नंदिकेश्वर' असा

करतो. पित्याचे नाव शिखामुनी असे स्पष्ट होते. शिवपुराणातील नंदिकेश्वर अवतार कथेत शिखामुनी ऐवजी 'शिलादमुनी' असा उल्लेख सापडतो. यातच पित्याच्या आज्ञेने नंदी रूद्रमंत्राने जप करीत तप करू लागला असा स्पष्ट उल्लेख आहे. तपाच्या बलाने नंदी गणनायकांचा अध्यक्ष झाला.

गणनायक नंदीची स्तुती करतांना त्रैलोक्य नायक विष्णु भगवान म्हणतात-

नंदीकेश्वरसि प्रार्थीन वनमाळी । तुम्ही चरण ठेविला माझे वक्षस्थळी ।। पदउमटले हृदयकमळी । ते मज भूषण ।। (४५ काशीखंड अध्याय ६४)

'गोदावरी सलिलधौत महासंधे नंदीतटे त्रिपुरुषै कृतसुप्रतिष्ठा ।'

असा उल्लेख येतो. गोदावरीनदीचे तीरावरील नंदीतट या गावी प्रतापवनभीम देवालय बांधून त्रिपुरुषांची (ब्रह्मा, विष्णु, महेश) स्थापना करून पूजाअर्चसाठी वग्निका गाव दान केले. येथे नंदीतट म्हणजे सध्याचे नांदेड असा उल्लेख मराठी वीरशैव साहित्य खंड-१ प्राचीन वाङ्मय या ग्रंथात सुधाकर मोगलेवार करतात.

याशिवाय अनेक रचनामधून, ताम्रपटातून, नंदीग्रामचा उल्लेख नांदीतट, नंदीतट, नंदीकट, नांदीयाडी असा येतो. श्री चक्रधर स्वामींच्या लीला चरित्राच्या एकांकीमध्ये-

'नांदीयाडी भावतीर्था नृसिंह

स्थान' असा उल्लेख येतो. कवी श्रीधर अंबेजोगाईचे प्रसिध्द संत कवी दासोपंत यांच्या चरित्रात दासोपंत स्वामी नांदेड क्षेत्रास आल्याचा जो उल्लेख करतात त्यात नांदेडचा नंदीग्राम असा उल्लेख येतो.

'नंदीग्रामे गौतमी वामतीरे, वाण्याशर्मै : शोधिते विप्रवृंदे ।'

असाही एक उल्लेख सापडतो. बाळगणु महाराज आपल्या श्लोकात 'नाभिस्थानाचे ठिकाण । नंदीग्राम नाभिद्यान । क्षेत्र थोर परमपावन । हल्ली नांदेड ज्यावदती ।।' येथे नांदेडला नंदीग्राम म्हणतात व हे गोदावरीचे नाभिस्थान ठिकाण आहे असे स्पष्ट होते. संत कवी श्री दासगणू या तीर्थक्षेत्राचा महिमा वर्णन करताना म्हणतात. 'नंदीतटा समान । तीर्थ दुसरे न मृत्युलोकी ।।'

नांदेड येथील जुना गंज भागातील श्री स्वारंगप्पा दरगू यांच्या ऐतिहासिक संग्रहातील संस्कृत हस्तलिखितातून बाराव्या शतकापासून पुढील नंदीग्राम येथील घटनांची नोंद आहे.

नांदेड येथे नंदी स्थापना

भक्त सुरय्याने बाराव्या शतकात अक्षयतृतीयेला एका विशाल नंदीची स्थापना केली. 'य अक्षयतृतीयायां विशालनन्दी स्थापितवान् ।' ज्याने (सुरय्याने) अक्षयतिथि, युगादितिथी, ईश्वरतिथी, आखातृतीया इ अनेक नावांनी प्रसिध्द अक्षयतिथीला एक

विशाल नंदी नांदेडमध्ये स्थापन केला. याशिवाय जंगमांना प्रिय असलेल्या या नंदीग्रामात शरणाच्या निवासासाठी जंगमवाडीचे निर्माण केले. आजही जंगमवाडी व जंगम गल्ली नांदेडमध्ये अस्तित्वात आहे.

म. बसवेश्वर नांदेडला भेट

भगवान नंदीश्वराचा अवतार म. बसवेश्वरांनी नांदेडला भेट दिली होती. असा उल्लेख 'वीरशैव' व इतर धर्म आणि समाज' या ग्रंथात सूर्यकान्त घुगारे

करतात. म. बसवेश्वरांनी स्थापन केलेली 'अनुभव-मंथ्य' ही संस्था एक विचार मंथनाचे केंद्र होते. या मंथनात देशभरातील काश्मिरपासून कन्याकुमारी पर्यंतच शरण सर्व स्तरातून आले होते. पुनः अनुभव-विचारांची शिदोरी घेवून शरण स्वस्थानी परतायचे त्यांना प्रोत्साहित करण्यासाठी म. बसवेश्वर प्रवास करायचे. म. बसवेश्वर ज्या स्थळी गेलेत तेथे नंदीश्वराची स्थापना करण्यात आली अशी आख्यायिका ऐकित आहोत.

नांदेड-नांदेड

नंदीचे पवित्र क्षेत्र 'नंदीग्राम' नावाने प्रसिध्द झाले. भक्त सुरय्याचे वंशज नंदीगोत्रिय, नांदेय (नंदीचे भक्त / पुत्र) असा हस्तलिखित उल्लेख आहे. नंदीचे भक्त नांदेड याचे पुढे यवनकालीन आक्रमणांमध्ये अपभ्रंश रूप नांदेड झाले असावे. या संदर्भात अजून शोधकार्य होणे गरजेचे आहे.

शाशिकांत बसवेश्वर दरगू नांदेड

वीरयोद्धा सारंगा मोदी

भारतीय इतिहासात अशा काही लहान मोठ्या घटना घडत गेल्यामुळे जगाच्या पाठीवर दीर्घकाळापासून होणारे परकीय आक्रमण संस्कृतीनष्ट करण्याच्या उद्देशाने केली गेली, परंतु स्वपराक्रमामुळे स्थानिक लोकांनी एकट्याने किंवा संघटित मुकाबला करून स्वधर्माचे, स्वसंस्कृतीच्या रक्षणासाठी स्वतःच्या प्राणाचाही विचार न करता प्रसंगांना तोंड देवून ज्यांनी इतिहास घडविला, त्या प्रसंगाचे स्मरण करून प्रेरणा घेण्याचे कार्य भारतात सतत घडत गेल्यामुळे हजारो वर्षापासून आक्रमण करणारे थकतील पण ही संस्कृती चिरंतन राहिल.

गौरवशाली इतिहास स्वकर्तव्यावर निर्माण करणारे नंदीग्राम चे श्री सारंगप्पा दसगु मोदी होते. यांच्या जन्मास ३५० वर्ष पूर्ण होत असल्यामुळे हे चिंतन अभिवादन केले आहे. इ.स.१६६० मध्ये माघ शु.४ शके १५८२ या शुभ दिनी सधन कुटुंबात झाला.

लहानपणापासून अतिशय कुशाग्र बुद्धी असलेला बाल सारंग सर्वांचा लाडका होता. त्यांचे बालपण नंदीग्राम नगरीत गेले. तर पुढील शिक्षण लासीनमठ वसमतनगर येथील श्री मठाचार्यांच्या सानिध्यात झाले होते. सर्वप्रकारच्या शास्त्रांचा व शास्त्रांचा अभ्यास त्यांनी केला होता. युद्धकौशल्यात त्यांनी तलवारबाजीत ते निपुण होते. याशिवाय ते वडिलोपार्जित व्यवसायही सांभाळत असत. व्यापारानिमित्त ते बाहेर गावी प्रवास करीत असत. योद्धा व व्यापारी असल्याने त्यांचा देशातील विविध प्रांतातील अनेक योद्धांशी व व्यापारी वर्गाशी मैत्री होती.

नंदीग्रामवर हल्ला

मराठी राजवटीतील छत्रपती संभाजी राजांच्या दुर्दैवी वधानंतर त्यांनी पुढच्या आराध्यावर आक्रमण करण्याचा सपाटा चालविला होता. याच क्रमात नंदीग्राम या सर्वसुखसंपन्न ग्रामावर

इ.स.१६८९ मध्ये हल्ला झाला. गावाच्या उत्तरेकडे बाजारपेठे होती. ती लुटण्याचा प्रयत्न झाला. पहिला हल्ला गावातील तरुणांनी परतवून लाविला. या मोर्चाचा प्रमुख होता सोमा. हा सोमा सारंगा दसगु मोदी यांचा पुतण्या होता व तो युद्ध कलेत निपुण होता. 'सोमा नाम्ना वीरेण

शक्तीचा, त्याच्या छावणीचा व्यवस्थित आढावा घेतला. त्यानंतर नियोजनपूर्वक पठाणांच्या छावणीवर एवढा जबरदस्त हल्ला केला की, काही हालचाल करण्याच्या आतच धड शरीरावेगळे केले जात होते. पठाणची अध्यावर छावणी सारंगाच्या हल्ल्याने मारल्या गेली. सरदार फतेह नवाज

पहावयास मिळतात. नंदी जो थोरला मठ, जंगमगल्ली येथे आहे. श्री सोम मुंजेश्वर यांची जुना गंज भागातील समाधी, पठाण सरदार फतेह नवाज यांची कबर हे वास्तुचे पुरावे आजही पहावयास मिळतात. याशिवाय ऐतिहासिक दृष्ट्या महत्वाचे सारंगा मोदी यांच्या संदर्भातील काही पुरावे

दृष्टवा ग्रामे रिपुणम, - मोदी जीवनी पृ-६

नंदीग्राममध्ये झालेले रणकंदन

नंदीग्राममध्ये झालेले रणकंदन व सोमावृत्तांत व्यापारानिमित्त प्रवासात असलेल्या सारंगा मोदींना कळाला. 'सोमावृत्तांत श्रुत्वा आगतः सारंगः स्वग्रामम्' - मोदी जीवनी पृ.७. हा सर्व वृत्तांत ऐकून सारंगा मोदी तात्काळ नंदीग्राममध्ये परतले. प्रथम त्यांनी वीरसोमाची क्रिया समाधी उभारली. क्रिया समाधी हा प्रकार वीरशैव परंपरेत आहे. ही समाधी आचार्य, जंगम, प्रसिध्द योद्धा यांची करतात. त्यानुसार सारंगा मोदी यांनी सोमाची समाधी निर्माण केली. ही समाधी जुना गंज, नंदीग्राम नांदेड येथे उभारली गेली. आजही ही समाधी नित्य नेमाने पूजिली जाते. आज या समाधीचे रूपांतर श्री सोम मुंजेश्वर मंदिरात झाले आहे.

सारंगा मोदींचे पठानांना प्रत्युत्तर श्री सारंगा मोदी यांनी शत्रुच्या

दिसताच सारंगा मोदी त्याच्यावर तुटून पडले. काही क्षणातच सरदारास ठार करून सारंगा मोदी व सहकार्यांनी सर्व यवनांची भयानक अशी कत्तल केली. 'सधर्मगौरवरक्षकः चिच्छेद नंदीध्वंसकान्' मोदी जीवनी पृ.७ श्री सारंग मोदी यांनी दिसले तो यवन कापून काढायचा ही एक मोहिमच रावविली. 'साक्षात् रणचंडीसंचारीणं कुद्धेन छिनन्ति रिपुदलम्' मोदी

बसवेश्वर सारंगप्पा दसगु मोदी जुना गंज नांदेड.

जीवनी पृ.७ या सर्व पराक्रमाला घाबरलेल्या यवनांनी जवळपास २० ते २५ वर्ष पुन्हा नंदीग्रामकडे वळूनही पाहिले नाही. या नंदीग्रामकडे मारल्या गेलेल्या सरदाराची कबर आजही जुना गंज, नांदेड येथे आहे.

नंदीग्रामाच्या काही आठवणी

आज ही नंदीग्राम येथील जुना गंज परिसरात नंदीग्रामाचे अवशे

आहेत, ते असे.

सारंगा मोदी यांचे तत्कालीन चित्र. हे चित्र काचावर काढलेले असून यात निसर्ग रंगाचा उपयोग केलेला आहे. चित्र रेखाचित्र असून वाचा आकार २०-२५ सें.मी. आकाराचे आहे. यात केशरी, निळा, काळा, हिरवा हे चार रंग आहेत. हे चित्र पहाडी शैलीतील आहे.

सारंगा मोदी यांची तलवार. या तलवारीवर दोन मोहरा अंकित आहेत. हे या तलवारीचे वैशिष्ट्ये आहे. आज ही तलवार मोदी परिवाराच्या पूजागृहात आहे.

सारंगा मोदी यांनी नित्य पूजेतील भांडी आजही दसगु मोदी परिवाराकडे आहेत. सारंगा मोदीचे मोडी लिपीतील १७१३ चे पत्र, सारंगा मोदी व खालसा पंथाचे संस्थापक श्री गुरु गोविंदसिंहजी महाराज.

नंदीग्राम येथे इ.स.१७०८ मध्ये

अवकाश १६ इ.स. १७०८ मध्ये

श्री गुरु गोविंदसिंहजी महाराज यांचे आगमन झाले. ही वार्ता जुना गंज भागात कळताच सारंगा मोदी व अन्य व्यापारी त्यांच्या स्वागताकरीता गेले, संवादानंतर परिचय झाला. गुरुजींचे सद्शील व्यापारी व वीरयोध्दे सारंगा मोदी यांच्या निवासी पादपूजन व स्वागत करण्यात आले. श्री गुरुजींनी सारंगाच्या निवासी आतिथ्य स्वीकारले. या भेटीनंतर उभयतात मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण झाले.

श्री सारंगा दरगु मोदींनी आपल्या जीवन कार्यात लासून मठ बिल्वार्चना, नंदीयुध्द, अनेक धार्मिक, सांस्कृतिक कार्ये संपन्न केली. अनेक धर्माचार्यांची सेवा केली. आश्रितांना आश्रय व परकियांना दंड दिला. परंतु भारतीय संस्कृतीचे दुर्दैव की आमच्या इतिहासाला परकियांनी केलेले अत्याचार आजही मोठ्या स्वाभिमानाने सांगावेसे वाटतात. परंतु स्वकीयांनी केलेले सेवाकार्य, गौरव, पराक्रम, परंपरा सांगतांना धार्मिक व राजकीय अडचणी येतात. असो श्री सारंगा दरगु मोदी या वीराने प्रचलित केलेल्या परंपरा आजही यथाविधी अविरत संपन्न होतात. अशा गौरवशाली परंपरा ज्यांनी निर्माण केल्या, स्वधर्म गौरवाचे ज्यांनी रक्षण केले. संस्कृती रक्षकांच्या सन्मान केला, अशा वीरास शतशः अभिवादन.

३५० व्या जयंती निमित्त पूर्वजांचे स्मरण करताना अभिमान वाटतो.

रामराम संपादक

वीरयोध्दा सारंग मोदीचे स्मारक अभूषण

श्री बसवेश्वर दरगुलिखित 'वीर योध्दा सारंग मोदी' हा लेख वाचला. नांदेडमध्ये अंबडामोठा धर्मरक्षक वीर जन्माला आला आणि त्याची माहिती सर्व समाजालाच काय पण खुद्द वीरशेव समाजालाही नसावी हे लाजिरवाणे आहे. आता सर्व समाजाने एक व्यापक बैठक घेऊन हुतात्मा सोम मोदी यांच्या समाधीचा जीर्णोद्धार आणि वीरागुणी सारंग मोदी यांचे स्मारक करण्याचा विचार करावा. त्यासाठी मी सहकार्य करण्यास आनंदाने तयार आहे.

प्राचार्य (नि.) टी. व्ही. कोळीकर

॥ एक बिल्व ॥

शिर्वापणम्

श्रावण मास विविध सणांचा, व्रतांचा महिना पाऊसांच्या सरीमुळे संपुर्ण पृथ्वी हिरवीगार झालेली दिसते. भगवान शिव व शिव परिवारातील नाग (नागपंचमी) नंतर गौरी गणपती, नंदी (पोळा) अशी पुजनाची पध्दती आहे.

शिवपुजेत बिल्वपत्र बेलाला विशेष महत्व आहे. कर्मकांडातील भाग म्हणुन बिल्व तर आहेच याशिवाय आयुर्वेदाचार्य एक उत्तम गुणकारी औषधी म्हणुन बिल्वचा ऊल्लेख करतात. श्रावणता बेल फार मोठ्या प्रमाणात ऊपलब्ध असतो.

लिगाष्टकम् नुसार -

ब्रम्हमूरारिसुरार्चितं लिङ्गम्,
निर्मलभासितं सुशोभितं लिङ्गम्।
जन्म ज दुःखं विनाशकं लिङ्गम्
तत् प्रणमामि सदाशिवं लिङ्गम्

अर्थात भस्माने सुशोभित झालेल्या शिव लिगाचे ब्रम्हा मुरारि इ. सर्व देवता करतात. कारण हा सदाशिव प्राणिमात्रांचे जन्मजदुःख नष्ट करतो.

आद्य शंकराचार्यांच्या नुसार पुनरपि जननं पुनरपि मरणं पुनरपि जननी जठरे शयनम् हे जन्म मरणांचे फेरे चुकवायचे असेल तर त्या प्रभुची आराधना करावी लागते. आपल्या गुरूवंश नायक काव्यातुन काशीलक्ष्मणशास्त्री यांनी आद्य शंकराचार्यांची आपल्या शिष्याला श्री सुरेश्वराचार्यांना दिलेला ऊपदेश करतांना ऊच्चारलेले वाक्य दिली आहेत. श्री चंद्रमौलीश्वर लिङ्गस्मै सद्बलगर्भगणनायकं च। च विश्वरूपाय सुसिद्धदत्त दत्त्वा न्यगादच्चिरन्मर्चयेति ॥ सुरेश्वराचार्य सुरस्वती त्वं सपुजयन्नास्व गुरूवंश काव्यतील ३०सगति मिळतो.

अजुनही श्रुगेरी मठातुन श्री चंद्रमौलीश्वर लिङ्गाचे नित्य पुजन केले जाते. जो लिग गुरू रेणुकसिध्द शिवाचार्यांनी आद्य शंकराचार्यांना दिला आहे.

मानव संस्कृतीच्या इतिहासात प्राचिन काळापासुन आजतागायत शिवपुजा केलेली आहे वेद आगमपुराण सर्व साहित्यातुन शिवपुजा वर्णिली आहे. परंतु श्रीव शिव आहे ज्ञान केवळ गुरू कृपेनेच प्राप्त होते. परमेश्वरादि आगम ग्रंथातुन शिक्त हे गुरू व माता पार्वती शिष्य असा संवाद पहायळा मिळतो. गुरूच्या कृपाप्रसादानेच शिष्याचे अज्ञानरूपी

मलावरण दुर होते व तो ज्ञानास प्राप्त होतो.

श्रीमद् रेणुकाचार्य अगस्तीऋषींनी ऊपदेश करतांना म्हणतात लिङ्गागसदःत्सा पुनर्जन्म न विद्यत। जेव्हा शिव व जीव एकरूप होतात तेव्हा पुनर्जन्म होत नाही.

आज श्रावणमासानिमित्त गुरूशिष्य परंपरेचा एक सर्वांगसुंदर ऊदाहरण म्हणजे गुरूपुजन हिंगोली

हा लेख वीरशैव परंपरेतील ७३८ वर्षापासुन श्रावण मासातील प्राचीन बिल्वार्चनासाठी वसमत मठातील प्रसिध्द आहे.

-श्री. शशिकांत बसवेश्वर दरगु
नांदेड.

फोन न(०२४६२)२४७८४१

जिल्ह्यातील वसमतनगर येथील बिल्वार्चन परंपरा सध्दर्म सिंहासनांतर्गत ऊज्जैनी शाखामठ म्हणजे लासीन मठ मठातील बिल्वार्चन परंपरेविषयी नांदेड चे सारंगअप्पा दरगु यांच्या संग्रह हस्तलिखितातुन बिल्वार्चन परंपरेचा इतिहास प्राप्त होतो.

संस्कृत्या पुत्र बसव हा मठात गुरूगृही शिकत होता.

हा बसव अत्यंत कुशाग्र बुध्दीचा व नम्र होता. त्यामुळे तो गुरूप्रिय होता. तेजसंपन्नपुत्राय गुरूणा इष्टलिग दीक्षितम् गुरूदेवांना बसवात दिक्षा दिली.

दिक्षासंस्कारानंतर गुरू शिष्यांना शैवागमांचे , षडदर्शनांचे, षडवेदांचे शिक्षण देत असत. गुरूदेव एक एक बिल्वपत्र शिवाला अर्पण करू लागले.

त्रिदलं त्रिगुणकारं त्रिनेत्रं च त्रिप्रायुधम् ।

त्रिजन्म पापसंहारकम् एक बिल्वं शिवापणम् ॥
ही आशा प्रकारची आराधना ब्रम्हाविष्णुआदि देवातांनीही सुध्दा केली आहे.

एके दिवशी गुरूदेवांनी गुरू व शिष्य. यांचे एकत्व प्रतिपादन केले. तेव्हा बसवने गुरूदेव व सहपाठी मित्रांना प्रश्न केला हे गुरूदेव शिव व गुरू एकच आहेत. तर आम्ही गुरूंची बिल्वार्चना का करू नये? या बसवच्या प्रश्नाने सारेच विस्मित झाले. शिष्यांच्या आग्रहास्तव गुरूंनी बिल्वार्चना करण्यास परवानगी दिली. किती सुंदर कल्पना साक्षात परब्रह्मस्वरूप गुरूदेवांची शिष्याने बेल वाहून आराधना करायची ठरले. सर्वशिष्य आनंदाने पूजेच्या तयारीला लागले. श्रीमत् कृष्णानंद सरस्वती विरचित शिवमानस पूजेतील-बोधोपशमवैराग्यं त्रिदलं बिल्वमर्पये । सूत्रानुसार बोध, उपशम, वैराग्य असे त्रिदलांनी

युक्त बिल्व अर्पण करावे. श्रावण व रत्ना रात्रीच्या वेळी सर्व शिष्यांनी मठात गुरूपुजनाची तयारी केली. गुरूची बिल्वार्चना ही संकल्पना बसवची असल्याने बसव गुरूपूजेला बसेल असे ठरले. पूजामंडप सुशोभित करण्यात आला. समई मसूहात सर्वत्र प्रकाश होता सुगंधी धूपने व पूष्यगुच्छानी सुगंध दरवळत होता. सर्वांनी स्वच्छ जलाने गुरूंना स्नान घातले. त्रिपुण्ड्रधारण करून गुरूदेव सिंहासनावर विराजमान झाले. बसव गुरू चरणांपाशी बसला. त्याने संकल्प पंचाचार्य वंदन करून श्रीरूद्रसुक्त मंत्राच्या

स्वरात गुरूंच्या पायाचा अभिषेक केला. नंतर गुरूदेवांची षोडशोपचारांनी वेदोक्त पूजा करण्यात आली. नंतर गुरूपादोक्त व प्रसाद झाला. यानंतर बसवाने एक एक बिल्वपत्र गुरूदेवांना अर्पण करण्याससुरूवात केली. पाहता पाहता गुरूदेवांचे संपूर्ण शरीर बेलपत्रांनी युक्त झाले.. यानंतर बसवने महाआरती केली. रात्रभू चाललेला हा सोहळा

सर्वांनाच आनंददायक वाटला. प्रसादानंतर या बिल्वार्चनेची सांगता झाली. तेराव्या शतकात सुरू झालेली ही परंपरा ७३८ वर्षानंतर आजही लासीन मठात चालू आहे. गुरू शिष्य ऐक्याचा सामरस्य भाव प्रकट करणारी एकमेव बिल्वार्चन होय. गुरूपुजन करे करावे हे प्रात्यक्षिक स्वरूपात येथे दिसून येते. म.

बसवेश्वरांच्या शब्दांत ' अरिबिन तृप्तिगे अनूभाववे आश्रय लिङ्गानूभावदिदं निम्म कंडेन्न मरेदे, कुडल संगमदेवा' अर्थात हे कुडलसंगमदेवा मी तु येथे मी विसरून गेलो. व शिवाशी एकरूप झालो. याची अनुभूती बिल्वार्चना करविते येथे गुरूप्रती शिष्यांचा अनन्य शरणभाव दिसून येतो. यावत् चन्द्रदिवाकरी चालणारी ही परंपरा

आता लासीन मठाधीश चालवितात. गुरूस्थानी इतर शिवाचार्यांनी बिल्वार्चना होते. ऐतहासिक दृष्या (इ.स. १७१३) विजयनाम संवत्सरे शालीवाहक शके १६३५ श्रावण मध्ये श्रीसुमोदी यांनी श्री गुरूंना बिल्व पुजेसंबंधी लिहिलेले पत्र मोडीलिपीमध्ये आहे. याशिवाय बसव मोदी यांचा ही हस्तलिखित दस्ताऐवज आहे. याशिवाय श्री सारंगा महाजन कृत संस्कृत रचनेत बिल्वार्चनेची संपुर्ण इतिहास वर्णिलेला आहे.

दरवर्षी हजारो भाविक या सोहळ्यास आनंद घेतात. या वर्षी लासीन मठाचे मठाधिकारी श्री १०८ प. ब्र. गुरूवर्य रेवणसिध्द शिवाचार्यांनी बिल्वार्चना केली. या गौरवसंपन्न गुरूशिष्य बिल्वार्चना पध्दतीला अभिवादन करून लेखपुष्पास विराम देतो.

दरवर्षी हजारो भाविक या सोहळ्यास आनंद घेतात. या वर्षी लासीन मठाचे मठाधिकारी श्री १०८ प. ब्र. गुरूवर्य रेवणसिध्द शिवाचार्यांनी बिल्वार्चना केली. या गौरवसंपन्न गुरूशिष्य बिल्वार्चना पध्दतीला अभिवादन करून लेखपुष्पास विराम देतो.

दरवर्षी हजारो भाविक या सोहळ्यास आनंद घेतात. या वर्षी लासीन मठाचे मठाधिकारी श्री १०८ प. ब्र. गुरूवर्य रेवणसिध्द शिवाचार्यांनी बिल्वार्चना केली. या गौरवसंपन्न गुरूशिष्य बिल्वार्चना पध्दतीला अभिवादन करून लेखपुष्पास विराम देतो.

दरवर्षी हजारो भाविक या सोहळ्यास आनंद घेतात. या वर्षी लासीन मठाचे मठाधिकारी श्री १०८ प. ब्र. गुरूवर्य रेवणसिध्द शिवाचार्यांनी बिल्वार्चना केली. या गौरवसंपन्न गुरूशिष्य बिल्वार्चना पध्दतीला अभिवादन करून लेखपुष्पास विराम देतो.

॥ ॐ ॥

श्री गणेश यागः,

दरगु मोदी-पुरातत्त्व-संग्रहालय-उद्घाटन-समारोहश्च

अस्माकं गृहे सद्गुरुप्रसादेन

श्री गणेश यागः, दरगु मोदी-पुरातत्त्व-संग्रहालय-उद्घाटन-समारोहश्च' समायोजितः । अस्मिन् शुभावसरे समारोहे च भवताम् उपस्थितिः सानन्दं प्रार्थयामहे ।

श्री गणेश यागः - प्रातः ७.००-१२.०० वादनपर्यन्तम् ।

'दरगु मोदी-पुरातत्त्व-संग्रहालय-उद्घाटन-समारोहः

उद्घाटकाः मान्याः श्री गुरुवर्याः ष.ब्र. १०८ श्री करबसव शिवाचार्याः
(मठाध्यक्षाः, लासिन मठम्, वसमतनगरम्)

प्रमुखातिथयः मान्याः श्री संत बाबा ज्ञानी हरदीपसिंघ महोदयाः
(हजुरी-टकसालः, नान्देडनगरम्)

उद्घाटनसमारोहः - १.०० वादने ।

विनीतः

सारंगाप्पा बसवलिंगाप्पा दरगु मोदी परिवारश्च

दिनाङ्कः- १३.२.२०१३ बुधवासरः ।

स्थलम् - निवास स्थानम्,

जुना गंजः, नान्देडनगरम् ।

प्रसादभोजनम् - १.०० - ४.०० वादनपर्यन्तम् ।

09	Abhanga : Tukoba
10	Aarati Sangraha
11	Birudavali
12	Saranga Dargu Dairy
13	Basapa Dargu's Dairy
14	Varnamala Sanchika
15	Varadashankar
16	Varadashankar
17	Varadashankar
18	Shivalilimrut

Kalagi Folk Songs:

01	Sach Bhai Sach
02	Mai Ke Sikh Mana
03	Sharana Stuti
04	Mahadev Stuti
05	Saranga Modi Stuti
06	Guru Stuti
07	Sewa aka Mol nahin
08	Baag ka Chanda
09	Sikhon ki lada

Dargu Modi Puratattva Sangrahalaya- a vision

This is the first collection of Nandigrana (Nanded). It is collected by Sri Saranga Mahajan Dargu Modi (1820 to 1924 AD), Sri Baba Dargu Modi (1860 to 1945 AD), Sri Ramling Dargu Modi (1927 to 1997 AD) and Sri Saranga Dargu Modi (1925AD to today). This collection acquaint with us with the historical period 1123 to 1910 AD.

Collection:

- 1) Sri Lasin Math, Basmatanagar.
- 2) Sri Palimkar
- 3) Sri Eknath Kavi's folk songs
- 4) Sri Vishnudas's literature

Paintings :

- 1) Sri Saranga Modi's glass painting on golden plate. 17th Century)
- 2) Basavapurana's paintings (1808 AD)
- 3) Sri Basappa seth's painting (19th Century)
- 4) Gomata (20th Century)

*We can provide these documents in the form of CD/DVD. Research student comes through proper channel.

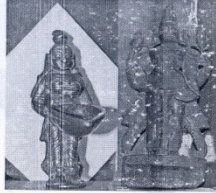
**DARGU MODI PURATATTVA
SANGRAHALAYA**

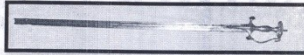
Juna Ganj,
Near Itwara Police Chowki,
Nanded.431604
Maharashtra, Bharat.
www.dargumodiarchives.blogspot.com
shashi.modii43@gmail.com
+919405773134

Nandi (12th Century)

Dipdharika Sri Vishnu

Sri Saranga Modi's Sword with 2 Stars

Sri Saranga Modi(1660 to 1768AD)

Sanskrit Manuscripts :

01	Siddhantshikhamani
02	Rudra Mantra
03	Rudra Mantra
04	Basavapuranam
05	Shivasahatranam
06	Jivani of Modi Family
07	Deepratnakar
08	Raghuvansham
09	Gurulinganadpurana
10	Panini Vyakarana
11	Anubhav Sutram
12	Veershaiva Ratnakar
13	Parameshwartaotra
14	Amarkosha
15	Sukshmagama
16	Kumarsambhava
17	Shivapujavidhi:
18	Shankar samhita
19	Shivasahatranam
20	Basavpuranam
21	Shaivakavacha
22	Sanskrit Mantras

Marathi Manuscripts (Modi Script) :

01	A letter of Saranga Dargu modi to Ishwar Swami Lasin Math Basmat. 1713AD
02	A letter to Saranga Dargu by Basav S.Dargu from Lasin Math Basmat 1713AD
03	A letter to Saranga Dargu Modi by Falappa Dargu 1742 AD
04	Kavya Sanchika
05	A Bond paper of Kondapa Naroba

06	Dargu(Santoba Jiwana's Brother) Invitation of Vritbandha Sanskar by Vishnupant Dada Bhagwat, Chiplun to Dargu family
07	Invitation of Vivah Sanskar by Vishnupant Dada Bhagwat, Chiplun to Dargu family
08	A letter of Santoba Dargu to Appa Burande
09	A letter by Moreswar Rajadhykshya to his wife Savitri
10	A letter to Ramachandra Narayan Tendulkar from Damodar and Abdul Imam
11	Kararnama between Santoba Dargu and Basappa Dargu
12	Kararnama between Santoba Dargu and Gunwant Dargu
13	A document of Basappa Dargu and Mali
14	A document of Basappa Dargu and Babaji Jangam
15	Kolnama by Saranga Wani Bepari1830 AD
16	Kavya Sanchika
18	Kavya

Marathi Manuscripts(Devanagari Script)

01	Siddhatbodha
02	Devi Aarati Sanchika
03	Kalagi Kavaya Sanchika
04	Kalagi Kavaya Sanchika
05	Kalagi Kavaya Sanchika
06	Kalagi Kavaya Sanchika
07	Abhanga : Tukoba
08	Abhanga : Tukoba

आ

ज मराठवाड्यातील प्रमुख शहर म्हणून नांदेड प्रसिध्द आहे. गोदावरी नदीच्या तीरावर वसलेल्या या शहरास ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, सामाजिक क्षेत्रातील एक प्रदीर्घ परंपरा आहे. नांदेड नगरीस 'नंदीग्राम, नंदीयाड, नंदीतट, नंदीकड, नंदेड' अशी अनेक नामाभिधाने उपयोजिली आहेत. या पवित्र नगरातील जुना गंज भागातील निवासी सारंग बसप्पा दरगू गोदी यांनी रचलेल्या घरी नांदेड नगरातील प्रथम पुरातत्व संग्रहालयाचे निर्माण केले आहे. या संग्रहालयाच्या माध्यमातून जवळपास इ.स.वी सनच्या बाराव्या शतकापासून आपणपर्यंतचा नंदीग्राम आपल्या डोळ्यासमोर उभा राहतो. हे संग्रहालय 'दरगू गोदी पुरातत्व संग्रहालय- नांदेड' या नावाने जनतेच्या सेवेत सादर करण्यात आले आहे. या लेखाच्या माध्यमातून आपण या विषयी वितन करू.

प्रथम पुरातत्व संग्रहालय

१९ वे शतक मानले जाते. या कलाशाधी विविधता व संरचना पाहून नंदीग्रामचे वैभव समजता लक्षात येते. याशिवाय एक गोनूय अभिषेक पात्र असून ही कलाकृती प्रेक्षकांना विशेष आकर्षित करते. तसेच लालचंदन लाकडांमध्ये कोरलेली वैभवलक्ष्मी, अश्वकूड शोभा व पाणी साठविण्याचे लाकडी 'जलधारी' पाहून मन भाववून जाते.

वैभव यानेच अलंकृत नव्हते तर या संग्रहालयातील सारंग मोदीचे दोन मोहरा अंकीत खरुण गोदावरी काठची पराक्रमाधी गाथा प्रस्तुत करते. या दालनात लाकडावर नक्षीकाम केलेल्या वस्तु, बसप्पा सेठ याची रोजनिशी, सारंग महान्यायी अंकांगिताची वही तर भारतीय अंक शास्त्र, लिपी शास्त्राचे उत्तम उदाहरण आहे. याशिवाय काही ग्रंथ आहेत त्यांचा संक्षिप्त परिचय पुढीलप्रमाणे आहे.

असून यात आचार्य रेणुक व महर्षी अमरस्य यांचा संवाद शिवयोगी शिवाचार्य यांनी लिहिला आहे. ही प्रथम संशोधककारिता अतिशय उपयुक्त ठरत आहे.

२) विष्णुपंताचे अर्भंग - कवि विष्णुपंत हे नांदेडचे प्रसिध्द कवी होते त्यांच्या अनेक अर्भंग रचनांचा संग्रह सदरील संग्रहात सुरक्षित व सुव्यवस्थित जतन केलेला आहे. या हस्तलिखितांची भाषा मराठी व लिपी देवनागरी आहे.

३) भवानी माता व आरती संग्रह - हा संग्रह सुमारे ४०० वर्ष प्राचीन असून यात भवानी देवी,

१) पुरातत्वीय साधने - या दालनात पूजेचे कलशा अतिशय सुंदरतेने मांडले आहेत. एकूण ६ कलशा असून यांचा कालावधी १७ वे शतक ते

१) सिद्धांतशास्त्राभि - हा संस्कृत भाषेतील ग्रंथ देवनागरी लिपीत असून सदरील प्रश्न इ.स. १८०० मध्ये सारंग दरगू यांनी लिपीबद्ध केलेली आहे. हा ग्रंथ २८ शेंवगांचा सार स्वल्प

अभयकु

जगदंबा, पार्वती, दुर्गा या शक्ती स्वरूपिनी आईच्या स्तुती सुमनांचा आरती संग्रह आहे.

४) शिवसहस्रनाम - शिवाच्या एक हजार नामावलीची मनोरम व अत्यंत दुर्मिळ पत्र येथे पहावयास मिळाली आहे.

५) शिवपूजाविधी - संस्कृत भाषेतील हा ग्रंथ शिवपूजेचे आगोक्त विधान करणारा प्राचीन ग्रंथ आहे. ६) कलगी काव्यसंग्रह संचिका - या संग्रहात एकूण ७ कलगी काव्यांच्या संचिका (वह्या) आहेत. मराठी, हिंदी भाषेतील काव्य देवनागरी व मोडी लिपीत लिहिलेले पहावयास मिळते. ७) इतर साहित्य - पारमेश्वरागय, मूलस्तंभ, अनुभवसूत्र, सिद्धांतनुसार, बसवपुराण या शैवागय परंपरेतील दुर्मिळ ग्रंथांचा संग्रह या ठिकाणी पहावयास मिळतो.

विशेष म्हणजे ही ग्रंथ अद्ययावत पध्दतीने स्कॅन करून सुरक्षित केलेली पहावयास मिळतात.

आर दांडगे

'नंदीतट महात्म्य,' आयुर्वेद उपचार संचिका, रामविजय, गणेशपुराण, काशीखंड, भागवतपुराण, शिवसहस्रनाम हे प्रकाशित ग्रंथ सुध्दा सुव्यवस्थित पहावयास मिळतात.

NANDI FOUNDATION, NANDED

NATIONAL CONFERENCE

ON

"CULTURAL HERITAGE OF NANDIGRAMA"

August, 18th 2015

ORGANIZING COMMITTEE

PATRON: Dargu Basveshwar S.
CONVENER: Dargu Shashikant B.
TRESURER: Mirkale Anjali D.

MEMBERS

Asst. Prof. Martha B. (Bidar, Karnataka)
Dr. Vinaya (Hyderabad)
Asst. Prof. Gananjay Kahalekar (Mukhed)
Asst. Prof. Saley Parag (Nanded)
Asst. Prof. Gunjkar Somnath (Purna)
Asst. Prof. Badure Datta (Nanded)

NANDI FOUNDATION

Old Gunj, Near Itwara Police Chowki, Nanded.431604

Email- nandifoundation45@gmail.com

[Twitter.com-@shashikantdargu](https://twitter.com/shashikantdargu)

Contact – 919405773134

नांदेड/प्रतिनिधी

जुनागंज भागातील दरगू मोदी पुरातत्व संग्रहालयास राष्ट्रसंत डॉ.शिवलिंग शिवाचार्य महाराजांनी भेट देऊन संग्रहालयातील जुन्या वस्तुची, हस्तलिखित तसेच ग्रंथाची बारकाईने पाहणी करून संग्रहालय अतिशय छोट्या जागेत आन मांडणी केल्याबद्दल कौतुक केले.

हस्तलिखितात दडलेला नंदीग्रामचा गौरवशाली इतिहास पुस्तक रूपाने प्रकाशित करून सर्वसामान्य जनतेपर्यंत पोहचवण्याचे कार्य केल्यास म.बसवेश्वर कालीन नंदीग्रामचा मद्रान शरण सुरय्या असो की श्री गुरुगोविंदसिंघजी महाराज कालीन वीर योद्धा सारंग दरगू मोदी यांचे जीवन चरित्र समाजासाठी आदर्श ठरतील, असे मत डॉ. शिवाचार्य यांनी व्यक्त केले. राष्ट्रसंत डॉ.शिवलिंग शिवाचार्य अहमदपूरकर महाराज यांच्यासोबत लासीन मठाचे मठाधिपती श्री करबस शिवाचार्य महाराज वसमत भूषण स्वामी वाखरीकर, कल्याणकर अन्य भक्त मंडळी होती. द्वय शिवाचार्यांची पादपूजा व स्वागत बसवेश्वर दरगू मोदी, प्रा.शशीकांत दरगू मोदी, सौ. संजीवनी, सौ.जयश्री, सौ.अंजली, चि.सुजय, सुयश, कु.ईश्वरी यांनी केले.

राष्ट्रसंत डॉ.अहमदपूरकर यांची दरगू मोदी पुरातत्व संग्रहालयास भेट

द. पृथ्वी नगरी दि. १६/१०/२०१३

डॉ. शिवलिंग शिवाचार्य यांची दरगू यांच्या पुरातत्वसंग्रहालयास भेट

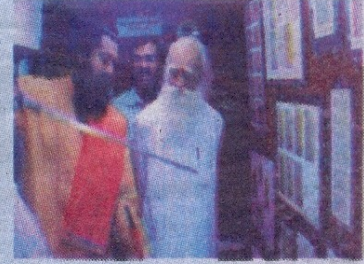
नांदेड प्रतिनिधी --- राष्ट्रसंत डॉ. शिवलिंग शिवाचार्य महाराज अहमदपूरकर आणि लासीन मठाचे मठाधिपती श्री करबस शिवाचार्य महाराज यांनी काही दिवसांपूर्वी येथील जुना गंज भागातील बसवेश्वर दरगू यांच्या पुरातत्व वस्तूसंग्रहालयास भेट देवून कौतुक केले.

येथील जुना गंज भागातील ज्येष्ठ नागरिक तथा सेवानिवृत्त शिक्षक बसवेश्वर दरगू यांनी आपल्या घरीच पुरातन वस्तू संग्रहालय उभारले आहे. दरगू यांचे आजोबा आणि पूर्वजांनी जतन केलेल्या अनेक वस्तू तसेच श्री गुरु गोविंदसिंघजी आणि वसमतचे तत्कालीन मठाधीश यांच्या सोबत दरगू यांच्या पूर्वजांनी काही पत्रव्यवहार केलेला आहे. अशा हाती आलेल्या पुरातन वस्तूंचे बसवेश्वर दरगू यांनी जतन केले आहे. तसेच भावी पिढीला पाहता यावे यासाठी अशा वस्तूंचे

संग्रहालय केले आहे.

राष्ट्रसंत डॉ. शिवलिंग शिवाचार्य महाराज अहमदपूरकर व लासीन मठाचे मठाधीश करबस शिवाचार्य महाराज यांच्यापर्यंत दरगू यांच्या सदर संग्रहालयाची माहिती गेली आहे. यामुळे त्या दोघांना हे संग्रहालय पाहण्याची इच्छा होती. त्यानुसार त्या दोन धर्मगुरूंनी दरगू यांच्या संग्रहालयास काही दिवसांपूर्वी भेट देवून तेथील वस्तूंची, पत्रव्यवहाराची, कागदपत्रांची आस्थेवाईकपणे पाहणी केली. छोटयाशा जागेत हे संग्रहालय उभारल्याबद्दल दोन्ही महाराजांनी दरगू यांचे कौतुक केले.

पूर्वजांच्या हस्तलिखितांमध्ये दडलेला नंदीग्रामचा म्हणजेच नांदेडचा गौरवशाली इतिहास पुस्तकरूपाने प्रकाशित केल्यास म. बसवेश्वर यांच्या काळातील महान भक्त शरण सुरय्या व श्री गुरु गोविंदसिंघजी यांच्या

काळातील वीर योद्धा सारंग दरगू मोदी यांचे जीवनचरित्र लोकांसमोर येईल, अशी अपेक्षा दोन्ही महाराजांनी व्यक्त केली.

दोन्ही महाराजांच्या स्वागताच्या वेळी बसवेश्वर दरगू, प्रा. शशिकांत दरगू, सौ. संजीवनीबाई, सौ. जयश्री, सौ. अंजली, चि.सुजय, सुयश व कु. ईश्वरी यांनी महाराजांची पादपूजा केली. यावेळी त्यांचे भक्तसुद्धा मोठया संख्येने उपस्थित होते.

द. लरुण भारत सोळाफूर दि. २-१०-२०१३

३५० वी जयंती

नंदीग्राम (नांदेड) चा वीर यौध्दा,
स्वधर्माभिमानी वीरशैव कुलभूषण

श्री सारंगा मोदीजी
१६६०-१७६८

श्री सारंगा दरगु मोदी

यांना ३५० व्या जयंती

निमित्त

विनम्र अभिवादन

तथा नंदीग्राम निवासी समाज

बांधवांना

हार्दिक शुभेच्छा

श्री सारंगप्पा बसाप्पा दरगू मोदी
श्री बसवेश्वर सारंगप्पा दरगू मोदी
प्रा.शशिकांत, सुदर्शन, श्यामसुंदर,
सुजय समस्त दरगू मोदी परिवार
श्री सारंगा दरगू मोदी संग्रहालय
व संशोधन केंद्र जुनागंज नांदेड

बसवेश्वर दरगु मोदी,
नांदेड

महाशिवरात्री महोत्सवा निमित्त नंदी पुजन उत्सव संपन्न

नांदेड (प्रतिनिधी) येथील जुन्या शहरात 'श्री नगरेश्वर' हे प्राचीन शिवमंदिर आहे. महाशिवरात्रीनिमित्त सायंकाळी श्री नगरेश्वर व नंदी यांची भव्य मिरवणुक शहरातून निघते. वीरयोद्धा श्री. सारंगा मोदी यांच्या ३५० व्या जयंतीनिमित्त 'नंदी फाऊण्डेशन' च्या वतीने जुना गंज येथे 'श्री' पालखीचे भव्य स्वागत करण्यात आले. याप्रसंगी नंदी फाऊण्डेशनचे अध्यक्ष श्री. बसवेश्वर दरगू मोदी, शाम दरगू मोदी, सुदर्शन दरगू मोदी, चौधरी बंधु, घांसी बंधु, सुधाकर दरगू, मंडाळकर परिवार, बंडेवार परिवार, महिला मंडळ, औसेकर बंधु, उपस्थित होते. मान्यवरांच्या हस्ते श्री. नगरेश्वर मंदिर समितीचे अध्यक्ष श्री. कंदकुर्ते, सचिव पुरुषोत्तम महाजन व पुजारी तसेच प्रतिष्ठित नागरीकांचा सत्कार करून स्वागत करण्यात आले.

प्राचीन साहित्याचे संरक्षण व्हावे - जगद्गुरू केदार महास्वामीजी

नवीन नांदेड - श्रीमद जगद्गुरू पंचाचार्य आश्रम गोपाळचावडी येथे आद्य जगद्गुरू रेणुकाचार्य यांच्या जयंतीनिमित्त लघुशोध प्रबंध संशोधक प्रा. दरगू यांना शुभाषीश देताना ते म्हणाले. या प्रसंगी श्री.श्री.श्री. १००८ जगद्गुरू सिध्देश्वरलिंग महास्वामीजी रावल केदार पीठ यांची प्रमुख उपस्थिती होती. तसेच नंदीप्रतिष्ठानचे अध्यक्ष बसवेश्वर दरगू उपस्थित होते. श्रीश्रीश्री १००८ जगद्गुरू भिमाशंकरलिंग महास्वामीजी रावल केदार बीड यांनी विश्वविद्यालय अनुदान आयोगाद्वारे लघुशोध प्रबंध संशोधक प्रा. शशीकांत दरगू यांना मंगलाशीष दिले. प्रस्तुत प्रबंध 'सिध्दान्तशिखामणि' (संस्कृत) या ग्रंथाच्या इ.स. १८०१ मध्ये लिपीबद्ध हस्तलिखित प्रतीवर होत आहे. या हस्तलिखिताची एक छायांकित प्रत जगद्गुरू महास्वामीजींना अर्पण करण्यात आली. याप्रसंगी भगवत्पाद महास्वामीजींनी प्राचीन साहित्य संरक्षित व संवर्धित करावे व त्याचे अध्ययन अध्यापन व्हावे असे मत व्यक्त केले.

मासिक मननथ मंच

मार्च - २०१०

(५)

प्राचीन साहित्यावर संशोधन आवश्यक : केदार महास्वामी

नांदेड (प्रतिनिधी) - जुन्या हस्तलिखानाचा संग्रह शैव समाजाचे धन असून प्राचीन साहित्यावर संशोधन आवश्यक असल्याचे मत जगद्गुरू केदार महास्वामी यांनी व्यक्त केले. आद्य जगद्गुरू रेणुकाचार्य यांच्या जयंती निमित्त गोपाळचावडी येथील श्रीमद पंचाचार्य आश्रमात आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते.

यावेळी श्रीश्रीश्री १००८ जगद्गुरू भिमाशंकरलिंग महास्वामी, श्रीश्रीश्री १००८ जगद्गुरू सिध्देश्वरलिंग महास्वामी, नंदी फाऊण्डेशनचे प्रमुख बसवेश्वर दरगू आर्दिची उपस्थिती होती. याप्रसंगी प्रा. शशिकांत दरगू यांनी नंदी फाऊण्डेशनच्या संग्रहातील व जुनागंज भागातील ज्येष्ठ नागरीक सारंगआप्पा दरगू मोदी यांच्याकडील सिद्धांत शिखा मणी या संस्कृत ग्रंथाचे इ.स. १८०१ ची हस्तलिखित लिपीबद्ध झालेली प्रत अर्पण करण्यात आली.

३/३/२०१०

पुण्य नगरी. ३०/२/२०१०

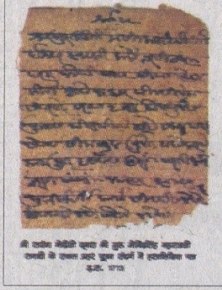
नगरेश्वर पालखी मिरवणुकीचे स्वागत

नांदेड, दि. १६ (प्रतिनिधी) - महाशिवरात्री पर्वानिमित्त जुन्या नांदेडातील प्राचीन नगरेश्वर मंदिरच्यावतीने प्रतिवर्षाप्रमाणे यावर्षीही काढण्यात आलेल्या भगवान नगरेश्वर व नंदी पालखी मिरवणुकीचे जोरदार स्वागत करण्यात आले. जुना गंज भागातील नंदी फाऊण्डेशनच्या वतीने वीरयोद्धा सारंगा मोदी यांच्या जयंतीनिमित्त नगरेश्वर पालखीचे पुजन व स्वागत करण्यात आले. याप्रसंगी पुरुषोत्तम महाजन, दिलीप कंदकुर्ते, फाऊण्डेशनचे अध्यक्ष बसवेश्वर दरगू, महिला मंडळाचे प्रतिनिधी सौ. संजीवनी दरगू, औसेकर बंधु, चौधरी बंधु, मंडाळकर आदी उपस्थित होते.

गुरु-शिष्य परंपरेचा वारसा सांगणाऱ्या पत्राची आज त्रिशताब्दी!

नांदेड, विश्वनाथ देशमुख
भारतातील गुरु-शिष्य परंपरेचा शेकडो वर्षांचा इतिहास आहे. अशाच परंपरेचा वारसा लाभलेल्या एका पत्राची त्रिशताब्दी गुरुवारी, 22 रोजी साजरी होत आहे. त्यानिमित्ताने ३०० वर्षांपूर्वीच्या घटनांचे स्मरण करून देण्याचा हा प्रयत्न.
इ.स. १७१३ म्हणजे, शके १६३५ विजयनाम संवत्सरे श्रावण वद्य दुजला नंदीग्राम (नांदेड) येथील श्री सारंग दरगु, मोदी यांनी वसमत येथील लासीन मठाचे मठाधिपती श्री ईश्वर स्वामी यांना मोडी भाषेतून लिहिलेले हे पत्र आहे. या पत्राला लासीन मठातील बेल पुजेचा संदर्भ आहे.

इ.स. १२६८ मध्ये दरगु यांच्या पूर्वजांनी ही परंपरा सुरु केली आहे. श्रावणमासात द्वितीयेला लासीन मठात शिष्यांकडून गुरुला लक्ष बिल्लापत्र वाहण्याची परंपरा आहे. इतर दिवशी महादेवाला भक्तांकडून बेल वाहिल्या जातो. सारंग दरगु मोदी यांच्या

पूर्वजांनीच सुरु केलेल्या या परंपरेनुसार कुळगुरुंचा बेल वाहण्यासाठी दरगु कुटुंबातील सदस्य हजर रहावा लागतो.
इ.स. १७१३ मध्ये श्रावणमासात शिष्यांचे १० वे गुरु श्री.गुरु गोविंदसिंघजी महाराजांच्या समाधी सेवा, पुजेची जबाबदारी सारंग दरगु यांनी स्वीकारली होती, तसे वचन

स्वतः सारंग दरगु यांनी गुरु गोविंदसिंघजींना दिले होते. सन १७०८ साली गुरुगोविंदसिंघ महाराज नांदेड मुक्कामी आले. तेव्हा सारंग दरगु यांच्या घरी काहीकाळ थांबले होते. तेव्हापासून दरगु यांनी श्री गोविंदसिंघ महाराजांच्या पुजेची जबाबदारी स्वतःकडे घेतली होती. त्यामुळे लासीनमठातील गुरुंच्या

बेल पुजेला त्यांना हजर राहता आले नाही. त्यांनी मुलाला (बसवा) गुरुंच्या नावे पत्र लिहून पाठविले. त्यांनी हे पत्र मोडी भाषेतून लिहिले होते. बेलपुजेला येणे शक्य नसल्याबद्दल सारंग दरगु यांनी या पत्रातून आपल्या कुळगुरुंची क्षमा मागितली आहे.
१९९७ मध्ये लासीन मठातच मोडी भाषेतील हे पत्र सापडले. गुरुंनी ते दरगु परिवाराकडे सुपुर्द केले. त्यानंतर या पत्राचा मराठी अनुवाद पावडेवाडी येथील रामराव पावडे गुरुजी यांनी केला. गुरु-शिष्य परंपरेची साक्ष देणारे हे पत्र दरगु यांनी आपल्या संग्रहालयात ऐतिहासिक ठेवा म्हणून जतन केले आहे.

या घटनेला गुरुवारी २२ ऑगस्ट २०१३ रोजी ३०० वर्षे पूर्ण होत आहेत. तिथीनुसार गुरुवारी श्रावणमासातील द्वितीया आहे. त्यामुळे लासीन मठात गुरुंना शिष्यांकडून बिल्लाचर्चा करण्याचा कार्यक्रम होत आहे.

[संके १९३५ ते १९३५ इ.स. १७१३ ते २०१३] द. पुण्यनगरी पुणे दि. २२-८

एका पत्राची त्रिशताब्दी

सिवक - बसवेश्वर सारंगअप्पा दरगु, मोदी, दरगु मोदी पुरातत्व संग्रहालय, जूना गंज, नांदेड. मो. ९४०३००४२९७.

एखाद्या शहराची, एखाद्या ऐतिहासिक घटनेची त्रिशताब्दी साजरी होणे साहजिक आहे. पण नांदेडच्या जूना गंज भागातील दरगु मोदी पुरातत्व संग्रहालयाचे प्रमुख असलेले बसवेश्वर दरगु व त्यांचा परिवार श्रावण वद्य द्वितीया, दि. २२ ऑगस्ट या दिवशी त्यांच्या पूर्वजांनी

वसमतच्या लासीन मठाचे तीसरो वर्षांपूर्वीचे मठाधिपती यांना लिहिलेल्या एका पत्राची त्रिशताब्दी साजरी करत आहे. बसवेश्वर दरगु यांचे तीसरो वर्षांपूर्वीचे पूर्वज सारंग मोदी हे तेव्हाचे दानगुरु व्वापारी आणि वीर पुरय होते. दख्खीच्या श्रावणात वद्य द्वितीयेच्या मध्यरात्रीला वसमत येथील लासीन मठात कुळगुरुंची बेलाने पूजा अर्थात बिल्लापत्रा करण्याची यांच्या घराण्याची इ.स. ११६० पासूनची परंपरा. पण इ.स. १७१३ साली खूद सारंग मोदी हे त्या पुजेला जाणू शकले नाहीत.

कारण त्यावेळी ते श्री गुरु गोविंदसिंघजी यांच्या सेवेत होते. श्री गुरु गोविंदसिंघजी हे इ.स. १७०८ मध्ये नांदेडला आले. त्यावेळी काही दिवस त्यांचे वास्तव्य सारंग दरगु मोदी यांच्या निवासस्थानी होते. सारंगअप्पा यांनीही अतिथी देवो भव म्हणत त त्याप्रमाणे गुरु गोविंदसिंघजी यांची मनोभावे सेवा केली. तसेच कुटुंबियानाही तसेच सांगितले. त्यांचे सर्व कुटुंब गुरुजींच्या सेवेत होते. इ.स. १७१३ मध्ये गुरुजींची सेवा आणि श्रावणातील बिल्लाचर्चाची पूजा हे दोन्ही प्रसंग एकाच वेळी आले. त्यावेळी सारंगअप्पा यांच्या समोर जणू परमसंकटच

उभे ठाकले. एकीकडे श्री गुरु गोविंदसिंघजी यांची सेवा आणि दुसरीकडे कुळगुरुंची सेवा. असा हा पेच होता.

अशा वेळी मग त्यांनी आपल्या गुरुंना पत्र लिहिले. 'सकल प्रहृ सिद्ध गुरुंच्या सेवेत असल्यामुळे मला बिल्लाचर्चा कार्यक्रम (वसमत लासीन मठातील) हजर राहता येत नाही. म्हणून मी मुलाला बसवाचा पाठवत आहे. या पत्राची त्रिशताब्दी वयां २२ ऑगस्ट रोजी येत आहे. सारंग मोदी यांनी बरोल प्रमाणे पत्र कुळ गुरुंना पाठवून एकीकडे गुरुगोविंदसिंघजी यांची सेवा केली आणि दुसरीकडे मुलाला पाठवून कुळाची परंपराही सांभाळली. सारंग मोदी यांनी श्री गुरुगोविंदसिंघजी यांची सेवा आयुष्यभर म्हणजे इ.स. १७६८ पर्यंत केली. त्यांचे हे ऐतिहासिक मोडीसिंपात लिहिलेले पत्र १९९७ साली वसमतच्या मठाचे तेव्हा ते प्रमुख ईश्वर शिवाचार्य महाराज यांच्या संग्रहामध्ये मिळाले. या पत्राचे मराठी भाषांतर पावडेवाडी येथील रामराव पावडे यांनी केले. अध्यात्मकांना हे पत्र दरगु मोदी पुरातत्व संग्रहालयामध्ये पाहता येईल.

द. लक्ष्मी भारत कोलाबूर दि. २१/८/२०१३
संके १९३५ - १९३५

सुरख्याच्या क्रांतिकारक तीर्थास भेट!

दि. ३१.०५.२०१३ रोजी बरोबर हजार वर्षांनंतर ज्या नंदीग्राम नांदेड येथे जूना गंज भागात सुरख्या यांच्या घरी दीक्षा देण्यासाठी कंधार येथून म. उल्लिंग देव गेले असता त्यांच्या पुजेतील सोन्या-चांदीचे लिंग पेढी यांनी आपल्या पत्नीच्या साह्याने चोलून नेले व सापडल्यावर उल्लिंग देवाजवळ उभे करताच त्यांनी मी स्वतःच हे देव पुजेसाठी दिले असे म्हणून अभय दिले. व्हलेर समाजातील आपल्या पत्नीसह कंधार येथे जाऊन सेवा करीत दीक्षा घेतली. ते अनुभव मंटपातील थोर तत्त्वचिंतक शरण बनले. सुरख्याचे वंशज नांदेड येथील जूना गंज भागात राहतात बसवेश्वर सारंगअप्पा दरगु मोदी, प्रा. शंशिकांतराव दरगु आदींची त्यांच्या निवासस्थानी जाऊन भाईनी त्यांचा सत्कार केला. या प्रसंगी प्रा. दरगु मोदिनी जुने हस्त लिखित दस्तावेज, तलवार सुरख्याचा भग्नावस्थेतील वाडा आदी दाखविले. भाई डॉ. धोंडगे, कलमे गुरुजी, तानाजीराव पेटकर, चव्हाण गुरुजी, प्रा. शंकरराव आंबटवाड, इतबारे, अॅड. प्रा. डोम्पले, बालाजीराव एमेकर गुरुजी आदींनी या ऐतिहासिक महातीर्थाच्या दर्शनासाठी जाऊन एक हजार वर्षांनंतरचा इतिहास जागविला! दरगु पिता-पुत्रांनी पण सर्वांचे स्वागत केले. भाईनी दरगु कुटुंबियांचे व माय माऊल्यांचे अत्तरतेल लाऊन दर्शन घेऊन त्यांचे ऋण व्यक्त केले. व त्यांच्या संशोधनाच्या कार्याची व संग्रहालयाची तोंड भरून स्तुती केली. - जयक्रांति! जय उल्लिंगपेढी! जय दरगु राजे!

हे पत्र मालक प्रकाशक संपादक केशव शंकर धोंडगे यांनी सौ. चंद्रप्रभावतीबाई केशवराव धोंडगे यांच्या मुक्ताई मुद्रणालय क्रांतिभुवन बहादूरपुर ता * मुख्य संपादक :- डॉ. केशव शंकर धोंडगे * संपादक :- प्राचार्य डॉ. ए.बी. गवते * कार्यकारी संपादक :- अॅड. मुक्तेश्वर

स्वागत व हार्दिक शुभेच्छा!

गेल्या ७४५ वर्षांची परंपरा असलेल्या वसमत येथील लासीन मठातील श्री गुरुस विल्चारुना सोहळ्यासाठी येणाऱ्या वीरशैव समाज बांधवांचे हार्दिक स्वागत तसेच सोहळ्यास मनःपूर्वक शुभेच्छा

पूर्वज सारंग मोदी यांनी वसमतच्या महाराजांना लिहिलेल्या पत्राची आज त्रिशताब्दी संग्राहक : दसगू मोदी वस्तु संग्रहालय, जुना गंज, नांदेड

शुभेच्छुक

सारंगअप्पा बसाप्पा दसगू बसवेश्वर दसगू - प्रा. शशिकांत दसगू सुदर्शन दसगू - शामसुंदर दसगू चि. सुजय, कु. ईश्वरी, चि. सुयश समस्त दसगू मोदी परिवार, नांदेड

है. लरुठा भारत सोळापुर दि. 22-4-2013

दरगु मोदी यांच्या ऐतिहासिक संग्रहातील पुराभिलेख व पुरातत्त्वीय संपदेचे अवलोकन करताना तख्त सचखंड श्री हुजुर साहिबजी नांदेड चे अध्यक्ष श्री तारासिंघजी, अधिक्षक श्री बुंगईजी, श्री कडेवाले, श्री महाजन व बसवेश्वर दरगु मोदी व समितीचे सर्व सदस्य

आ. तारासिंघ यांची दरगु मोदी निवासास भेट

दि. 13/05/2016

दे. अजावळी

नांदेड, दि. 13 - येथील जुना गंज भागातील निवासी बसवेश्वर सारंगप्पा दसगू मोदी यांच्या घरी गत एक हजार वर्षापासून सांगीत वीरशैव समाज बांधवांनी वारसा जोपासणारी ऐतिहासिक हस्तलिखिते, वस्तु, चित्र, शस्त्र आदींचा संग्रह आहे.

या संग्रहामध्ये १७ शतकातील वीर योद्धा सारंग मोदी व सिख पंथाचे संस्थापक वीरयोद्धा गुरु गोविंदसिंघजी महाराज यांच्या संदर्भातील ऐतिहासिक हस्तलिखिते दर्शन घेण्यासाठी आ. तारासिंघ अध्यक्ष, तख्त सचखंड गुरुद्वारा साहिब नांदेड यांनी

शिष्टमंडळस भेट दिली.

या भेटी दरम्यान गुरुदरबार व दरगु मोदी परिवार यांच्या संदर्भातील दरगु मोदी जीवनी, सेवा का मोल नही, बाग का छंद, सिखोंकी और

मंवाई बालोकी लढाई ही कलगी काव्ये व सारंग मोदी यांचे १७१३ चे पत्र, याशिवाय श्री बसव दरगु मोदी, फालाप्पा दरगु मोदी यांचे पत्र, जीवन यांचे आदी ऐतिहासिक

दस्तावेज, सारंग मोदी यांची काचपेंटिंग, सारंग मोदी यांचे शस्त्र आदी पुराभिलेख व पुरातत्त्वीय संपदे यांचे तारासिंघजी यांना सूक्ष्म अवलोकन केले.

दरगु मोदी सेवा इनाम वास्तु व नंतर केलेले बांधकाम

श्री गणेश उत्सव मे श्री शचखंड गुरुद्वारा एवं श्री शारंगा मोदी जी
देखावा इ.श. 2000

श्री शंत बाबा जोगिदंर शिंह महाराजजी मुख्य पूजारी द्वारा
श्री शारंगा मोदी जी काचपेंटीग के दर्शन इ.श. 1991

श्री शंत बाबा कुलवंत शिंह महाराजजी की मोदी निवासे पर पादपूजा एवं स्वागत

श्री शंत बाबा कुलवंत शिंह जी श्री हरमंदिर शाहिब जी एवं श्री शारंगा मोदी जी के काचपेटिंग का दर्शन करते हुए इ.श.2004

श्री सारंग मोदी जी के काचपेंटीग एवं श्री लखंड गुरुद्वारा दर्शन करते हुए श्री शेरसिंह फौजी, अध्यक्ष श्री गुरुद्वारा बोर्ड
इ.स. 2000

अध्ययन हेतु श्री हरमंदिर साहिब जी दर्शन इ.स. 2003

अध्ययन हेतु चण्डीगड विद्यापीठ ऐतिहासिक
संग्रहालय को भेट इ.स.2003 डिसेंबर

श्री शिंग शाहिब भाई जोतिदंर सिंह मिथ जत्थेदार, तख्त शचखंड श्री हुजुर शाहिब
संस्कृत हस्तलिखित के मुल दस्तावेज दर्शन करते हुए ! दि. 15.06.2006

श्री गुरुदरबार शंबंधीत कलगी काव्य का शालोकन करते हुए श्री रणजित सिंह जी चिरागिया उप अधिकाक श्री गुरुद्वारा बोर्ड एवं श्री भाई रामसिंहजी दि.15.06.2006

राष्ट्रीय सिख संगत, नई दिल्ली चे गुरुचरणसिंह, श्री गिलजी, श्री अविनाश जायस्वालजी यांची दरगु मोदी संग्रहास भेट

अखिल भारतीय वीरशैव साहित्य मंडळ, नागपूरचे अध्यक्ष डॉ.सुधाकर मोगलेवार
यांची भेट व मार्गदर्शन सोबत डॉ.सचिन खाकरे, श्री बसवेश्वर दरगु मोदी

श्रीनिंदू बापट , श्री नवीनभाई ठक्करजी , श्री संत झानी
हरद्वीप सिंहजी .

श्री ष.ब्र. १०८ डॉ. राष्ट्रसंत श्री शिवलिंग शिवाचार्यजी
मुल हस्तलिखितांचे निरीक्षण करताना .

दि . ०५ . ०८ . २००७

श्री श्रीनंद बापट, समन्वयक, भांडारकर प्राच्यविद्या संशोधन केंद्र, पूणे यांची
दरगु मोदी संग्रहास भेट १४/०७/२००७

शरण सूरय्या पुस्तकाचे प्रकाशन करताना जगद्गुरू श्री बसव मृत्युजय महास्वामीजी कुडलसगमक्षेत्र,
मा आमदार श्री पटने, श्री आनेराय, प्रा.आनंद कर्णे, अॅड. अविनाश भोसीकर, शशिकांत दरगु मोदी
व अन्य मान्यवर

महात्मा बसवेश्वर जयंती उत्सव २०१७

श्री सारंगप्पा बसाप्पा दशगु मोदी स्वतः हस्तलिखित
संशोधनाचा आढावा घेत असताना.

दरगु मोदी इतिहासासंदर्भात मार्गदर्शन करताना
श्री अशोकजी सिंघल व डॉ.प्रवीणभाई तोगडीया — नाशिक

राष्ट्रसंत डॉ.प्र.ब्र.१०८ गुरूवर्य श्री शिवलिंग शिवाचार्य महाराज अहमदपूरकर यांचे
दरगु मोदी संग्रहास आशीर्वाद

श्री एस.एस. लाठकर, पुराभिलेख लेखागार कोल्हापूर यांची दरगु मोदी संग्रहातील
हस्तलिखितांचे अवलोकन व परीक्षण दिनांक - २३/०५/२०१३ ते २४/०५/२०१३

यशवंत महाविद्यालय, नांदेड येथे दरगु मोदी इतिहास प्रदर्शनीचे अवलोकन करताना
 आ. डी.पी. सावंत साहेब, स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ, नांदेड चे कुलगुरू डॉ. पंडित विद्यासागरजी व
 श्री बसवेश्वर सारंगप्पा दरगु

श्री शारंगा मोदी जी के काचपेंटींग का एवं हस्तलिखित शंग्रह का निरीक्षण करते हुए श्री राजकुमार वाघ, पुशाभिलेख विभाग, मुंबई.दि 30.07.2006

सालार जंग संग्रहालय, हैद्राबाद येथे समन्वयक श्री मोहम्मद अली साहेब यांची दरगु मोदी संग्रहास भेट

नांदेडचा सांस्कृतिक वारसा या विषयावर राष्ट्रीय चर्चासत्रात ई-शोधपत्रिकेचे प्रकाशन करताना डॉ. विजय तरोडे व नंदी फाउंडेशनचे अध्यक्ष श्री बसवेश्वर दरगु मोदी दि.१८/०८/२०१५

मा.आ.डॉ. केशवराव धोंडगे लिखित 'शूर मन्याडखोरी युगपुरूष महात्मा उरलिंग पेद्दी' या ग्रंथाचे प्रकाशन करताना प्रा.शशिकांत दरगु, प्राचार्य डॉ.पगडे, प्राचार्य डॉ.जोशी, श्री राजु जुबरे व इतर मान्यवर

दरगु मोदी संग्रह अवलोकन करताना श्रीमती कमलबाई महालिंगाप्पा पत्रे

श्री सारंगाप्पा बसाप्पा दरगु संग्रहाचे अवलोकन करीत मार्गदर्शन करताना

परिवाराचा वारसा संग्रह पाहणारे अप्पा

दरगु मोदी संग्रहालयात श्री सारंगाप्पा बसाप्पा दरगु पुत्र श्री बसवेश्वर दरगु

दरगु मोदी यांचा ऐतिहासिक संग्रह

दरगु मोदी परिवार वंशावळ

शरण सूरय्या (१२ वे शतक)

बसव

वीरदर्या

सारंग

बसवदूर्ग

दर्यासारंग

बसव

जीवन

गुणवंत

सारंगा मोदी (इसवी सन १६६०)

वीरयोध्दा सोमा (श्री मुंजेश्वर मंदीर समाधी इसवी १६८०)

बसव

खुशाल

धनवंत

गुणवंत

जीवन

सारंग

बसाप्पा सेठ महाजन दरगु

